

**Základní škola
při Dětském domově se školou,
Jiříkov, Čapkova 5**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání
Základní škola s minimálními výstupy
zpracovaný podle RVP pro základní vzdělávání
červen 2023

Platný od 1. 9. 2023

Mgr. Dušan Šimonka
ředitel DDŠ

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2. 2 Charakteristika pedagogického sboru	5
2. 3 Charakteristika žáků	5
2. 4 Podmínky a vybavení školy	6
2. 5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3. 1 Zaměření školy	8
3. 2 Výchové a vzdělávací strategie	8
3. 3 Klíčové kompetence	9
3. 4 Začlenění průřezových témat	10
4 UČEBNÍ PLÁN.....	14
4. 1 UČEBNÍ PLÁN - 1. stupeň.....	14
4. 1. 1 Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň.....	14
4. 1. 2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem – 1. stupeň	15
4. 2 UČEBNÍ PLÁN - 2. stupeň.....	17
4. 2. 1 Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň.....	17
4. 2. 2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem – 2. stupeň	18
5 UČEBNÍ OSNOVY	20
5. 1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	20
5. 1. 1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	20
5. 1. 1 Český jazyk a literatura - 1. stupeň	21
5. 1. 2 Český jazyk a literatura - 2. stupeň	22
5. 1. 2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	42
5. 2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	60
5. 2. 1 Vyučovací předmět: Matematika	60
5. 2. 1 Matematika - 1. stupeň	60
5. 2. 2 Matematika - 2. stupeň	62
5. 3 INFORMATIKA	81
5. 3. 1 Vyučovací předmět: Informatika - 1. stupeň.....	81
5. 3. 2 Vyučovací předmět: Informatika - 2. stupeň.....	83
5. 4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT	94
5. 4. 1 Vyučovací předmět: Prvouka	98
5. 4. 2 Vyučovací předmět: Vlastivěda	105
5. 4. 3 Vyučovací předmět: Přírodověda.....	113
5. 5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	119
5. 5. 1 Vyučovací předmět: Dějepis	120
5. 5. 2 Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	128
5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	140
5. 6. 1 Vyučovací předmět: Fyzika	141
5. 6. 2 Vyučovací předmět: Chemie	148
5. 6. 3 Vyučovací předmět: Přírodopis.....	153
5. 6. 4 Vyučovací předmět: Zeměpis.....	162
5. 7 UMĚNÍ A KULTURA.....	173

5. 7. 1 Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. stupeň.....	173
5. 7. 1 Vyučovací předmět: Hudební výchova - 2. stupeň	174
5. 7. 2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 1. stupeň	186
5. 7. 2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova - 2. stupeň	187
5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	198
5. 8. 1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví	198
5. 8. 2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 1. stupeň.....	205
5. 8. 3 Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 2. stupeň.....	207
5. 9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	216
5. 9. 1 Vyučovací předmět: Pracovní vyučování	216
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	230
6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků	230
6. 1. 1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	230
6. 1. 2 Zásady pro hodnocení chování ve škole	232
6. 1. 3 Výchovná opatření	232
6. 2 Stupně hodnocení prospěchu a chování	233
6. 2. 1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení	235
6. 2. 2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka	236
6. 2. 3 Zásady pro používání slovního hodnocení.....	237
6. 2. 4 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	238
6. 2. 5 Zjišťování vědomostí a dovedností žáka s vývojovou poruchou učení	240
6. 3 Autoevaluace školy	241
6. 3. 1 Oblasti autoevaluace	241
6. 3. 2 Kritéria autoevaluace.....	241

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název, sídlo: Dětský domov se školou, základní škola a středisko výchovné péče
Jiříkov
407 53 Jiříkov, Čapkova 814/5

Název školy: Základní škola Jiříkov, Čapkova 5

Název ŠVP: ŠVP pro základní vzdělávání „Základní škola s minimálními výstupy“

Ředitel školy: Mgr. Dušan Šimonka

Zást. ředitele pro ZŠ: Mgr. Dana Morkusová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Dana Morkusová

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1
Kontakt: www.msmt.cz

Zařazení do sítě škol: IČO: 00 412 040
IZO: 110 027 744
REDIZO: 600 028 895

Kontakty: Telefon: 412 338 364
Fax: 412 337 352
e - mail: info@ddsjiřikov.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

ŠVP projednán školskou radou dne: 30. 8. 2023

Podpis ředitele školy:

Razítko:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2. 1 Úplnost a velikost školy

Škola je zřízena při Dětském domově se školou, základní škole a středisku výchovné péče Jiříkov, které je školským zařízením náhradní rodinné výchovy pro děti se soudně nařízeným předběžným opatřením a nařízenou ústavní výchovou, přímo řízené MŠMT. Do našeho zařízení jsou umísťovány děti ve věku od 6 let až do ukončení povinné školní docházky (dále jen PŠD).

Jsmo školou úplnou, s 1. až 9. postupným ročníkem, s kapacitou 42 žáků. Naplněnost a obsazení jednotlivých tříd školy se v průběhu celého školního roku mění v závislosti na ukončení ústavní výchovy, podmíněného ubytování dětí a zařazování dětí z DDÚ Liberec, z jiných školských zařízení (DD, DDS) a přímo z terénu. V budově školy je 6 tříd, učebny jsou z bezpečnostního a hygienického hlediska vyhovující. Ve třídách se vzdělávají chlapci i dívky se závažnými poruchami chování a s přiznanými podpůrnými opatřeními. Naše škola je zřízená pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ.

Vzděláváme žáky v souladu RVP ZV a RVP ZSS v oborech:

Základní škola – 79-01-C/01 – ŠVP pro základní vzdělávání - Základní škola (ZŠ)

Základní škola – 79-01-C/01 – ŠVP pro základní vzdělávání - Základní škola s minimálními výstupy (ZŠMV)

Základní škola speciální – 79-01-B/01 – ŠVP pro základy vzdělání žáků v základní škole speciální – (ZŠS)

Součástí zařízení:

Školní jídelna

- zajišťuje stravování dětí v plném rozsahu 5x denně
- kapacita ŠJ je 95 jídel

Umístění školy

Škola je umístěna ve výhodné poloze v centru města Jiříkov. Její dostupnost a příjemná poloha je doplněna blízkostí autobusových zastávek, které umožňují dojíždějícím pedagogům rychlou přepravu a zároveň jejich rodičům, popř. samostatné odjezdy domů dětí (od 15 let) na víkendové či prázdninové pobyty.

2. 2 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí výchovný poradce, metodik primární prevence, asistenti pedagoga, etoped, psycholog. Pedagogický sbor je tvořen třídními učiteli jednotlivých tříd, učiteli bez třídnictví, třemi asistenty pedagoga, ředitelem školy a zástupcem ředitele pro ZŠ. Ve škole pracuje metodička sociálně patologických jevů a výchovný poradce. Většina učitelů si dokončuje vysokoškolské vzdělání, zaměřené na speciální pedagogiku. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově pestrý – od mladších učitelů až po zkušené kolegy. Všichni učitelé absolvovali kurzy PC a museli projít i psychologickým vyšetřením na základě zákona 109/2002 Sb., které jsou v našem zařízení povinné. Naše škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (SPC a PPP).

2. 3 Charakteristika žáků

Žáci do naší školy přicházejí v průběhu celého školního roku. Společným rysem jsou jejich závažné výchovné a vzdělávací problémy. Výchovné problémy jsou většinou spojeny se záškoláctvím. Žáci mají soudně nařízenou ústavní výchovu nebo předběžné opatření. U značné části žáků jsou diagnostikovány poruchy chování – ADHD, ADD a různé psychiatrické problémy. Mnozí přicházejí z disharmonického prostředí – neúplná rodina, alkoholismus,

drogy, trestná činnost, týrání, minimální zájem rodičů apod. Při nástupu do naší školy mají velké nedostatky a mezery ve vzdělání. S ohledem na tyto nedostatky je vypracován na každého žáka individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), který je pravidelně aktualizován, doplňován a vyhodnocen. Při tvorbě IVP úzce spolupracujeme s psychologem a se školským poradenským zařízením (SPC, PPP). Při výuce volíme individuální přístup k jednotlivým žákům.

Po ukončení povinné školní docházky je žák na základě soudního rozhodnutí přemístěn do výchovného ústavu, kde pokračuje v přípravě na výkon povolání nebo mu je ukončena ústavní výchova a odchází zpět domů.

2. 4 Podmínky a vybavení školy

Třídy jsou vybaveny nastavitelnými lavicemi a židlemi, novými tabulemi a speciálním osvětlením dle nejnovějších předpisů pro osvětlení školní třídy. Interiéry tříd a chodeb jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků školy, diplomy a poháry svědčí o dobrých výsledcích, kterých dosahovaly naše děti na různých soutěžích. Žáci používají dvě pracovny /výtvarná dílna a miniučebna/, v kterých probíhá výuka pracovního vyučování i zájmová činnost, počítačovou učebnu /10 PC/, vlastní jídelnu, malou tělocvičnu, WC a sprchy, vše podle nových hygienických norem. Ve škole je i žákovská knihovna, kterou mohou žáci využívat. Škola je spojena proskleným tunelem s budovou DDŠ, kde je k dispozici relaxační místnost, keramická dílna, minitělocvična, velmi dobře vybavená posilovna a kvalitně ozvučený kinosál. Za budovou školy a DDŠ je malé hřiště s umělou trávou, běžecká dráha s umělým povrchem a kvalitní doskočiště. V okolí školy je malé travnaté hřiště a antukové kurty pro míčové hry. Vzdělávání žáků je zabezpečeno odpovídajícími podmínkami podle platných bezpečnostních předpisů.

2. 5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Sociální pracovnice zařízení ihned po přijetí dítěte písemně informuje rodiče dítěte (či osobu zodpovědnou za výchovu) o umístění dítěte v našem zařízení. Škola se kontaktuje s kmenovou školou žáka, přebírá veškerou školní dokumentaci, z níž vycházíme při zařazení dítěte do ročníku a příslušného školního vzdělávacího programu. V průběhu pobytu poskytujeme informace rodičům, zákonným zástupcům, kurátorům či sociálním pracovníkům dětí o výsledcích školní práce i chování žáka. Veškerá diagnostika se shrne do závěrečné zprávy a zapíše do školní dokumentace.

Činnost a spolupráce Základní školy Jiříkov je specifická v tom, že do výuky jsou zařazovány děti z DDÚ v Liberci, jiných školských zařízení i z terénu. Škola využívá služeb etopeda a psychologa, který pomáhá při řešení konfliktních situací, spolupracuje s dětským psychiatrem, s policií, s odbory sociálních věcí a odbory péče o dítě příslušných měst, kde mají děti svá trvalá bydliště, s lékařkou, která pracuje přímo v Jiříkově. Škola dále spolupracuje s Úřadem práce v Rumburku, s odbornými učiteli (exkurze), kam mohou naši žáci nastoupit po ukončení povinné školní docházky. Po odborně pedagogické stránce spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními (Pedagogicko-psychologická poradna - PPP, Speciálně pedagogické centrum – SPC pro žáky s mentálním postižením).

Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci

Rodiče se mohou informovat o dění ve škole kdykoliv telefonicky, mohou školu i navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vedením školy a vyučujícím. Rovněž se mohou s dotazy a podněty obracet i přímo na vedení školy. Školu mohou navštívit i při všech sportovních akcích a dětských vystoupeních. V průběhu školního roku by mělo dojít k výraznému rozšíření webových stránek školy a tím i možnosti rodičů čerpat informace po internetu. Třídní schůzky se konají pravidelně 6x ročně. Rodiče se též mohou vyjadřovat k

aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. V rámci výchovy jsou s žáky prováděny návštěvy v rodinách nebo i v jiných zařízeních, kde mají naše děti své sourozence.

2. 6 Každoroční akce školy

V rámci protidrogové prevence a rizikového chování probíhají každoročně na 2. stupni přednášky na téma nebezpečí kouření, zneužívání drog a jiných návykových látek, šikana a kyberšikana. Škola se pravidelně zúčastňuje soutěží pracovních dovedností v rámci bývalého okresu Děčín (Zlaté kladívko a Zlatá nitka), SHM – atletický čtyřboj, turnajů v malé kopané a florbalu. Na závěr školního roku naše Základní škola pořádá branný závod všech základních škol praktických a speciálních Šluknovského výběžku. V rámci naší školy probíhají každoročně různé sportovní akce (stolní tenis, turnaj v nohejbalu, kopaná a hokej mezi učiteli a žáky apod.). Žákům umožňujeme i setkání s Policií ČR, s jejich kurátory a sociálními pracovníky, dále zajišťujeme exkurze a školní výlety. Každoročně zajišťujeme ve spolupráci Správy rumburských areálů sportu plavecký výcvik a bruslení pro žáky 1. i 2. stupně.

2. 7 Priority školy ve výchově a vzdělání

- Všichni se vzájemně známe, jedná se o malý kolektiv dětí i dospělých.
- Působení pedagogů ve školní i odpolední činnosti je naprosto jednotné, jelikož jsme v dennodenním kontaktu a nepřetržitě si vyměňujeme informace.
- Děti se učí v malotřídkách, musí se časem naučit zvládnout samostatnou práci.
- Žáci se musí umět více soustředit na svou práci a mají možnost individuálního přístupu za pomoci asistentů pedagoga.
- Umí si ale také vzájemně pomoci. V hodinách se setkávají různě staří žáci a musí umět navzájem respektovat jeden druhého. Starší žáci pomáhají mladším, rychlejší pomalejším, bystřejší radí slabším, učí se tolerovat a respektovat jinakost
- Snadněji se domlouvají pravidla, která budou ve třídách i na škole dodržována.
- Snažíme se odstranit rivalitu, oceňujeme kamarádství a vzájemnou pomoc.
- Nastolili jsme přátelský, ale důsledný vztah mezi dospělými a žáky.
- V každé třídě jsou společně s žáky a třídním učitelem na začátku školního roku stanoveny interní pravidla třídy, kterými se žáci během školního roku řídí a učitelé jsou důslední v jejich dodržování.
- Dbáme na slušné chování a vyjadřování žáků ve škole i mimo ni.
- Máme dobré zkušenosti s adaptačními programy, které napomáhají stmelení třídního kolektivu a zlepšuje se tím klima ve třídě (např. v rámci PPŠ - programem „Klimáček“)
- Děti se aktivně podílejí na údržbě a výzdobě školy, což má za následek lepší vztah k těmto materiálním podmínkám, děti je méně ničí.
- Přiměřená dostupnost školy.
- Zajímavé a pestré akce pro žáky a rodiče se zapojením celého učitelského kolektivu.
- Neustálý boj proti šikaně, kyberšikaně, násilí a společenské hrubosti.
- Trvalé úsilí o kvalitnější vybavení školy.
- Zavádění výpočetní a projekční techniky do názorného vyučování.
- Postupné zlepšování prostorových podmínek.
- Ve stále větší míře se škola otevírá rodičům a spolupráce s nimi a spolupracuje s veřejností.
- Umožnění praxe studentům středních a vysokých škol za určitých podmínek.
- Adaptace dětí na správné a tolerantní vnímání soužití a spolupráce mezi různými etniky.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Na co se chceme zaměřit?

- Na rozvoj a poskytování vědomostí a praktických dovedností potřebných k uplatnění žáků v praktickém životě.
- Na osvojování co nejvíce poznatků a dovedností potřebných pro další vzdělávání.
- Na rozvoj psychických a fyzických schopností potřebných pro uplatnění v pracovních činnostech.
- Na úspěšné zapojení žáků do společnosti, vést ke kladnému a přátelskému vztahu k lidem, ke kultivovanému společenskému chování a na rozvíjení komunikačních schopností.

Co budeme podporovat?

- Diferencovaným přístupem k žákům všestranně rozvíjet osobnost každého jedince.

Co bude našimi prioritami?

- Společné zapojení školy, učitelů, rodičů a žáků i jejich absolventů do veřejného života. Integrace všech žáků s různým zdravotním postižením. Fungující a profesionální spolupráce s odborníky – především pokračování ve vzdělávání v odborných učilištích a praktické škole s následným uplatněním na trhu práce.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovně vzdělávacích strategií, činností a aktivit školy je **vychovat zdravě sebevědomého žáka, který dokáže:**

- Uvědomit si své potřeby a pocity a umí je vyjádřit.
- Přijímat zodpovědnost za sebe, za druhé, za životní prostředí.
- Vyjádřit a zdůvodnit svoje názory.
- Smysluplně a užitečně použít získané poznatky a dovednosti.
- Pečovat o své psychické, fyzické i emocionální zdraví.
- Vytvořit si pozitivní vztah k práci, který přispěje k vytvoření životní a profesní orientace a k uplatnění v dalším životě.
- Najít místo a svou roli ve společnosti a vytvořit si představy o vlastní budoucnosti.
- Vědomě používat, tzv. životní dovednosti.
- K tomuto cíli chceme dojít vytvořením prostředí školy jako centra setkávání a živé diskuse mezi žáky, žáků s pedagogy i s širokou veřejností, aplikací moderních, interaktivních a tvořivých metod práce a otevřenou spoluprací s pedagogickou i nepedagogickou veřejností.

První stupeň – vzhledem k mentálnímu postižení žáků uplatňovat individuální přístup, respektovat možnosti a zvláštnosti žáků a pozitivně hodnotit každý pokrok v rozvoji jejich osobnosti. V tomto období je hlavním úkolem adaptace žáků na nové prostředí, nový styl práce a upevňování základních hygienických návyků a vytváření sociálních návyků. Vést žáky k určité míře odpovědnosti za výsledky školní práce a za jejich vlastní chování a jednání. Stimulovat žáky k pozitivnímu vztahu k učení a k získávání nových poznatků.

Druhý stupeň – základní vzdělávání zaměřit na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života včetně profesního uplatnění. Důraz je kladen na vytváření praktických a sociálních dovedností a za podpory speciálně vzdělávacích metod dosáhnout co nejvyšší možné úrovně osobnostních kvalit. Pro vzdělávání vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru a takové pracovní klima, aby žáci školu rádi navštěvovali, nebáli se případných neúspěchů a v rámci svých možností dosáhli základního vzdělání.

3. 3 Klíčové kompetence

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Vzhledem ke specifickým potřebám žáků s lehkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence pracovní, sociální a personální a komunikativní. K výuce jsou především používány učebnice a pracovní sešity od nakladatelství *PARTA a SEPTIMA*.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Naučit žáky:

- a) využívat naučené metody, způsoby učení, včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- b) pracovat s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- c) vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- d) chápat obecně používané termíny, znaky a symboly
- e) uvědomovat si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Naučit žáky:

- a) vnímat problémové situace, rozpoznávat problémy a hledat vhodné způsoby řešení
- b) samostatně řešit běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonávat životní překážky

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Naučit žáky:

- a) vyjadřovat se srozumitelně v ústním projevu a umět vést dialog
- b) rozumět obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagovat
- c) využívat tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- d) využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- e) zvládat jednoduchou formu písemné komunikace
- f) vyjadřovat své názory a postoje a umět vhodnou formou obhájit svůj názor
- g) mít pozitivní vztah k mateřskému jazyku, uvědomovat si význam řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Naučit žáky:

- a) posilovat své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby

- b) mít povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- c) respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- d) navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi a snažit se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- e) posilovat sociální chování a sebeovládání a být vnímavý k potřebám postižených lidí

Kompetence občanské - připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Naučit žáky:

- a) znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- b) chránit své zdraví, uvědomovat si význam zdravého životního stylu, podílet se na ochraně životního prostředí
- c) dokázat se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Naučit žáky:

- a) zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřovat své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- b) dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňovat je při pracovních činnostech
- c) schopnosti pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení, pozitivnímu vztahu k manuálním činnostem
- d) reálně posoudit výsledek své práce i práce ostatních
- e) znát náplň konkrétních pracovních činností běžných profesí a vytvoření si představ o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Kompetence digitální - vedeme žáky k běžnému používání a ovládání digitálních zařízení a jejich využívání ve výuce

- seznamujeme žáky s vyhledáváním informací, sdílením dat, vytvářením a úpravou digitálních obsahů a vyjadřování se pomocí digitálních prostředků
- klademe důraz na využívání digitálních technologií k usnadnění práce a zkvalitňování výsledků
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na duševní zdraví a k etickému sdílení informací

3. 4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prolínají všemi vyučovacími předměty tak, aby korespondovaly s náplní a výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech a aby přispívaly nejen k rozvoji vědomostí, dovedností a schopností, ale především k rozvoji osobnosti žáků s lehkým mentálním postižením.

Uplatnění jednotlivých průřezových témat ve vyučovacích předmětech je uvedeno podle ročníků v následujících tabulkách.

Zkratky vyučovacích předmětů:

Čj	-	Český jazyk
Aj	-	Anglický jazyk
M	-	Matematika
I	-	Informatika
Prv	-	Prvouka
Přv	-	Přírodověda
Vl	-	Vlastivěda
D	-	Dějepis
Vo	-	Výchova k občanství
F	-	Fyzika
Ch	-	Chemie
P	-	Přírodopis
Z	-	Zeměpis
Hv	-	Hudební výchova
Vv	-	Výtvarná výchova
Vz	-	Výchova ke zdraví
Tv	-	Tělesná výchova
Pv	-	Pracovní vyučování

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní a sociální výchova					
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Tv, Vv	Tv, Pv, Vv, Prv	Tv, Pv, Vv, Čj,	Tv, Pv, Vv, Čj, I	Tv, Pv, Vv, Čj, I
Sebezpoznání a sebepojetí	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Tv	Tv, Pv	Tv, Pv
Psychohygiena			Prv		
Kreativita	Tv, Pv, Vv, Hv	Tv, Pv, Vv, Hv	Tv, Pv, Vv, Hv	Tv, Pv, Vv, Hv, I	Tv, Pv, Vv, Hv, I
Poznávací schopnosti	Čj, Pr, M	Čj, Pr	Čj, Pr	M, Čj, Vl, I	M, Čj, I
Mezilidské vztahy	Tv, Prv	Tv, Pr	Tv, Pr	Tv, Vl, I	Tv, Vl, I
Komunikace	Tv, Čj	Tv, Čj	Tv, Pv, Čj, Pr,	Tv, Pv, Čj, I	Tv, Pv, Čj, Vl, I
Spolupráce a soutěživost	Pv, Vv, Čj, M	Pv, Vv, Čj, M	Pv, Vv, Čj	M, Pv, Vv, M, Čj, I	M, Pv, Vv, M, Čj, I
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M		M, Přv	M, Přv
Hodnoty, postoje, praktická etika				Vl, Přv	Vl, Přv
Výchova demokratického občana					
Občanská společnost a škola				Vl	Vl, I
Občan, občanská společnost a stát					Vl, I
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá					
Objevujeme Evropu a svět					
Jsme Evropané					
Multikulturní výchova					

Kulturní rozdíly	Tv,Pv	Tv,Pv	Tv,Pv,Hv	Tv,Pv,Hv,Vl, I	Tv,Pv,Hv,Vl, I
Lidské vztahy	Tv	Tv	Tv	Tv,Vl, I	Tv, Vl, I
Etnický původ					
Multikulturalita	Tv	Tv	Tv	Tv, Vl, I	Tv,Vl, I
Princip sociálního smíru a solidarity					
Enviromentální výchova					
Ekosystémy	Pv	Pv	Pv	Pv, Vl, I	Pv,Vl, I
Základní podmínky života	Pv	Pv	Pv	Pv,Vl, I	Pv,Vl, I
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Vl,Přv	Tv,Pv,Vl,Přv
Vztah člověka k prostředí	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Prv	Tv,Pv,Přv,Vl	Tv,Pv,Vl,Přv
Mediální výchova					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				I	I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				I	I
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv	Tv	Tv	Tv, I	Tv, I
Tvorba mediálního sdělení				I	I

Průřezová témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
Rozvoj schopností poznávání	Čj	Vo	Vo,D	Ch
Sebepoznání a sebepojetí	Tv,	Vo,Tv	Vo,Vz,	VoVz,Čj
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Vz	Vo,Vz
Psychohygiena	Pv,	Vo,Pv	Vo,Vz,Pv	VoVz,Pv
Kreativita	Vo, Čj, I	Vo,Čj, I	Vo,Vz, Čj, I	Vz,Čj, I
Poznávací schopnosti	Čj, Vo	Vo,F	Vo	Vo
Mezilidské vztahy	Tv	Vo,Tv	Vo,Vz	Vo,Vz,Čj
Komunikace	Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,Čj, I
Spolupráce a soutěživost	Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,Čj, I	Vo,Tv,Pv,F, I
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv	Vo,Tv,Čj	Vo,Vz,Čj	Vo,Vz,Čj
Hodnoty, postoje, praktická etika		Vo,D	Vo,D,Vz,F	Vo,D,Vz
Výchova demokratického občana				
Občanská společnost a škola	Vv,Pv	Vv,Pv	Vv,Pv	D, Vv,Pv,Ch
Občan, občanská společnost a stát	Vv,Pv	Vv,Pv	Vv,Pv	D Vv,Pv
Formy participace občanů v politickém životě				D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vv	Vv	Vv	D, Vv
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Evropa a svět nás zajímá	Vv	Vv,Aj,Čj	Vv,Hv,Aj	Vo,Vv,Hv,Aj,P
Objevujeme Evropu a svět	Hv	Hv,Aj,F	Hv,Aj,F	Vo,Hv,Aj
Jsme Evropané	Hv,Vv,Čj,	Hv,Vv,Aj	Hv,Vv,Aj,F	Vo,Hv,Vv,Aj
Multikulturní výchova				
Kulturní rozdíly	Hv,Vv	Hv,Vv,	Vo,D,Hv,Vv,Čj	Vo,D, Hv,Vv,Čj

Lidské vztahy	Vv, Čj	Vo, Vv	Vo, Vz, Vv, Čj	Vo, D, Vz, Vv, Čj
Etnický původ	Vo	Vo	Vo	Vo
Multikulturalita	Hv, Vv	Hv, Vv	Vo, D, Hv, Vv	Vo, D, Hv, Vv, Čj
Princip sociálního smíru a solidarity				
Enviromentální výchova				
Ekosystémy	Pv	Pv	Pv, P	Pv, P
Základní podmínky života	P	P		F, P
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Tv, Vv, Pv, Čj	Tv, Pv, Pv, F	Tv, Vv, Pv	Vo, Tv, Vv, Pv, Ch, P
Vztah člověka k prostředí	Tv, Vv, Pv, P	Tv, Vv, Pv, F, P	Tv, Pv, Vv, F	Vo, Tv, Pv, Vv, F, Ch, P
Mediální výchova				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	P, Čj, I	P, I	F, P, Čj, I	P, Čj, I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Hv, Tv, Čj, I	Hv, Tv, I	Hv, Tv, F, I	Hv, Tv, F, I
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv, Pv, I	Tv, Pv, I	Vz, Tv, Pv, I	Vz, Tv, Pv, I
Tvorba mediálního sdělení	Čj, I	Čj, I	Čj, I	Čj, I

4 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP ZV je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytyčené vzdělávací priority.

4.1 UČEBNÍ PLÁN - 1. stupeň

ZŠMV (ZŠ s minimálními výstupy)

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	čas. dotace + dis. čas. dotace	Celkem předměty	Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7	35	35	33
	Anglický jazyk	-	-	1(3)	1(3)	1(3)	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	20+5D	25	20
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6	13	11
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4		
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	12
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	10+5D	15	10
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	2	2	1+2D	1+2D	1+2D	7 7+6D	13	5
Disponibilní časová dotace	16	2	2	4	4	4	16 D		16 D
Celková povinná časová dotace	118	22	22	23	25	26	102 + 16D	118	118

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle vzdělávacích oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet v jednotlivých ročnících, celkovou i disponibilní dotaci ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP ZV a vpravo je uvedena minimální časová dotace dle RVP ZV.

Využití disponibilní časové dotace 16 hodin pro 1. stupeň:

Matematika – od 1. až do 5. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Člověk a zdraví vyučovací předmět ***Tělesná výchova*** je posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace od 1. až do 5. ročníku, v rámci předmětu ***Tělesná výchova*** probíhá od 1. do 5. ročníku výuka plavání a následně probíhá bruslení.

Člověk a svět práce – vyučovací předmět ***Pracovní vyučování*** je posílen o dvě hodiny z disponibilní časové dotace ve 3., 4. a 5. ročníku

Celkem je na 1. stupni 16 disponibilních hodin.

Celková týdenní hodinová dotace je v RVP ZV (2021) stanovena:

- **pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin, minimálně 18 hodin**
- **pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin, minimálně 22 hodin**

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník celkem o 16 vyučovacích hodin.

2. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná. (Uvedené rozvržení minimálních a disponibilních hodin je provedeno na základě dohody zkušených učitelů tvořivých škol.)

3. Učební plán lze modelovat variabilně podle vzdělávacích potřeb žáků a pedagogických záměrů školy, neboť časová dotace uváděná rámcovým vzdělávacím programem je vztahována ke vzdělávacím oblastem a je doplněna disponibilní časovou dotací, jejíž využití je plně v kompetenci ředitele školy.

4. V rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

5. Vyučování může probíhat ve třídě i mimo školu. Záleží na povaze učiva. Výuku lze za pěkného počasí realizovat na zahradě nebo na vycházce či na fotbalovém hřišti apod.

6. Organizace výuky na malotřídní škole umožňuje žáky seskupovat do oddělení či skupin tak, aby bylo možné učit co nejefektivněji a nejvhodněji ve prospěch dětí.

4. 1. 2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem – 1. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

- předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Cizí jazyk

Anglický jazyk je hlavním jazykem v našem ŠVP. **Další cizí jazyk** nebyl do RUP zařazen podle školského zákona č.561/2004 Sb, § 16 odst. 4, písmeno a, b.

- předmět ***Anglický jazyk*** s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 9. ročníku. Od 3. do 5. ročníku žádáme školské poradenské zařízení (pro žáky ZŠ s min. výstupy) o redukci cizího jazyka na 1 hodinu týdně a bude nahrazen předmětem český jazyk, matematika, vlastivědou a přírodovědou, tělesnou výchovou a pracovním vyučováním.

Matematika a její aplikace

- předmět ***Matematika*** je povinně zařazen do všech ročníků tj. od 1. do 9. ročníku

Informatika

- předmět ***Informatika*** je realizován ve 4. a 5. ročníku a ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu **Prvouka** a ve 4. – 5. ročníku v předmětech **Přírodověda** a **Vlastivěda**, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**, které jsou zařazeny ve všech ročnících

Člověk a zdraví

- **předmět Tělesná výchova** je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny, v rámci učebního plánu je v 1. – 5. ročníku posílena 1 disponibilní hodinou
- výchova ke zdraví je realizována zejména v *Tělesné výchově, Prvouce a Přírodovědě*.
- součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je tematický okruh **Zdravotní tělesná výchova**, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách *Tělesné výchovy* pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení; školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu vycházejícího z tematického okruhu *Zdravotní tělesná výchova*
- základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně; o zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět **Pracovní vyučování**

Průřezová témata

- průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání
- všechna průřezová témata jsou zařazena na 1. i 2. stupni, ale nemusí být obsažena v každém ročníku
- průřezová témata je možné zařadit do ŠVP jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů; způsob realizace průřezových témat a stanovení časové dotace v jednotlivých ročnících je v kompetenci školy

4. 2 UČEBNÍ PLÁN - 2. stupeň

ZŠMV (ZŠ s minimálními výstupy)

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	čas. dotace + dis. čas. dotace		Celkem předměty	Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5+1D	5+1D	4+1D	4+1D	18+4 D	26	26	15
	Anglický jazyk	1(3)	1(3)	1(3)	1(3)	4			12 + 6 DCJ
Matematika a její aplikace	Matematika	5 +1D	5+1D	5+1D	5+1D	24 20 + 4D		24	15
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4		4	4
Člověk a společnost	Dějepis	1	1	2	2	6		10	10
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4			
Člověk a příroda	Fyzika	-	1	1	1	3	21	21	20
	Chemie	-	-	-	2	2			
	Přírodopis	2	2	2	2	8			
	Zeměpis	2	2	2	2	8			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4		11	9
	Výtvarná výchova	2	2	2	1	7			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	8 + 4D		14	10
	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2			
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	2+2D	2+1D	2+1D	2D	6 + 6D		12	3
Disponibilní časová dotace	18	5	4	4	5	18 D			18 D
Celková povinná časová dotace	122	30	30	31	31	104 + 18D		122	122

4. 2. 1 Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň

Tabulka počtu hodin učebnímu plánu podle vzdělávacích oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet v jednotlivých ročnících, celkovou i disponibilní dotaci ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP ZV a vpravo je uvedena minimální časová dotace dle RVP ZV.

Anglický jazyk je hlavním jazykem v našem ŠVP. **Další cizí jazyk** nebyl do RUP zařazen podle školského zákona č.561/2004 Sb, § 16 odst. 4, písmeno a,b. Podle RVP ZV (Praha červen 2023) je možné další cizí jazyk nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP. Všichni naši žáci se vzdělávají dle IVP a na základě šetření ŠPZ /PPP, SPC/ mají přiznaná podpůrná opatření od 3. stupně.

Od 6. do 9. ročníku žádáme školské poradenské zařízení (pro žáky ZŠ s min. výstupy) o redukci cizího jazyka na 1 hodinu týdně a bude nahrazen předmětem český jazyk, matematika, tělesná výchova a pracovní vyučování.

Předmět **Informatika** je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání.

V předmětu **Tělesná výchova** se základní výuka plavání a bruslení realizuje i na 2. stupni.

Využití disponibilní časové dotace 18 hodin pro 2. stupeň:

Český jazyk – v 6. až 9. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Matematika – v 6. až 9. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Člověk a zdraví - vyučovací předmět **Tělesná výchova** je posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace od 6. až do 9. ročníku

Člověk a svět práce – vyučovací předmět **Pracovní vyučování** v 6. a 9. ročníku je posílen o dvě hodiny z disp. časové dotace, v 7. a 8. ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Celkem je na 2. stupni 18 disponibilních hodin.

Celková týdenní hodinová dotace je v RVP ZV (2021) stanovena:

- **pro 6. a 7. ročník maximální týdenní hodinová dotace 30 hodin**
- **pro 8. a 9. ročník maximální týdenní hodinová dotace 32 hodin**

4. 2. 2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem – 2. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků tj. od 1. do 9. ročníku

Cizí jazyk

- předmět **Anglický jazyk** je hlavním jazykem v našem ŠVP, s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 9. ročníku. Všichni naši žáci se vzdělávají dle IVP a na základě šetření ŠPZ (SPC) mají žáci přiznaná podpůrná opatření od 3. stupně. Od 6. do 9. ročníku žádáme školské poradenské zařízení (pro žáky ZŠ s min. výstupy) o redukci cizího jazyka na 1 hodinu týdně a bude nahrazen předmětem český jazyk, matematika, tělesná výchova a pracovní vyučování

Matematika a její aplikace

- vzdělávací obsah oboru je realizován v předmětu **Matematika** ve všech ročnících základního vzdělávání

Informatika

- předmět **Informatika** je realizován ve všech ročnících na 2. stupni základního vzdělávání

Člověk a společnost

- je realizován ve všech ročnících 2. stupně ve vyučovacím předmětu: **Dějepis a Výchova k občanství**

Člověk a příroda

- vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 2. stupně, ve vyučovacím předmětu: **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících, ve vyučovacích předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**

Člověk a zdraví

- předmět **Tělesná výchova** je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny, v rámci učebního plánu je v 6. až 9. ročníku posílena o 1 disponibilní hodinou

- předmět **Výchova ke zdraví** je jako samostatný předmět v 8 a 9. ročníku, dále je realizována zejména v tělesné výchově, přírodopisu, občanské výchově

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět **Pracovní vyučování**.

Průřezová témata

- průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání
- všechna průřezová témata jsou zařazena na 1. i 2. stupni, ale nemusí být obsažena v každém ročníku
- průřezová témata je možné zařadit do ŠVP jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů; způsob realizace průřezových témat a stanovení časové dotace v jednotlivých ročnících je v kompetenci školy

Učivo je v pojetí RVP ZV chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a je dáno závazným **učebním plánem, vzdělávacími oblastmi, vyučovacími předměty a osnovami** se závazným výčtem témat, námětů a činností, které musí každá škola nabídnout všem žákům k osvojování.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma, je aktuálně předěláván podle příchodů žáků. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (eventuálně pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5. 1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk. Další cizí jazyk** nebyl do našeho ŠVP zařazen podle školského zákona č.561/2004 Sb., § 16 odst. 4, písmeno a) b).

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5. 1. 1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět český jazyk a literatura má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Prolíná všemi ročníky a na prvním stupni je mu věnována největší časová dotace. Na druhém stupni je posílen z disponibilní dotace o čtyři hodiny.

Časová dotace:

1. stupeň:

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7	35

2. stupeň:

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5+1	5+1	4+1	4+1	18 + 4D

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, čtení s porozuměním, vyjadřovacích schopností, práce s literárním textem. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy, Jazykové*

výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu i učebnu, kde je umístěna žákovská knihovna školy. Během vyučovacích hodin učitel i žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky.

5. 1. 1 Český jazyk a literatura - 1. stupeň

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk. Předmět je zařazen do všech ročníků s nejvyšší hodinovou dotací. Český jazyk je prostředkem komunikace, ale i prostředkem poznávání. Dovednosti, které si žáci osvojí, umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech. Cílem předmětu Český jazyk je naučit žáky kultivovaně a spisovně se vyjadřovat jak ústně, tak i písemně, cílem literární výuky je osvojení si základní literární kultury a podporovat u žáků rozvoj čtenářské dovednosti tak, aby se stali aktivními čtenáři. Nejvýznamnějším cílem je na 1. stupni zvládnutí čtení a psaní, důraz klademe především na čtení s porozuměním, rozvoj slovní zásoby, užívání spisovného jazyka.

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- *komunikační a slohovou výchovou*
- *čtením a literární výchovou*
- *jazykovou výchovou*
- *psaním*

Cíl jazykové výchovy - naučit žáky se vyjadřovat ústně i písemně. Snažíme se je seznamovat se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme jako prostředek k rozvíjení komunikačních dovedností.

Cíl literární výchovy - rozvoj čtenářských dovedností a podněcování žáků k četbě. Klademe důraz na čtení s porozuměním.

Cíl slohové a komunikační výchovy - rozvoj komunikativních schopností žáků, rozvíjení jejich fantazie a tvořivosti.

Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře znají.

Vzdělávací obsah jednotlivých složek se prolíná.

Předmět Český jazyk se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k popisu všech zásadních postupů, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

Učitel:

- rozvíjí u žáka dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vede žáka k aplikaci naučených pravidel pravopisu
- vede žáka ke stálému zdokonalování čtení
- motivuje žáka k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby uměl nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- vede žáka k tomu, aby samostatně nalézal pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- učí žáka využívat získané dovednosti a vědomosti k řešení daného problému

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáka prezentovat své myšlenky a názory
- vede žáka ke kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáka pracovat ve skupinkách a spolupracovat na řešení problému
- vede žáka k prezentaci svých myšlenek a názorů a ke vzájemnému respektu

Kompetence občanské:

Učitel:

- učí žáka využívat naučné i vědecké literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- učí žáka zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáka k organizování a plánování učiva
- zajímá se, jak žákům vyhovuje způsob výuky

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáka k využívání digitálních technologií ve výuce
- učí žáka vyhledávat informace

5. 1. 2 Český jazyk a literatura - 2. stupeň

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávací obsah předmětu je pro přehlednost rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. V *Komunikační a slohové výchově*

dochází k rozvoji komunikačních schopností, žáci se učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, pracovat s textem a vyhledávat informace. V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, dochází k rozvoji čtenářských návyků i schopnosti tvořivé recepce a interpretace. Vzdělávací obsah jednotlivých složek se ve výuce vzájemně prolíná.

Vzdělání v předmětu Český jazyk a literatura vede k:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se na 2. stupni školy vyučuje jako samostatný předmět.

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními tabulemi, skupinové vyučování, diskuze, výklad, práce s textem, samostatná práce, práce s učebnicí a pracovním sešitem
- soutěže, dramatizace, dotazníky, testy, videoprogramy, výukové programy, PC – textový editor, e-mail, internet,
- krátkodobé projekty, hry, cvičení, modelové situace
- besedy, dialogy, verbální i neverbální vyjadřování (mimika, výraz tváře, gestikulace)
- využití mluvnických pravidel, encyklopedií, časopisů, mimočítankové četby
- výtvarné činnosti – vyjádření čtenářského zážitku
- využití žákovské knihovny

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k popisu všech zásadních postupů, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací v literatuře a na internetu
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- na praktických příkladech vysvětluje smysl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- vede žáky k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- motivuje žáka k samostatnému řešení problému, napomáhá mu hledat další řešení
- vede žáky k plánování postupů
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- vede žáky k nalézání chyb v textu a k odůvodňování správných řešení

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zaměřuje se na rozvoj komunikačních dovedností žáka v mateřském jazyce
- vede žáky k nezbytnému prvku komunikace - naslouchání druhým

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a komunikovat
- vytváří prostor pro vyjadřování žáků při problémových úlohách
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k formulování vlastních názorů a myšlenek

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost)
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a vede žáky k dodržování pravidel stanovených školním řádem
- dodává žákům sebedůvěru a vnáší přátelskou atmosféru do výuky
- podporuje u žáků vzájemnou pomoc a vytváří situace tuto pomoc vyžadující

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáka k respektování věkových, intelektových a sociálních zvláštností žáků
- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadovaním přípravy na vyučování
- vytváří podnětné a tvořivé prostředí pro práci žáků
- vede žáka k organizaci práce ve skupině a k hodnocení práce vlastní i skupinové
- směřuje žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vybízí žáky k dodržování pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáka k využívání digitálních zařízení k jejich zapojení do výuky
- k samostatnému rozhodování jaké technologie danou činnost či problém využívat
- učí žáka vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků

Předmětem prolínají průřezová témata:

1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Poznávací schopnosti, Komunikace, Spolupráce a soutěživost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané

2. stupeň

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Poznávací schopnosti, Komunikace, Spolupráce a soutěživost, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Environmentální výchova - Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova - Lidské vztahy, Etnický původ, Kulturní rozdíly, Multikulturalita

Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	1.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ➤ ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ➤ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky	Žák by měl: - rozvíjet zrakové a sluchové vnímání - číst obrázky zleva doprava, orientovat se na řádku, stránce - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - učit se napravovat vadnou výslovnost - spojovat písmena v otevřené slabiky a slova - tvořit jednoduché věty a opakovat je, umět pozdravit, poprosit, poděkovat - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky - zvládat psaní malých písmen, která se naučil číst (a, e, i, o, u, y, l, m, t, s, v, j) - psát ta velká písmena, která se podobají malým - umět napsat písmena podle diktátu	- čtení - praktické čtení (technika čtení) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) – reagovat otázkami - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost); vyjadřování závislé na komunikační situaci ; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu) - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev)	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, opakování učiva, poznávání) Hv, Prv Tv

Tematický okruh: **Jazyková výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ➤ ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ➤ ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	Žák by měl: - rozvíjet psychomotorické schopnosti, jemnou motoriku a pohybovou koordinaci - v mluveném projevu používat odpovídající tempo a intonaci, ve slovech vhodně používat přízvuk - procvičovat naučená písmena ve slabikách - rozlišovat délku samohlásek - správně vyslovovat samohlásky - poznat a číst písmena a, e, i, o, u, y, l, m, t, s, v, j – malá i velká	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - pravopis - lexikální	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, poznávání) Prv, M, Hv, Pv

Tematický okruh: **Literární výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně. ➤ ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	Žák by měl: - přednášet krátké říkanky a básničky - reprodukovat jednoduchý text svými slovy - předvádět postavu dramatizovaného příběhu - poznat hádanku, říkanku, rozpočítadlo	- poslech literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, vlastní výtvarný doprovod, dramatizace - základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Hv, Tv, Pv

Učebnice: Slabikář pro 1. ročník základní školy, nakladatelství Nová škola

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	2.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák by měl: - umět správně používat psací náčiní		

➤ ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty. ➤ ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti. ➤ ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání. ➤ ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. ➤ ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky. ➤ ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost. ➤ ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty.	- poznat a číst písmena p, n, š, d, z, k, b, c, r, č, h, ž, f, g, ř, ch, dvojhláska ou - umět správně napsat všechna malá a některá velká písmena - dbát na úpravu psaného projevu - umět přečíst věty psané tiskem i psacím písmem - umět psát slabiky a slova podle diktátu - vnímat a chápat pokyny přiměřené složitosti a používat je - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - zvládnout základní hygienické návyky spojené se psaním	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, dialog na základě obrazového materiálu), základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, opakování učiva, poznávání) Hv, Prv Tv
--	---	---	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy. ➤ ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky. ➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky. ➤ ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	Žák by měl: - nadále rozvíjet psychomotorické schopnosti, jemnou motoriku a pohybovou koordinaci - v mluveném projevu používat odpovídající tempo a intonaci, ve slovech vhodně používat přízvuk - poznat a číst všechna písmena abecedy - procvičovat čtení naučených písmen ve slabikách - rozlišovat délku samohlásek a souhlásek - správně vyslovovat samohlásky a souhlásky	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy - pravopis - lexikální	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Hv, Tv, Pv Mat

Tematický okruh: **Literární výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně. ➤ ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	Žák by měl: - umět číst jednoduché texty - přednášet krátké říkanky a básničky - reprodukovat jednoduchý text svými slovy - předvádět postavu dramatizovaného příběhu - umět na základě ilustrací reprodukovat text - na základě slyšeného nebo čteného textu vytvořit vlastní výtvarné ztvárnění	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, opakování učiva, poznávání) Hv, Prv Tv

Učebnice: Slabikář pro 1. ročník základní školy, nakladatelství Nová škola

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	3.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ➤ ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ➤ ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ➤ ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ➤ ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky	Žák by měl: - mít základní představu o správné výslovnosti, tempu řeči a pravidelném dýchání - umět správně používat psací náčiní - umět správně napsat všechna malá a velká písmena - dbát na úpravu psaného projevu - umět přečíst věty psané tiskem i psacím písmem - umět psát slabiky a slova podle diktátu - umět napsat krátký vzkaz - zvládnout napsat adresu a krátký dopis - umět sestavit podobu blahopřání - používat správné základní komunikační pravidla (pozdrav, poděkování, omluva, vzkaz, blahopřání)	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, dialog na	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, opakování učiva, poznávání) Hv, Prv Tv

➤ ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ➤ ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ➤ ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty		základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis	
--	--	--	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ➤ ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ➤ ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	Žák by měl: - znát a umět použít abecedu, řazení slov podle abecedy- znát a umět použít abecedu, řazení slov podle abecedy - znát slova podřazená nadřazená - poznat podstatná jména – obecná a vlastní - poznat začátek a konec věty - velká písmena na začátku věty i interpunkci	zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov skladba – věta jednoduchá pravopis – lexikální	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Hv, Tv, Pv Mat

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ➤ ČJL-3-2-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu	Žák by měl: - přednášet krátké říkanky a básničky - reprodukovat jednoduchý text svými slovy - předvádět postavu dramatizovaného příběhu	- poslech vhodných literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů,	Výchova k myšlení (rozvoj zapamatování, opakování učiva, poznávání)

pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- navštívit dětské divadelní představení a vyprávět, co viděl - poznat prostředí knihovny - rozlišit podle znaků a obsahu základní literární formy: pohádka, bajka, báseň - poznat některé literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec	Hv, Prv Tv
--	--	---	---------------

Učebnice: Slabikář pro 1. ročník základní školy, nakladatelství Nová škola

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4.

Tematický okruh: Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-1-05p ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ➤ ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ➤ ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ➤ ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ➤ ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ➤ ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně ➤ ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	Žák by měl: - umět tvořit otázky a odpovídat na ně - na základě otázek vyprávět vlastní zážitky - reprodukovat jednoduché texty podle přečtené předlohy - popsat jednoduché předměty, vystihnout hlavní znaky - v mluveném projevu rozlišovat správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - zformulovat jednoduché formy společenského styku, prosba, poděkování, omluva, vzkaz - umět napsat adresu, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz - o psaní – opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu - dbát na úpravu, čitelnost textu, dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku,	Osobnostní a sociální výchova Rozumová výchova Rozvoj poznání VI, Přv

		zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz	
--	--	---	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ➤ ČJL-5-1-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy	Žák by měl: - členit slova na slabiky a hlásky - rozlišit souhlásky a samohlásky - poznat souhlásky tvrdé, měkké a obojetné - psát správně – i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách - pochopit větu jako jazykový celek, umět vyznačit začátek a konec věty v řeči a písmu - poznat a určovat druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací - umět určit počet slov ve větě, pochopit význam slov - určovat slova stejného a opačného významu, třídit slova - dodržovat pořádek slov ve větě - vědět, kde píšeme velká a kde malá písmena	zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov skladba – věta jednoduchá pravopis – lexikální	Osobnostní a sociální výchova Rozumová výchova Rozvoj poznání VI, Přv

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ➤ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	Žák by měl: ○ dbát na správnou výslovnost, číst krátké texty s porozuměním ○ užívat správného slovního přízvuku, přirozeně intonovat ○ nacvičovat tiché čtení ○ nacvičit orientaci ve čteném textu ○ s dopomocí dramatizovat jednoduchý příběh, říkanku, básničku	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	Osobnostní rozvoj Morální rozvoj Přv, VI., Vv, Hv

➤ ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ➤ ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ➤ ČJL-5-3-04p ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	○ seznamovat se s pojmem kniha, časopis, ilustrace, text, spisovatel, básník, čtenář ○ číst pohádky a poznávat hlavní postavy	- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka; spisovatel, básník, čtenář	
---	--	--	--

Učebnice: Český jazyk 4, pro čtvrtý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	5.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ➤ ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ➤ ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ➤ ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ➤ ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo	Žák by měl: - na základě otázek vyprávět vlastní zážitky - reprodukovat jednoduché texty podle přečtené předlohy - popsat jednoduché předměty, vystihnout hlavní znaky - v mluveném projevu rozlišovat správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - zformulovat jednoduché formy společenského styku, prosba, poděkování, omluva, vzkaz - mluvený projev – základní techniky mluveného projevu, formy společenského styku - porozumět jednoduchým zadáním psaným i ústním - čtení vět, tvoření jednoduchých vět, tiché čtení, orientace ve čteném textu - mimojazykové prostředky řeči	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační	Osobnostní a sociální výchova Rozumová výchova Rozvoj poznání VI, Přv

		pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, dopis, popis	
--	--	---	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ➤ ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - seřadí slova podle abecedy. - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	Žák by měl: - rozlišit souhlásky a samohlásky - poznat souhlásky tvrdé, měkké a obojetné - psát správně – i, -y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách - umět pravidla psaní dě-tě-ně, bě, pě, vě, mě - umět psát a vyslovovat výrazy s předložkami - pochopit větu jako jazykový celek, poznat a určovat druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací - dodržovat pořádek slov ve větě - znát vyjmenovaná a příbuzná slova b, l, m - seznámit se s podstatnými jmény (číslo, rod) - znát pravidla psaní vlastních jmen	zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy tvarosloví – slovní druhy pravopis – lexikální	Osobnostní a sociální výchova Rozumová výchova Rozvoj poznání VI, Prv

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ➤ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo	Žák by měl: - dbát na správnou výslovnost, číst krátké texty s porozuměním - užívat správného slovního přízvuku, přirozeně intonovat	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů,	Osobnostní rozvoj Morální rozvoj

<divadelního daných="" otázek<br="" podle="" představení=""></divadelního> ➤ ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ➤ ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ➤ ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	- nacvičovat tiché čtení - nacvičit orientaci ve čteném textu - s dopomocí dramatizovat jednoduchý příběh, říkanku, básničku - dokázat rozlišit verše a prózu - rozlišit pojem kniha, časopis, ilustrace, text, spisovatel, básník, čtenář - číst pohádky a poznávat hlavní postavy - práce s textem – charakteristika děje, hlavní postavy - poslech a reprodukce – soustředění, stručná reprodukce, recitace, dramatizace - literární druhy a žánry – divadelní hra, literatura pro děti a mládež	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: říkanka, báseň, pohádka, básník, kniha, čtenář; divadelní představení; verš, rým	Přv, V1., Vv, Hv
---	---	--	------------------

Učebnice: Český jazyk 5, pro pátý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	6.

Tematický okruh: Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-1-01p, ČJL-5-1-08p čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ➤ ČJL-9-1-04p, ČJL-5-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ➤ ČJL-9-1-09p, ČJL-5-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Žák by měl: - umět tvořit rozvitě věty na daná slova (slovní spojení), obměňovat věty – jejich druh - umět tvořit složitější otázky a odpovídat na ně celou větou - porozumět jednoduchému textu a jednoduchou formou jej reprodukovat - umět standardní formu běžného dopisu a pohledu - umět ve spolupráci s učitelem tvořit osnovu textu a umět podle ní vyprávět rozvoj slovní zásoby (zastaralá, méně obvyklá slova) - tvořit otázky a odpovědi - používat čtení jako zdroj informací - napsat dopis, pohled, novoroční přání - vyprávět krátký příběh (pohádka ze života dětí)	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací) naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingviální), diskuse písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o	Multikulturní výchova Práce na PC (psaní e-mailů) Osobnostní a sociální výchova Mluvní cvičení, správná artikulace

		základních slohových postupech a žánrech; vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: soukromý a úřední dopis)	
--	--	--	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ➤ ČJL-9-2-04p, ČJL-5-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ➤ ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ➤ ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy	Žák by měl: - umět ucelené řady vyjmenovaných slov, zvládnout pravopis – y uvnitř slova i ve slovech příbuzných - umět určit mluvnické kategorie u podstatných jmen - umět rozlišit spisovný a nespisovný jazyk v písemné a mluvené formě - zvládnout vyčítat slovesa být/nebýt, mít/nemít - rozvoj slovní zásoby (zastaralá, méně obvyklá slova) - tvořit otázky a odpovědi - vyjmenovaná slova po B, L, M + slova příbuzná - vyjmenovaná slova a slova příbuzná po P, S, V, Z - znát podstatná jména – rod, číslo - rozlišit životnost a neživotnost u mužského rodu - slovesa – poznávání sloves, tvary sloves a časování, koncovky sloves	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov pravopis – lexikální, morfologický	Multikulturní výchova Práce na PC (psaní e-mailů) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Čj jako součást evropských jazyků Osobnostní a sociální výchova Mluvní cvičení, správná artikulace P – poznávání zvířat a rostlin ve vyjmenovaných slovech, poznávání zvířat a rostlin ve vyjmenovaných slovech Z – pravopis zeměpisných názvů: obce, řeky, hory Ov – jména členů rodiny Pv – profesionální orientace, řemesla Hv – lidová slovesnost, lidové písně

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	Žák by měl: - umět rozeznat poezii a prózu (jednoduché prozaické útvary)	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů,	Enviromentální výchova Mediální výchova

➤ ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	- žák by měl umět reprodukovat přečtené podle osnovy - poznat rozdíl mezi povídkou, pověstí, bajkou - rozeznat hlavní myšlenku díla - na základě osnovy textu obrázkové, psané reprodukovat text - seznámit se s krátkými prozaickými útvary	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům literární druhy a žánry – poezie, próza, žánry lyrické, epické	Výchova k myšlení v evropských souvislostech
---	--	--	--

Učebnice: Český jazyk 6, pro šestý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	7.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ➤ ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ➤ ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.	Žák by měl: - umět rozlišovat spisovné a nespisovné jazykové prostředky - umět písemně odpovídat na otázky - umět reprodukovat a vyprávět texty podle společně sestavné osnovy - umět samostatně rozčlenit jazykový projev na úvod, hlavní část a závěr - umět správně telefonovat, vyplnit poštovní poukázku, průvodku, objednávku, čtení jako zdroj informací - cvičit čtení s porozuměním - vyprávět vlastní zážitky, vyprávění přečteného příběhu - vytvořit popis - vést rozhovor se všemi náležitostmi - sestavit dopis (adresát, odesílatel)	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací) naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní) mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: soukromý a úřední dopis, objednávka, subjektivně zabarvený popis)	Mediální výchova

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ➤ ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ➤ ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ➤ ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Žák by měl: - v jednoduchých případech umět provést slovtvorný rozbor - pochopit rozdíl mezi předložkou a předponou - umět samostatně používat vyjmenovaná slova a správně toto učivo aplikovat i na nejběžnější slova příbuzná - umět poznat a správně skloňovat běžná podstatná jména, pochopit důležitost a podstatu vzorů podstatných jmen pro pravopis - umět poznat a časovat běžná slovesa - umět poznat základní větné členy a umět toto učivo použít při nácviku pravopisu - poznat slovní základ, přeponu, příponu - umět pravopis slov s nepoužívanějšími předponami - umět pravopis slov s předložkami - snažit se psát bez chyby slova s i/y po obojetných souhláskách uprostřed slova - umět poznat podstatná jména, jejich pády a vzory - poznat osobní zájmena	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, způsoby tvoření tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě pravopis – lexikální, morfologický	Osobnostní a sociální výchova – nácvik práce ve skupině, zodpovědnost za výsledky práce celé skupiny Osobnostní a sociální výchova – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti Pv – názvy profesí, pracovních činností, rozvoj slovní zásoby Tv – rozvoj sportovních činností, rozvoj slovní zásoby

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ➤ ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	Žák by měl: - umět uvědoměle potichu číst - umět dramatizovat a recitovat - umět rozlišit umělecký a odborný text - reprodukovat texty z četby - souvislé převyprávění přečteného - recitace – vlastní výběr žáka z vhodných básní - srovnání slyšeného a čteného (popř. videa) - návštěva knihovny - vyhledávání a srovnávání různých typů textů	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	Výchova k myšlení v evropských souvislostech MV - sledování TV, poslech literatury z CD, texty přednášené známými osobnostmi OSV - bohatost slovní zásoby českého jazyka, kultivovanost projevu

➤ ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře			komunikace v různých situacích, zvládání stresových situací (konflikt) Vo I – komunikace s cizími lidmi, sdělování osobní dat – možná nebezpečí D – Staré pověsti české Hv – pojem folková hudba, využití poezie
---	--	--	--

Učebnice: Český jazyk 7, pro sedmý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	8.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ➤ ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ➤ ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Žák by měl: - vypravovat ústně nebo písemně podle připravené osnovy - poznat a provést popis - umět užívat formy společenského styku - umět slovně vyjádřit vnímané pocity - zvládnout rozbor textu podle připravené osnovy - umět napsat pracovní postup - rozlišit hovorový a spisovný jazyk - umět napsat svůj životopis - vyprávění vlastních zážitků - vyplnění jednoduchého dotazníku, sestavní žádosti, stručný životopis, formulace pravidel školního řádu - popis osoby - dopis s vyprávěním, vyplňování tiskopisů (pohled, dopis, podací lístek, poštovní poukázka)	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) písemný projev – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: soukromý a úřední dopis, strukturovaný životopis,	Mediální výchova - poznávání zvyklostí a kulturu jiných etnik, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

		charakteristika, subjektivně zabarvený popis)	
--	--	---	--

Tematický okruh: Jazyková výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ➤ ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ➤ ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ➤ ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ➤ ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Žák by měl: - mít dokončený výcvik pravopisu i/y po obojetných souhláskách uprostřed slova - umět některé tvary podstatných jmen (ve kterých se často chybí) - umět pravopis koncovek 1. a 4. pádu vzoru pán, hrad, žena - poznat číslovky základní a řadové - rozlišit přídavná jména tvrdá a měkká - umět pravopis přičestí minulého při shodě s několikanásobným podmětem - zvládat pravopis slov se skupinami bje, bě, vje, vě - orientovat se ve skladbě a pravopisu vět s několikanásobným podmětem - rozlišit spisovný a nespisovný jazyk	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	Osobnostní a sociální výchova Rozumová výchova - Cvičení dovednosti zapamatování, Fyzika, Přírodopis – přídavná jména v odborném textu Matematika – numerické řady, římské číslice, peněžní poukázky

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ➤ ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	Žák by měl: - upevňování správného, plynulého čtení s porozuměním - číst noviny, časopisy a orientovat se v nich - rozumět různým typům textů a prostředkům komunikace a dokázat na ně reagovat - plynulé čtení s porozuměním - návštěva knihovny - orientace v textu, hlavní myšlenka - dramatizace, recitace	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma	Mediální výchova - vliv médií na kulturu, hodnocení tel. pořadů, pěstování kritického přístupu – výběr pořadů Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských souvislostech – seznámení se zahraniční literaturou,

	- literární druhy a žánry – poezie, próza, povídky, pověsti, divadelní hra, literatura pro děti a mládež	díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama	život dětí v jiných zemích, cestopisy
--	--	---	---------------------------------------

Učebnice: Český jazyk 8, pro osmý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	9.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ➤ ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ➤ ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka, písemně zpracuje zadané téma	Žák by měl: - samostatně, správnou formou napsat dopis - umět napsat životopis, charakteristiku - umět objednat jídlo v restauraci - znát základy elektronické komunikace, umět napsat sms, e-mail - zpracování životopisu, charakteristiky, dopisu, žádosti - pracovat s informacemi – dotazy a odpovědi - vytvářet scénky a dramatizace na základě přečteného textu - vyprávět podle předem připravené osnovy	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) písemný projev – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, strukturovaný životopis, charakteristika, subjektivně zabarvený popis)	Osobnostní a sociální výchova zdravé a vyrovnané sebepojetí, a pozitivní komunikace Občanská výchova – demokratické principy, svoboda projevu Informatika – e-mail – žádosti, vzory, strukturovaný životopis

Tematický okruh: **Jazyková výchova**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	-------------------------	-------	--

Žák: ➤ ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ➤ ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ➤ ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ➤ ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ➤ ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ➤ ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	Žák by měl: - rozlišovat všechny slovní druhy - umět pravopis podstatných jmen - pracovat s Pravidly českého pravopisu - rozlišovat tvrdá a měkká přídavná jména a jejich vzory - umět pravopis přičestí minulého s podmětem děti, my všichni - analyzovat jednoduché souvětí na jednotlivé věty - poznat a použít shodu podmětu s přísudkem - poznat několikanásobný podmět a jeho pravopis - rozlišit spisovný a nespisovný jazyk	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, souvětí pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazykové příručky)	Osobnostní a sociální výchova rozvoj základních rysů tvořivosti, pružnosti, nápadů mluvní cvičení dopravní výchova Anglický jazyk – přejatá slova Hudební výchova – slovenské lidové písně
---	--	---	---

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ➤ ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ➤ ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – má pozitivní vztah k literatuře	Žák by měl: - správně potichu i hlasitě číst, porozumět textu a zapojit se do diskuze o daném tématu - umět interpretovat čtený text, divadelní představení, filmové zpracování - rozumět různým typům textů a prostředkům komunikace - poznat divadelní scénář - román – kladný a záporný hrdina, děj a zápletka	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama	Mediální výchova Kritické čtení bulvárních prvků od informativních a reklamních Multikulturní výchova Výtvarná výchova – výtvarné zpracování dojmů, prožitků Občanská výchova, Tělesná výchova – rodina, organizace času

Učebnice: Český jazyk 9, pro devátý ročník zvláštní školy, nakladatelství Septima

5. 1. 2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávací oblasti

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Anglický jazyk je hlavním jazykem v našem ŠVP. **Další cizí jazyk** nebyl do RUP zařazen podle školského zákona č. 561/2004 Sb, § 16 odst. 4, písmeno a, b. Od 3. do 9. ročníku žádáme školské poradenské zařízení (pro žáky ZŠ s min. výstupy) o redukci cizího jazyka na 1 hodinu týdně a bude nahrazen předmětem matematika, český jazyk, tělesná výchova a pracovní vyučování.

Časová dotace:

1. stupeň:

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	-	-	1(3)	1(3)	1(3)	3 (ZŠ 9)

2. stupeň:

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1(3)	1(3)	1(3)	1(3)	4 (ZŠ 12)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Vyučovací předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Důraz bude kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Žáci by měli porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk na 1. a 2. stupni:

- poskytně žákům zábavnou formou vstup do cizího jazyka
- připravuje žáky k praktickému užívání jazyka
- buduje pozitivní vztah k cizímu jazyku, vede k poznání cizí kultury a pochopení důležitosti osvojení cizího jazyka pro další život
- umožňuje žákům komunikaci v rámci integrované Evropy
- pomáhá překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí
- zlepšuje postavení žáků při přestupu do středního vzdělávání, nabídkách na trhu práce a tím zamezuje jejich společenské izolaci
- podporuje rozvoj multikulturního myšlení a pochopení vlastních hodnot
- podporuje rozvoj poslechu a mluvení od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům
- umožňuje nácvik porozumění mluvenému slovu, procvičování čtení, napodobování z poslechu

Formy a metody práce:

- výuka s bohatým obrazovým materiálem, názornými pomůckami
- výuka v párech i skupinách (s využitím pracovních listů, časopisů, slovníků, učebnic, omalovánek, vystřihovánek, CD, DVD, počítačových výukových programů a sluchových nahrávek)

- říkánky, písničky, konverzace formou her, doplňovačky, křížovky, pexesa
- krátkodobé projekty, hry, soutěže

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k popisu všech zásadních postupů, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

1. stupeň

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáka ke smyslu učení se anglickému jazyku
- učí žáka správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech
- slovníky, časopisy atd.
- předkládá žákům dostatek informačních zdrojů a pracovních textů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k aktivnímu používání anglického jazyka i v běžných situacích
- vede žáka ke komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci s ostatními
- vede žáky k vyjadřování svých názorů v cizím jazyce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k respektování druhých lidí
- posiluje sebedůvěru žáků - učí žáky tolerovat chování a jednání druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytváří u žáka správné pracovní návyky
- vede žáka k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáka k správnému používání pomůcek

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáka chápat význam využívání digitálních technologií
- seznamuje žáka s jejich použitím ve výuce
- učí žáka hodnotit přínosy využívání digitálních technologií

2. stupeň

Kompetence k učení:

Učitel:

- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, nástěnné tabule gramatických přehledů, audiovizuální techniku)
- vede žáky k využívání těchto pomůcek při samostatné práci
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky

- prakticky žáky seznamuje s různými učitelskými strategiemi
- zařazuje práci na projektech, ve kterých se využívají mezipředmětové vazby
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému s využitím dostupných pomůcek a materiálů, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a úsudku
- vede žáky k samostatnému získávání informací s využitím literatury, informační technologie, slovníků a gramatických tabulek
- vede žáky k odhadování významu neznámých slov (např. při čtení s porozuměním – reading comprehension)

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zařazuje do výuky komunikační cvičení a konverzační téma
- prostor pro komunikaci zajišťuje zařazováním práce ve dvojicích a skupinkách, jako motivaci ke komunikaci zařazuje např. obrázkový a autentický materiál
- zařazuje poslechová cvičení, audio a videotechniku, PC programy, aktivity založené na čtení a psaní s porozuměním
- vede žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů v cizím jazyce ústně i písemně

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a respektování se
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, i k žákům s podpůrnými opatřeními
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru v cizím jazyce
- nacvičuje s žáky modelová řešení krizových situací v cizím jazyce
- v rámci konverzačních témat věnuje pozornost tématu Česká republika, Velká Británie a jejich kulturním, historickým a sportovním tradicím
- seznamuje žáky s životem vrstevníků v cizích zemích

Kompetence pracovní:

Učitel:

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů (projekty, portfolio, referáty,...)
- vede žáky k samostatné práci a k této práci poskytuje zpětnou vazbu
- v rámci konverzačních témat se zaměřuje na témata související s výběrem povolání

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáka k pochopení významu digitálních technologií pro společnost a ke zkvalitnění pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost dat při komunikaci a sdílení informací
- vyhledává postupy, způsoby, prostředky, které odpovídají konkrétním situacím
- vede k rozhodování žáka jakou technologií využít

1. stupeň - Předmětem prolínají průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme, Evropu a svět, Jsme Evropané

2. stupeň - Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly

Enviromentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	3.

Tematický okruh: **Řečové dovednosti**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>CJ-3-1-01p</i> je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ➤ <i>CJ-5-1-01p</i> rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ <i>CJ-5-1-02p</i> rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Žák by měl: ○ definovat cizí jazyk ve zvukové podobě ○ rozumět obecně známým frázím ○ rozumět obecně známým slovům k danému tematickému okruhu ○ interpretuje foneticky správně slovní zásobu-reprodukuje z paměti ○ reprodukuje z paměti slovní zásobu, básničky, říkadla ○ dokáže číst s porozuměním a foneticky správně jednoduchý krátký text v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Tematické okruhy - základní fráze - abeceda - pozdravy - škola, školní pomůcky - barvy - čísla do 10 - moje třída - Jak jsi starý? - Halloween - Co je to? (neurčitý, určitý člen „a, an, the“) - Kolik je hodin? - Kdo je toto? (otázky, odpovědi) - „to be“ – jednotné číslo - Je to velké? (přídavná jména) - o Vánocích - moje hračky - množné číslo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: ZAHÁLKOVÁ Marie. *Angličtina pro 3. ročník ZŠ. Hello, kids!*. SPN, 2016. Další zdroje: digitální materiály pro výuku, školní DUMy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	4.

Tematický okruh: **Poslech s porozuměním**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Žák by měl: - o rozumí tématu a obsahu - o jednoduchého a zřetelně - o pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu - o s vizuální oporou rozumí obsahu textu	Tematické okruhy - oblečení (I am wearing...) - čisti lidského těla - lidské tělo – popis (I have got...) - „to be“ – množné číslo) - oblékání (put on...., take off...He/She is wearing...) - příslovce (in the morning, in the evening) - zájmeno „these“ - můj týden (dny v týdnu) - volný čas, sportovní činnosti - nakupování, jídlo (I need..., I like, I don't like, „some“) - ovoce - zelenina - „můj mazlíček, zvířata, „I can ... (umím), „like a cat“ (jako kočka) - přítomní čas průběhový, činnosti - škola	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Mluvení**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje ➤ CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk ➤ CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	Žák by měl: ○ zvládnout výslovnost anglického jazyka (fonetickou podobu abecedy) ○ zvládat základní číslovky, počítání ○ rozumět a zvládnout pozdravy, přání a poděkování ○ zvládnutí jednoduché říkanky, písničky	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Čtení s porozuměním**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák by měl: ○ rozumět obecně známým frázím ○ rozumět obecně známým slovům k danému tematickému okruhu	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Psaní**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	Žák by měl: ○ definovat cizí jazyk ve zvukové podobě ○ rozumět obecně známým frázím ○ rozumět obecně známým slovům k danému tematickému okruhu	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: ZAHÁLKOVÁ Marie. *Angličtina pro 3. ročník ZŠ. Hello, kids!* SPN, 2016. **Další zdroje:** digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	5.

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Žák by měl: ○ rozumí tématu a obsahu ○ jednoduchého a zřetelně ○ pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu ○ s vizuální oporou rozumí obsahu textu	Tematické okruhy - opakování 3. a 4. ročníku - základní školní fráze - Kdo jsem? - rodina - popis - přivlastňovací zájmena 3. os. č. j. - číslovky do 20 - „he/she has got“ - ve třídě - vazba „there is“... „there are...“ - pokyny – rozkazovací způsob - moje narozeniny - „to be“ - časování - dopravní prostředky - prostorové předložky (on, in, under, next to, on the left/right, between, opposite) - množné číslo, „how many....“ - Jak se máš? - přídavná jména - Kim je nemocná - to be – stažené tvary - moje záliby - otázky a odpovědi: „Do you ... ?“ „Yes, I do.“ „No, I don’t.“ - barvy („a“, „any“)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Mluvení**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-5-2-01p</i> pozdraví a poděkuje ➤ <i>CJ-5-2-02p</i> sdělí své jméno a věk ➤ <i>CJ-5-2-03p</i> vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	Žák by měl: ○ zvládnout výslovnost anglického jazyka (fonetickou podobu abecedy) ○ zvládat základní číslovky, počítání ○ rozumět a zvládnout pozdravy, přání a poděkování ○ zvládnutí jednoduché říkanky, písničky	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Čtení s porozuměním**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-5-3-02p</i> rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák by měl: ○ rozumět obecně známým frázím ○ rozumět obecně známým slovům k danému tematickému okruhu	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Psaní**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	Žák by měl: ○ definovat cizí jazyk ve zvukové podobě ○ rozumět obecně známým frázím ○ rozumět obecně známým slovům k danému tematickému okruhu	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: ZAHÁLKOVÁ Marie. *Angličtina pro 4. ročník ZŠ. Hello, kids!* SPN, 2014. **Další zdroje:** digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	6.

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>CJ-9-1-01p</i> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů ➤ <i>CJ-9-1-02p</i> rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu ○ s vizuální oporou rozumí obsahu textu	Tematické okruhy - opakování učiva nižších ročníků - abeceda - Ahoj! Představení se - Pozdravy, - Číslice do 20 - Škola - Moje rodina - Město - Příroda - Zvířata - Příroda - Pocity a nálady – přídavná jména Mluvnice - časové údaje (morning, afternoon,...) - základní otázky, fráze („What is it?“ How old are you“ „How are you?“...) - přivlastňovací zájmena - osobní zájmena - zápor „not“ - místní předložky (on, in, under)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Mluvení**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-2-01p</i> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ zeptá se na základní informace týkající se každodenních činností a dat a na jednoduché otázky odpoví	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Čtení s porozuměním**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-3-01p</i> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák: ○ rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života ○ v textu, který se vztahuje k uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace i konkrétní číselné informace	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: **Psaní**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-4-03p</i> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Žák: ○ vyplní jednoduchý formulář o své osobě ○ reaguje na jednoduchá písemná sdělení ○ napíše jednoduchý text týkající se osvojených témat	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: VALENTA Milan. *Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 1. díl*, PARTA, 2008.

Další zdroje: digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	7.

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>CJ-9-1-01p</i> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů ➤ <i>CJ-9-1-02p</i> rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu	Tematické okruhy - opakování učiva 6. ročníku - počasí - oblékání - části lidského těla - nákupy - jídlo a pití – péče o zdraví - sport a hry - volný čas - kalendář (roční období, dny v týdnu, týden/víkend) - barvy Mluvnice - číslovky do 100 - základní otázky a odpovědi, fráze - „How many“, „How much“ - Způsobové sloveso „can“ - Vazba „there is../are“ - Nepravidelné stupňování „good“ - rozkazovací způsob	Učebnice: • VALENTA Milan. <i>Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 2. díl</i>, PARTA, 2009. Další zdroje: • digitální materiály pro výuku • školní DUMy • pracovní listy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Mluvení

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-2-01p</i> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ zeptá se na základní informace týkající se každodenních činností a dat a na jednoduché otázky odpoví ○ popíše svůj den a každodenní činnosti	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita

	○ umí pojmenovat běžné dopravní prostředky ○ tvoří jednoduché věty týkající se osvojeného tématu		Kulturní rozdíly
--	---	--	------------------

Tematický okruh: Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-3-01p</i> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák: ○ rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života ○ v textu, který se vztahuje k uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace i konkrétní číselné informace ○ dokáže určit minulý, přítomný a budoucí čas ○ stupňuje přídavná jména	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Psaní

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-4-03p</i> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Žák: ○ vyplní jednoduchý formulář o své osobě ○ reaguje na jednoduchá písemná sdělení ○ napíše jednoduchý text týkající se osvojených témat	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: VALENTA Milan. *Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 2. díl*, PARTA, 2009.

Další zdroje: digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	8.

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>CJ-9-1-01p</i> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů ➤ <i>CJ-9-1-02p</i> rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu	Tematické okruhy - opakování učiva 7. ročníku - město a vesnice - kalendář (roční období, měsíce, dny v týdnu) - příroda a venkov - zdraví a nemoci - ubytování, bydlení Mluvnice - vazba „I like“, „I would like“ - základní přídavná jména - způsobová slovesa „can“, „must“ se zápořem - „to be“ - „hope“ - Otázky s „Whose“, „What“ - „I agree.“	Učebnice: • VALENTA Milan. <i>Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 3. díl</i>, PARTA, 2010. Další zdroje: • digitální materiály pro výuku • školní DUMy • pracovní listy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Mluvení

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-2-01p</i> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ zeptá se na základní informace týkající se každodenních činností a dat a na jednoduché otázky odpoví ○ popíše svůj den a každodenní činnosti	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	- umí pojmenovat běžné dopravní prostředky - tvoří jednoduché věty týkající se osvojeného tématu		Multikulturalita Kulturní rozdíly
--	---	--	--

Tematický okruh: Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-3-01p</i> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života - v textu, který se vztahuje k uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace i konkrétní číselné informace - dokáže určit minulý, přítomný a budoucí čas - chápe rozdíl mezi slovy too x enough	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Psaní

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-4-03p</i> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Žák: - vyplní jednoduchý formulář o své osobě - reaguje na jednoduchá písemná sdělení - napíše jednoduchý text týkající se osvojených témat	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: VALENTA Milan. *Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 3. díl*, PARTA, 2010.

Další zdroje: digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	9.

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>CJ-9-1-01p</i> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů ➤ <i>CJ-9-1-02p</i> rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, který se týká daného tématu	Tematické okruhy - opakování učiva nižších ročníků - Domov a dům - Rodina - Škola - Příprava povolání - Nákupy a móda - Části lidského těla - Měsíce, roční období - Barvy - Volný čas, prázdniny Mluvnice - Kolik je hodin? - časové údaje (ráno, odpoledne, večer, v noci) - týden, víkend - I want.... - fráze k daným tématům - „like“ - přídavná jména, příslovce - „let me..“ - modální sloveso „must“ i v záporu - tázací zájmena	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Mluvení

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-2-01p</i> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Žák: ○ zeptá se na základní informace týkající se osvojeného tématu ○ v jednoduchých větách popíše osobu	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	- o v jednoduchých větách se dokáže zeptat na cestu a koupit si jízdenku - o tvoří jednoduché věty týkající se osvojeného tématu		Multikulturalita Kulturní rozdíly
--	---	--	--------------------------------------

Tematický okruh: Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-3-01p</i> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Žák: - o rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života - o v textu, který se vztahuje k uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace i konkrétní číselné informace - o dokáže určit minulý, přítomný a budoucí čas - o chápe rozdíl mezi slovy too x enough	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Tematický okruh: Psaní

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>CJ-9-4-03p</i> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Žák: - o vyplní jednoduchý formulář o své osobě - o reaguje na jednoduchá písemná sdělení - o napíše jednoduchý text týkající se osvojených témat	Tematické okruhy dtto	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturalita Kulturní rozdíly

Učebnice: VALENTA Milan. *Základy angličtiny pro 2. stupeň základní školy praktické 4. díl*, PARTA, 2011.

Další zdroje: digitální materiály pro výuku, školní DUMy, pracovní listy

5. 2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5. 2. 1 Vyučovací předmět: Matematika

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast zahrnuje předmět: **Matematika**

Časová dotace

1. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	20+5D

2. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Matematika a její aplikace	Matematika	5+1D	5+1D	5+1D	5+1D	20+4D

5. 2. 1 Matematika - 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Čísla a početní operace:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů a seznámení se s termínem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- rozpoznávání a uvědomování si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvaru a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových úloh a situací z běžného života

Průřezová témata:

Předmět Matematika integruje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - Poznávací schopnosti, Spolupráce a soutěživost, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování a užívání matematického jazyka včetně symboliky
- vede žáky k provádění rozborů a zápisu při řešení úloh
- umožňuje žákům, aby se podíleli na hodnocení činností
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- vede žáky k provádění rozboru problémů, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti výsledků
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů, které vedou k objevům, řešením a závěrům
- umožňuje, aby pracovali s odbornou literaturou
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování matematického jazyka včetně symboliky
- předkládá žákům úkoly, které vedou k volbě různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci
- vede žáky ke kolektivní práci
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská:

Učitel:

- vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací
- nabádá k ohleduplnosti a taktu
- pomáhá a umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své výsledky

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací
- podněcuje k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných

Kompetence digitální:

Učitel:

- seznamuje žáky s využíváním digitálních technologií ve výuce a při přípravě na výuku
- volí postupy využívání digitálních technologií odpovídající konkrétnímu věku žáka a účelu využívání

5. 2. 2 Matematika - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni školy navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni. Je založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělání v předmětu Matematika vede k:

- rozvoji logického myšlení a rozvíjení paměti žáků
- používání matematické symboliky a zdokonalování grafického projevu
- provádění rozboru problému a plánu řešení úloh
- volbě správného postupu k vyřešení matematického problému
- využívání matematických poznatků a dovedností v běžném životě

Průřezová témata:

Předmět Matematika integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - Poznávací schopnosti, Spolupráce a soutěživost, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- propojování získaných matematických poznatků se znalostmi z jiných předmětů
- operování s obecně užívanými matematickými termíny, znaky a symboly
- vytváření si uceleného pohledu na přírodní jevy
- rozvoji logického myšlení a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvoji schopnosti zhodnotit věcnost a správnost použitého řešení
- osvojení standardních matematických postupů a výpočtů

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- samostatnému vyhledávání informací
- volbě vhodného způsobu nebo více způsobů řešení zadaného matematického úkolu
- aplikaci známých postupů na nové typy předkládaných úloh
- analýze matematických problémů – provádění rozboru problému a plánu řešení
- odhadu výsledků a k jejich logické kontrole

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- řešení úloh kde se uplatní vzájemná komunikace žáků k danému problému
- využití komunikativních a informačních technologií ve výuce
- ke správnému užívání matematického jazyka při vzájemné komunikaci
- formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu
- orientaci v matematickém textu, grafech, tabulkách...

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení spolupráce ve skupině při řešení problémových a aplikovaných úloh
- respektování názoru ostatních
- schopnosti poskytnout i přijmout pomoc
- vytváření pozitivní představy o sobě samém, vidět pokrok a nenechat se odradit neúspěchy

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- řešení úloh z oblasti svých zájmů a běžného života
- úvahám nad ekologickými tématy prostřednictvím slovních úloh
- respektování společně dohodnutých pravidel při práci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení paměti žáků a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- bezpečnému používání vhodných pomůcek – kalkulátory, rýsovací potřeby
- samostatnému vytváření modelů těles z různých materiálů potřebných ve výuce

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- rozhodování, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém využít
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen do tematických okruhů:

1. Stupeň:

Číslo a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy (2. období)

2. Stupeň:

Číslo a proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	1.

Tematický okruh: **Číslo a početní operace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-3-1-01p</i> porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-02p</i> čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 ➤ <i>M-3-1-02p</i> - zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat ➤ <i>M-3-1-04p</i> sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-05p</i> řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	Žák by měl: ○ umět přečíst a napsat číslice 1 až 5 ○ počítat na konkrétních předmětech, počítadle, na prstech ○ poznávat a používat symboly <, >, =, -, +. ○ opsat a vypočítat součet a rozdíl	- psaní a čtení číslic 1, 2, 3, 4, 5 - počítání prstů ruky - orientace na číselné ose - seznámení se symboly větší, menší, rovno, mínus, plus - sčítání a odčítání v oboru do pěti - porovnávání čísel	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-2-02p</i> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ <i>M-3-2-03p</i> doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Žák by měl: ○ umět se orientovat v učebnici, sešitě, na tabuli ○ rozumět výrazům vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. ○ zařadit číslo do číselné osy	- číselná řada - úlohy na orientaci v prostoru - manipulační činnosti s konkrétními předměty	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Geometrie v rovině a v prostoru**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-3-01p</i> - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	Žák by měl: ○ poznat a pojmenovat čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník ○ poznat a pojmenovat kouli, krychli, válec	- základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, válec	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: HEMZÁČKOVÁ Krista, JIRÍK Jan. *Je nás pět. 1. sešit.* PARTA, 1993. HEMZÁČKOVÁ Krista, JIRÍK Jan. *Je nás pět. 2. sešit.* PARTA, 1994

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	2.

Tematický okruh: **Číslo a početní operace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-3-1-01p</i> porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-02p</i> čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 ➤ <i>M-3-1-02p</i> zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat ➤ <i>M-3-1-04p</i> sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-05p</i> řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	Žák by měl: ○ umět přečíst a napsat číslice 1 až 10 ○ počítat na konkrétních předmětech, počítadle, na prstech ○ poznávat a používat symboly <, >, =, −, +. ○ opsat a vypočítat součet a rozdíl ○ znát rozklad čísel a dočítání	- opakování učiva z 1. ročníku - psaní a čtení číslic do 10 - orientace na číselné ose - vztahy větší, menší, roven - sčítání a odčítání v oboru do 10 - porovnávání čísel	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-2-02p</i> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ <i>M-3-2-03p</i> doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Žák by měl: ○ umět se orientovat v učebnici, sešitě, na tabuli ○ rozumět výrazům vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. ○ zařadit číslo do číselné osy	- číselná řada do 10 - úlohy na orientaci v prostoru - manipulační činnosti s konkrétními předměty - peníze	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-3-01p</i> pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit ➤ <i>M-3-3-02p</i> používá pravítko	Žák by měl: ○ poznat a pojmenovat čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník ○ rýsovat přímé a křivé čáry ○ poznat a pojmenovat kouli, krychli, válec	- základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, válec	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: DOUBKOVÁ Marie, KOVÁŘOVÁ Eva. *Matematika pro 2. ročník zvláštní školy*. SEPTIMA, 1994.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	3.

Tematický okruh: **Číslo a početní operace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-3-1-01p</i> porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-02p</i> čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 ➤ <i>M-3-1-02p</i> zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat ➤ <i>M-3-1-04p</i> sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 ➤ <i>M-3-1-05p</i> řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	Žák by měl: ○ sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 20 ○ numerace do 100 ○ porovnávat množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 ○ znát matematické pojmy +, -, =, >, <, krát, děleno	- opakování učiva 2. ročníku - obor přirozených čísel do 20 - numerace do 100 - přechod přes desítku - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě - číselná osa - porovnávání čísel - sčítání a odčítání do 20 - násobení, dělení	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-2-02p</i> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ <i>M-3-2-03p</i> doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Žák by měl: ○ sám provést zápis početních příkladů do sešitu, psát do sloupků podle požadavku učitele ○ orientovat se v učebnici matematiky ○ zapsat příklady podle diktátu ○ umět formou hry nakupovat, přechíst cenu, zaplatit ○ sčítat a odčítat v oboru do 20 s přechodem přes deset s názorem	- číselná řada do 10 - úlohy na orientaci v prostoru - manipulační činnosti s konkrétními předměty a daty - peníze	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Geometrie v rovině a v prostoru**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák by měl: ➤ M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit ➤ M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují ➤ M-3-3-02p používá pravítko	Žák by měl: ○ poznat a pojmenovat čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník ○ rýsovat přímé, lomené a křivé čáry ○ poznat a pojmenovat kouli, krychli, válec	- základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, válec	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: ŠTĚRBOVÁ Zdeňka, ZÁLESKÁ Lenka. *Matematika pro 3. ročník zvláštní školy*. SEPTIMA, 1995.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	4.

Tematický okruh: **Číslo a početní operace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose ➤ M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla ➤ M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 ➤ M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ➤ M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy ➤ M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor	Žák by měl: ○ sčítat a odčítat násobky 10 ○ sčítat a odčítat jednotky bez přechodu i s přechodem desítek ○ zvládnout pamětné násobkové řady ○ orientovat se v tabulce násobení ○ seznámit se se záměnou činitelů ○ dokázat rozlišit sudá a lichá čísla ○ počítat slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu ○ počítat slovní úlohy s využitím platidel ○ sčítat a odčítat dvouciferná čísla	Opakování učiva 1. - 3. ročníku Obor přirozených čísel do 100 - sčítání a odčítání násobků 10 - počítání do 100 - sčítání a odčítání jednotek bez přechodu desítek - sčítání a odčítání s přechodem desítek - sčítání a odčítání dvojciferných čísel - písemné sčítání a odčítání Násobení a dělení do 100 - zápis a rozklad čísel do 100 - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa - počítání s penězi - řešení slovních úloh s jednou početní operací	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi ➤ M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Žák by měl: ○ určit čas na hodinách s přesností na půlhodiny ○ seznámit se se základními jednotkami hmotnosti, délky, času, objemu ○ dokázat pojmenovat bankovky a mince do 100 ○ porovnávat hodnoty peněz do 100 ○ rozměňovat bankovky a mince v oboru do 100 ○ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřeno zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- úlohy na orientaci v prostoru a čase - jednotky hmotnosti, délky, času a objemu Zlomky pojem zlomek, celek, část – pomocí origami, mozaiky, krájení dortu, pizzy, zlomkovnice	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky ➤ M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	Žák by měl: ○ vyznačit body na úsečce, popsat body ○ narýsovat úsečku, měřit úsečku s přesností na cm, odhadnout délku úsečky ○ rozeznat přímky různoběžné a rovnoběžné ○ poznat a popsat vrcholy a strany rovinných útvarů (trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník) ○ poznat kvádr, krychli, válec, kouli	- bod - základní útvary v rovině – úsečka, přímka - základní útvary v rovině – trojúhelník, obdélník, kruh, čtverec - základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-5-4-01p</i> řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Žák by měl: - vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem - najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem - aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: SLAPNÍČKOVÁ Hana, ČMOLÍKOVÁ Simona, REMUTOVÁ Pavla. *Matematika pro 4. ročník zvláštní školy*. SEPTIMA, 1995.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	5.

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-5-1-02p</i> čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 ➤ <i>M-5-1-02p</i> sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla ➤ <i>M-5-1-02p</i> zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 ➤ <i>M-5-1-03p</i> zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách ➤ <i>M-5-1-03p</i> tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ➤ <i>M-5-1-04p</i> zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy ➤ <i>M-5-1-04p</i> rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor	Žák by měl: ○ zvládnout numeraci do 1000, orientovat se na číselné ose, porovnávat čísla ○ sčítat a odčítat do 100 – ústně i písemně ○ řešit úlohy typu o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně ○ odhadovat výsledky jednoduchých slovních úloh ○ zaokrouhlovat čísla na desítky a stovky s využitím ve slovních úlohách ○ umět vytvořit a zapsat příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ○ dokázat použít kalkulátor k řešení příkladů	Opakování a prohloubení učiva 4. ročníku Obor přirozených čísel do 1000 - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa - porovnávání čísel - sčítání, odčítání násobků sta - přičítání a odčítání jednociferných čísel k násobkům sta - sčítání a odčítání bez přechodu přes základ - zaokrouhlování Dělení v oboru násobílek - práce s kalkulátorem	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-3-2-02p</i> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ <i>M-3-2-03p</i> doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Žák by měl: ○ určit čas na hodinách s přesností na čtvrt hodiny ○ znát vztahy mezi časovými údaji ○ použít převody základních jednotek hmotnosti a délky ○ orientovat se a číst v jednoduché tabulce ○ porovnávat hodnoty peněz do 1000 ○ rozměňovat bankovky a mince v oboru do 1000	- jednotky délky, hmotnosti, objemu - převádění jednotek délky	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-5-3-01p</i> znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary ➤ <i>M-5-3-02p</i> měří a porovnává délku úsečky <i>M-5-3-02p</i> vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➤ <i>M-5-3-03</i> sestrojí rovnoběžky a kolmice ➤ <i>M-5-3-05p</i> určí osu souměrnosti překládáním papíru ➤ - pozná základní tělesa	Žák by měl: ○ měřit a rýsovat úsečky s přesností na cm ○ určit vzájemnou polohu dvou přímek v rovině ○ vyznačit, popsat, znát vlastnosti stran ○ základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ○ popsat střed, průměr, poloměr kružnice ○ určit osu souměrnosti pomocí překládáním papíru ○ umět vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ○ poznat základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	Opakování a prohloubení učiva - bod, přímka, úsečka - rýsování, měření úseček - měření vzdálenosti dvou bodů - měření a rýsování s přesností na mm Obvody a obsahy obrazců Kolmice a rovnoběžky - rýsování - úhly, rovnoběžné přímky Základní útvary v rovině – rýsování Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, vále Kruh a kružnice - rýsování - oblouk kružnice Osově souměrné útvary	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: <i>M-5-4-01p</i> řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Žák by měl: - vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem - najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem - aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: KUBOVÁ Libuše, JAHODA Jaroslav. *Matematika pro 5. ročník zvláštní školy*. SEPTIMA, 1995.

5. 2. 2 Vyučovací předmět: Matematika (2. stupeň)

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	6.

Tematický okruh: Číslo a proměnná

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: <i>M-9-1-01p</i> písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem <i>M-9-1-02p</i> provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla <i>M-9-1-06p</i> zvládá orientaci na číselné ose	Žák by měl: - umí násobit a dělit v oboru do 100 - umí sčítat a odčítat v oboru do 10 000 - dokáže zaokrouhlit čísla na desítky, stovky a tisíce - zvládá rozklad čísel pomocí násobků 1000, 100, 10 - umět zapsat a poznat římské číslice	Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků Obor přirozených čísel do 10 000 - rozklad čísel pomocí násobků 1000, 100, 10 - zaokrouhlování čísel na tisíce, stovky, desítky - sčítání a odčítání do 10 000 bez přechodu desítek - sčítání a odčítání do 10 000 s přechodem desítek Dělení se zbytkem v oboru do 100 - násobení a dělení do 100 - nejbližší menší násobek, násobkové řady Římské číslice	Práce na počítači – didaktické programy Dějepis – návaznost na učivo starověku <u>OSV</u> Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-2-01p</i> vyhledává a třídí data ➤ <i>M-9-2-02p</i> porovnává data ➤ <i>M-9-2-04p</i> vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	Žák by měl: ○ určit čas na hodinách s přesností na čtvrt hodiny ○ orientovat se a číst v jednoduché tabulce ○ porovnávat hodnoty peněz do 10 000 ○ rozměňovat bankovky a mince v oboru do 10 000	- tabulky - manipulační činnosti s konkrétními předměty	Pv – měření délky pomocí různých měřidel, měření hmotnosti OSV Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák ➤ <i>M-9-3-05p</i> provádí jednoduché konstrukce ➤ <i>M-9-3-06p</i> rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary ➤ <i>M-9-3-08p</i> sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti ➤ <i>M-9-3-12p</i> načrtne základní tělesa ➤ <i>M-9-3-12p</i> zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	Žák by měl: ○ poznat, pojmenovat a narýsovat základní útvary v rovině ○ určit vzájemnou polohu dvou přímek ○ určit délku úsečky ○ poznat základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec ○ narýsovat, porovnat, přenést a graficky sečíst úsečky ○ určit osovou souměrnost, střed úsečky, osu úsečky ○ narýsovat trojúhelník ○ poznat, pojmenovat a narýsovat úhel	- základní útvary v rovině – úsečka, přímka, trojúhelník, obdélník, čtverec, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule Jednoduché konstrukce kružítkem - přenášení úseček - porovnávání úseček - grafický součet úseček - střed úsečky, osa úsečky - osová souměrnost Trojúhelník - konstrukce trojúhelníku ze tří stran - přenášení trojúhelníku pomocí kružítka Úhel - vyznačování a rýsování úhlu, popis úhlu - úhel pravý, tupý, ostrý, přímý - osa úhlu - konstrukce pravého úhlu kružítkem	OSV Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-4-01p</i> samostatně řeší praktické úlohy ➤ <i>M-9-4-01p</i> hledá různá řešení předložených situací ➤ <i>M-9-4-02p</i> aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Žák by měl: ○ vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem. ○ najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem ○ aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy ○ umět využít výpočetní techniku k vyhledání informací a vyřešení úloh	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - úlohy ze života - únikové hry - jednoduché slovní úlohy	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: SLAPNÍČKOVÁ Hana, ČMOLÍKOVÁ Simona, REMUTOVÁ Pavla. *Matematika 6. SEPTIMA*, 2022.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	7.

Tematický okruh: **Číslo a proměnná**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-9-1-01p</i> písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem ➤ <i>M-9-1-02p</i> provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla ➤ <i>M-9-1-02p</i> píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 ➤ <i>M-9-1-06p</i> zvládá orientaci na číselné ose	Žák by měl: ○ umí násobit a dělit v oboru do 1 000 000 ○ umí sčítat a odčítat v oboru do 1000 000 ○ dokáže zaokrouhlit čísla na desítky, stovky a tisíce ○ zvládá rozklad čísel pomocí násobků 1000, 100, 10 ○ písemně násobit a dělit dvouciferným číslem	Opakování a prohlubování učiva 6. ročníku Obor přirozených čísel do 1 000 000 - rozklad čísel pomocí násobků 1000, 100, 10 - číselná osa - zaokrouhlování čísel na tisíce, stovky, desítky - písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 Písemná násobení a dělení přirozených čísel do 10 000 - písemné násobení jednociferným a dvojciferným dvouciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem	Práce na počítači – didaktické programy Dějepis – návaznost na učivo starověku <u>OSV</u> Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-9-2-01p vyhledává a třídí data ➤ M-9-2-02p porovnává data ➤ M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	Žák by měl: ○ určit čas na hodinách s přesností na minuty ○ zná jednotky času, délky, hmotnosti, objemu ○ orientovat se a číst v jednoduché tabulce ○ porovnávat hodnoty peněz do 1 000 000 ○ rozměňovat bankovky a mince	- tabulky	Pv – měření délky pomocí různých měřidel, měření hmotnosti <u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ➤ M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu ➤ M-9-3-05 provádí jednoduché konstrukce ➤ M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary ➤ M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti ➤ M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	Žák by měl: ○ narýsovat trojúhelník ○ poznat, pojmenovat a narýsovat úhel ○ poznat pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník ○ vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	Opakování učiva ze 6. ročníku Základní rovinné obrazce Prostorové útvary – rotační válec, rotační kužel, kolmý hranol Úhel - velikost, stupeň úhloměr - měření velikosti úhlů, rýsování - konstrukce úhlů Mnohoúhelníky - trojúhelník - pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník - konstrukce Obvody rovinných obrazců - obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy ➤ M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací ➤ M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Žák by měl: ○ vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem. ○ najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem ○ aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy ○ umět využít výpočetní techniku k vyhledání informací a vyřešení úloh	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - úlohy ze života - únikové hry - jednoduché slovní úlohy	Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: KOURILOVÁ Anna, TRÁVNÍČKOVÁ Milena. *Matematika 7. SEPTIMA*, 2015.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	8.

Tematický okruh: Číslo a proměnná

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem ➤ M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) ➤ M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ➤ M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla ➤ M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Žák by měl: ○ zapsat a číst čísla v oboru přes milion ○ zaokrouhlit čísla na desítky, stovky a tisíce ○ převádět jednotky času, hmotnosti, délky, objemu ○ používat kalkulátor ○ písemně dělit dvouciferným dělitelem ○ pracovat se zlomky ○ umět operovat s pojmy celek a část ○ vypočítat zlomek z celku ○ pracovat s desetinnými čísly	Opakování a prohloubení učiva - zápis a čtení čísel v oboru do milionu a přes milion - zaokrouhlování - sčítání a odčítání přirozených čísel - násobení a dělení přirozených čísel Písemné dělení dvojciferným číslem - dělení z paměti - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Zlomek - zlomek, smíšené číslo - krácení zlomků - výpočet zlomků	Práce na počítači – didaktické programy <u>OSV</u> Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

➤ M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose		- výpočet zlomků z celku - zlomek jako část z celku Desetinná čísla - desetinný zlomek, desetinné číslo - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 - násobení desetinných čísel číslem přirozeným a číslem desetinným	
---	--	---	--

Tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-9-2-01p vyhledává a třídí data ➤ M-9-2-02p porovnává data ➤ M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	Žák by měl: ○ určit čas na hodinách s přesností na minuty ○ znát jednotky času, délky, hmotnosti, objemu ○ znát vztahy pro převod jednotek času, délky, hmotnosti a objemu ○ orientovat se a číst v tabulce ○ rozměňovat bankovky a mince	- úlohy na orientaci v prostoru a čase - jednotky hmotnosti, délky, času, objemu - tabulky převody jednotek času, hmotnosti, délky, objemu	Pv – měření délky pomocí různých měřidel, měření hmotnosti <u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Geometrie v rovině a v prostoru**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ➤ M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu ➤ M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce ➤ M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary ➤ M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti	Žák by měl: ○ vypočítat obvod a obsah základních rovinných obrazců ○ znát vlastnosti stran a úhlů ○ narýsovat rovnoběžník a lichoběžník ○ sestrojit síť krychle a kvádru ○ znát vzorce pro výpočet povrchu těles	Opakování - obvody rovinných obrazců Čtyřúhelníky - rovnoběžníky - lichoběžník Délka kružnice, obvod kruhu Obsahy obrazců - jednotky - čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruhu Povrchy těles - krychle – síť	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

➤ <i>M-9-3-10</i> pvypočítá povrch kvádrů, krychle ➤ <i>M-9-3-11</i> psestrojí síť základních těles ➤ <i>M-9-3-12</i> p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami		- povrch krychle - kvádr – síť - povrch kvádrů	
---	--	--	--

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-4-01p</i> samostatně řeší praktické úlohy ➤ <i>M-9-4-01p</i> hledá různá řešení předložených situací ➤ <i>M-9-4-02p</i> aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Žák by měl: ○ vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem. ○ najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem ○ aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy ○ umět využít výpočetní techniku k vyhledání informací a vyřešení úloh	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - úlohy ze života - únikové hry	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: VLK František, MOSKOVSKÁ Jarmila. *Matematika 8.* SEPTIMA, 2016.

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Ročník
Předmět:	MATEMATIKA	9.

Tematický okruh: Číslo a proměnná

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: ➤ <i>M-9-1-01p</i> písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem ➤ <i>M-9-1-01p</i> pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření	Žák by měl: ○ zaokrouhlovat a použít zaokrouhlování k odhadům výsledků ○ zvládnout základní početní úkony v oboru přirozených čísel	Opakování a prohloubení učiva 8. ročníku Porovnávání čísel Zaokrouhlování Sčítání, odčítání, násobení, dělení	Práce na počítači – didaktické programy <u>OSV</u> Spolupráce a soutěživost

vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) ➤ <i>M-9-1-01p</i> čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ➤ <i>M-9-1-02p</i> provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla ➤ <i>M-9-1-02p</i> píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 ➤ <i>M-9-1-05p</i> používá měřítko mapy a plánu ➤ <i>M-9-1-06p</i> řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose	○ zvládnout základní početní úkony s desetinnými čísly ○ umět používat kalkulátor ○ umět rozdělit celek podle zadaného poměru ○ být schopen určit vzdálenost podle měřítka na mapě ○ umět zapsat a vypočítat jedno procento z celku ○ umět vypočítat procentovou část ○ chápat pojmy úrok, úroková sazba	Dělení desetinných čísel - dělení přirozených čísel - dělení desetinného čísla číslem přirozeným - dělení desetinného čísla číslem desetinným Poměr - dělení v daném poměru - měřítko plánu a mapy Procento - základní pojmy procentového počtu - výpočet jednoho procenta - výpočet procentové části - úroková sazba, úrok	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Z – orientace na mapě Finanční gramotnost
--	--	--	--

Tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-2-01p</i> vyhledává a třídí data ➤ <i>M-9-2-02p</i> porovnává data ➤ <i>M-9-2-04p</i> vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	Žák by měl: ○ znát jednotky času, délky, hmotnosti, objemu ○ znát vztahy pro převod jednotek času, délky, hmotnosti a objemu ○ orientovat se a číst v tabulce	- úlohy na orientaci v prostoru a čase - převody jednotek - jednotky hmotnosti, délky, času, objemu - tabulky	Pv – měření délky pomocí různých měřidel, měření hmotnosti <u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh: **Geometrie v rovině a v prostoru**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-3-03p</i> vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ➤ <i>M-9-3-04p</i> vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu ➤ <i>M-9-3-05p</i> provádí jednoduché konstrukce	Žák by měl: ○ vypočítat obvod a obsah základních rovinných obrazců ○ vypočítat povrch krychle a kvádrů ○ znát jednotky objemu ○ znát vztahy pro převádění jednotek objemu ○ vypočítat objemy krychle, kvádrů a válců	Opakování a prohloubení učiva 8. ročníku Konstrukce rovinných obrazců Pythagorova věta Objemy těles - jednotky objemu	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

➤ <i>M-9-3-06p</i> rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary ➤ <i>M-9-3-08p</i> sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti ➤ <i>M-9-3-10p</i> vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce ➤ <i>M-9-3-11p</i> sestrojí síť základních těles ➤ <i>M-9-3-12p</i> načrtne základní tělesa ➤ <i>M-9-3-12p</i> zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	○ číst a rozumět jednoduchým technickým výkresům	- objem kvádru, krychle, válce Obsahy obrazců Povrchy krychle, kvádru, válce Jednotky objemu Technická dokumentace	Pv – technická dokumentace
---	--	--	--

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ <i>M-9-4-01p</i> samostatně řeší praktické úlohy ➤ <i>M-9-4-01p</i> hledá různá řešení předložených situací ➤ <i>M-9-4-02p</i> aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Žák by měl: ○ vyřešit zadanou úlohu, která je přiměřená jeho schopnostem. ○ najít řešení situací, které jsou přiměřené jeho dovednostem ○ aplikovat mezipředmětové vztahy pro vyřešení zadané úlohy ○ umět využít výpočetní techniku k vyhledání informací a vyřešení úloh	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - úlohy ze života	<u>OSV</u> Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Učebnice: TRÁVNÍČKOVÁ Milena. *Matematika 9. SEPTIMA*, 2016

5. 3 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzdělávací oblast zahrnuje předmět Informatika.

5. 3. 1 Vyučovací předmět: Informatika - 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Informatika umožní všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žáci získají představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat. Postupně rozvíjí schopnost popisovat problém, analyzovat ho a hledat řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Žáci si vytváří základy pro pochopení informatických konceptů. Učí se bezpečnému zacházení s technologiemi a osvojují si dovednosti a návyky vedoucí k prevenci rizikového chování.

Prostřednictvím praktických cvičení jsou vedeni k systematickému přístupu při řešení problémů.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Data, informace a modelování**
2. **Algoritmizace a programování**
3. **Informační systémy**
4. **Digitální technologie**

Předmět Informatika je na 1. stupni realizován ve 4. + 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v počítačové učebně a je možné využít i třídy s notebooky a tablety.

Formy práce: samostatné i skupinové práce na PC, využívání dataprojektorů, práce s notebooky a tablety, práce na projektech, tvorba jednoduchých prezentací.

Průřezová témata:

Předmět Informatika integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova - Ovládání a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba a tvorba mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zprostředkovává možnost využití výukového software ve výuce - vede žáky k práci s informacemi, používání různých informačních zdrojů pro jejich získání, k ověřování správnosti a věrohodnosti
- používá informační terminologii, předkládá žákům dostatečný pojmový aparát pro efektivní využití IT pro vlastní práci

- vede žáky k samostatnosti a k řízení vlastního procesu učení

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízí nové úlohy a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému), společně tvoří plán jeho řešení, odhadují výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadání

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- využívá informační technologie pro různé druhy komunikace
- vede žáky ke správné formulaci myšlenek, přeměnu vyjadřování a souvislému projevu
- pracuje s texty, grafikou, tabulkami, dbá dodržování základních pravidel formátování textu

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- řídí práci ve skupinách, snaží se o efektivní spolupráci všech členů skupiny a o zodpovědnost každého člena skupiny za výsledek společné práce
- využívá různé role ve skupině a s nimi spojené úkoly (čerpání ze zkušeností a znalostí ostatních)

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k dodržování autorských zákonů a respektování duševního vlastnictví
- dodržuje se žáky zásady bezpečné práce na PC a internetu
- poskytuje žákům prostor pro uplatnění vlastních představ, podporuje tvořivost a kreativitu

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečné práce s IT, vytváří vhodné pracovní podmínky
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- dohlíží na dodržování vymezených pravidel
- ukazuje možnosti uplatnění IT v zájmu vlastního rozvoje žáka a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení
- podporuje u žáků chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje žáky s novými technologiemi, s kritickým hodnocením jejich přínosů a reflektuje rizika jejich využívání
- dodržuje se žáky bezpečnost zařízení a dat

5. 3. 2 Vyučovací předmět: Informatika - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Informatika umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzdělávání v předmětu vede žáky k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem nich
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- posuzování technických řešení a jejich vyhodnocování v bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických souvislostech
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

Předmět Informatika je vyučován na 2. stupni školy jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Výuka probíhá v počítačové učebně a je možné využít i třídy s notebooky a tablety.

Formy práce: samostatné i skupinové práce na PC, využívání dataprojektorů, práce s notebooky a tablety, práce na projektech, tvorba prezentací.

Průřezová témata:

Předmět Informatika integruje témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - komunikace, kooperace a kompetice (pravidla komunikace, komunikace mezi lidmi, kolektivní činnosti), rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace

Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě (zpracování informací, respektování autorských práv, lidská práva), občan, občanská společnost a stát

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí (ochrana prostředí)

Multikulturní výchova - lidské vztahy, multikulturalita

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (ověřování a relevantnost informací, etický kodex, schopnost prezentace), fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s různým SW, spolupráci s ostatními žáky, používají nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu na internetu apod.
- umožňuje žákům využívat svých poznámek při praktických úkolech, žáci se tak učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou pomoci při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadáváním úloh a projektů vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- jako konzultant vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vede žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci při práci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- vede žáky k hodnocení prací, žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské:

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (Autorský zákon, plagiátorství, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální:

Učitel:

- požaduje od žáků využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení
- vede žáky k samostatnému rozhodování, jaké technologie pro řešení problémů využít
- požaduje od žáků získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat pomocí vhodně zvolených prostředků
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálních obsahů, vyjadřování se pomocí digitálních prostředků
- podporuje u žáků chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost - seznamuje žáky s novými technologiemi, s kritickým hodnocením jejich přínosů, reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA	4. - 5.

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat ➤ I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	Žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- piktogramy, emoji - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení Čj, M, Aj, Pří, VI, Hv, Vv

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** - Základy robotiky se stavebnicí

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů ➤ I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení ➤ I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	Žák: - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu	- sestavení programu a oživení robota - ovládání světelného výstupu - ovládání motoru - opakování příkazů - ovládání klávesnicí – události - ovládání pomocí senzoru	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kooperace a kompetice, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace Čj, M, Aj

Tematický okruh: **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** - Práce ve sdíleném prostředí

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	Žák: - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	- Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) - Uživatelské jméno a heslo - Osobní údaje	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení Čj, M, Aj, Pří, Vl, Hv, Vv

Tematický okruh: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky ➤ I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žák: - umí kreslit čáry a vybarvovat - je schopen pracovat na počítači pomocí myši - ovládá jednoduché aplikace - dokáže otevírat soubory - zvládne si přehrát zvuk	- Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace Čj, M, Aj, Pří, Vl, Hv, Vv

Učebnice: Digitální materiály

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA	6.

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - Kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek ➤ I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění ➤ I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	Žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	- Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu, stavba a tvorba mediálního sdělení M, Aj

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - Práce s daty

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	Žák: - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	- Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu, stavba a tvorba mediálního sdělení Pv, M, Čj, D, Tv, I

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** - Programování – opakování a vlastní bloky

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti ➤ I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení ➤ I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní	- Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kooperace a kompetice, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace M, Aj

Tematický okruh: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY** - Informační systémy

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá ➤ I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce ➤ I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat	- Informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	M

Učebnice: Digitální materiály

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA	7.

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - Modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění ➤ I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	Žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu, stavba a tvorba mediálního sdělení M, Aj, Vv

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** - Programování – podmínky, postavy a události

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti ➤ I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení ➤ I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní	- Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kooperace a kompetice, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace M, Aj

Tematický okruh: **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** - Počítače

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák: - nainstaluje a odinstaluje aplikaci	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	VDO – Občan, občanská společnost a stát

➤ I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu ➤ I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu ➤ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	- uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	- Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Metody zabezpečení přístupu k datům - Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/ dialogová okna)	MKV – Lidské vztahy, multikulturalita M, Ov
---	--	--	---

Učebnice: Digitální materiály

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA	8.

Tematický okruh: ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - Programování robotické stavebnice

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti ➤ I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení ➤ I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Žák: - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - sestaví program pro robota LEGO a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky	- Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot - Sestavení programu a oživení robota LEGO - Ovládání LED displeje - Tlačítka a senzory náklonu - Připojení sluchátek, tvorba hudby	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kooperace a kompetice, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace M

Tematický okruh: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY** - Hromadné zpracování dat

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá ➤ I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce ➤ I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Žák: - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsí do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	- Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu, stavba a tvorba mediálního sdělení M

Učebnice: Digitální materiály

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA	9.

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** - Programování robotické stavebnice

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti ➤ I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení ➤ I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterými se opakovaně setkal	Žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kooperace a kompetice, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace M, Vv, Hv

	- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	- Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
--	---	---	--

Tematický okruh: **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému ➤ I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu ➤ I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu ➤ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Žák: - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e mail, e- shop, streamování) - Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu, stavba a tvorba mediálního sdělení VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Lidské vztahy, multikulturalita M, Aj, Ov, Vz

		Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
--	--	---	--

Učebnice: Digitální materiály

5. 4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** pro 1. stupeň je v naší škole realizován v následujících předmětech a s uvedenou časovou dotací:

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Časová dotace
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do **pěti tematických okruhů**.

1) V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

2) V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé

sdruzují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

3) V tematickém okruhu ***Lidé a čas*** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

4) V tematickém okruhu ***Rozmanitost přírody*** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

5) V tematickém okruhu ***Člověk a jeho zdraví*** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření oblasti, klíčové kompetence

Základní výchovné a vzdělávací postupy v této vzdělávací oblasti směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

a) **Žák** nashromáždí soubor znalostí, vědomostí, nových pojmů v daných tematických okruzích, osvojuje si pravidla slušného chování a jednání, vytváří pozitivní mezilidské vztahy.

Učitel: Vyvolává zájem o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije. Napomáhá rozvoji myšlení a vyjadřování, rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů. Vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systemizaci.

b) **Žák** se snaží chápat význam věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemné vztahy a souvislosti.

Učitel: Vede k pozorování, pojmenovávání porovnávání poznatků a zkušeností. umožní poznat propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemné ovlivňování, vytváří pozitivní vztah k živé a neživé přírodě, upevňuje hygienické návyky, zásady zdravého životního stylu. Učitel vede k hledání potřebných informací a jejich využití v běžném životě pomocí nejnovější techniky.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá jejich nejvhodnější způsob řešení.

Učitel: Vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti. Ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání.

Kompetence komunikativní

Žák rozvíjí svou slovní zásobu, svůj rejstřík výrazů, logické myšlení a vyjadřování svých myšlenek a pocitů.

Učitel: Rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události. Seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet) a vede je k jejich systematickému využívání.

Kompetence sociální a personální

Žák se naučí spolupracovat s druhými, přijímá sociální role a pracuje na společném díle.

Učitel: Vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů v oblastech vlastivědných, přírodovědných. Předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování individuálním přístupem, buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný vývoj.

Kompetence občanské

Žák hledá své místo mezi lidmi, učí se sžívat s přírodou a

Učitel: Na základě příkladů z historie vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí. Vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech. Ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

Žák poznává propojení se světem fyzické práce.

Učitel: Seznamuje žáky s vlastnostmi některých materiálů, poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci. Učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožní jim hledat vlastní postup.

Kompetence digitální

Žák se seznamuje s digitální technologií

Učitel: vede žáka k využívání digitálních technologií ve výuce, učí žáka vyhledávat informace

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** se člení do těchto pěti tematických okruhů, které se objevují ve všech ročnících 1. stupně, v předmětech:

Prvouka (1. – 3. ročník)

Vlastivěda (4. – 5. ročník)

Přírodověda (4. – 5. ročník)

Tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitosti přírody
- Člověk a jeho zdraví

5. 4. 1 Vyučovací předmět: Prvouka

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRVOUKA	1.

Tematický okruh: MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ➤ ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	Žák by měl: - vědět o své škole, znát prostředí školy, život ve škole a jejím okolí, orientace v okolí školy, základy dopravní výchovy, poznat orientační body pro cestu do školy - znát svůj domov a jeho okolí – orientace v okolí domova, adresa, bydliště	Škola – vybavení školy, třída, spolužáci, paní učitelka Cesta do školy – bezpečnost, dopravní značky Domov a jeho okolí – moje adresa	Osobnostní a sociální výchova (poznávací schopnosti, mezilidské vztahy) Vv, Čj, Pv

Tematický okruh: LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ➤ ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ➤ ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	Žák by měl: - vědět o rodině, znát názvy členů rodiny, jejich jména - znát role a činnosti nejbližších členů domácnosti - mít osvojené společenské chování – pozdrav, oslovení, prosba, poděkování - vědět, jak se chovat při setkání s cizí osobou	Rodina – členové rodiny, jejich jména, práce v domácnosti, jak pomáháme mamince, mezigenerační vztahy Společnost – soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace Společenské chování – pravidla slušného chování Rizikové situace – osobní bezpečí	Osobnostní a sociální výchova (poznávací schopnosti, mezilidské vztahy) Vv, Čj, Pv

Tematický okruh: LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	Žák by měl:	Orientace v čase – roční doby (podzim, zima, jaro, léto) Režim dne – rozdělení denních činností	Osobnostní a sociální výchova

➤ ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ➤ ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	- orientovat se v čase – roční období, týden, den a jeho rozvržení, vědět co se dělá v jednotlivém ročním období, využití volného času - poznat tradiční lidové svátky	Významné svátky – Vánoce a Velikonoce, zvyky a tradice	(poznávací schopnosti, mezilidské vztahy) Vv, Čj, Pv
---	---	--	---

Tematický okruh: ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ➤ ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	Žák by měl: - rozlišit přírodu v ročních obdobích - pečovat o zvířata a ptáky - znát základní druhy ovoce a zeleniny - popsat sezónní práce na zahradě a na poli - mít základní představu o zásadách života v přírodě	Příroda v ročních obdobích Práce na zahradě a na poli Péče o zvířata a ptáky v zimě Chování v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	Environmentální výchova

Tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ➤ ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ➤ ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ➤ ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	Žák by měl: - pečovat o zdraví, zdravá výživa, pitný režim - naučit se denní režim - mít osvojeny hygienické návyky a zvládnout sebeobsluhu, znát zásady při drobném poranění - pojmenovat hlavní části lidského těla - dbát na osobní bezpečí – v silničním provozu a při sportu, předcházení úrazům	Osobní hygiena - péče o zdraví a zdravá výživa - denní režim Lidské tělo – jeho hlavní části Dopravní výchova – poznávání dopravních značek, druhy dopravních prostředků - osobní bezpečí při sportu v létě, v zimě Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	Osobnostní a sociální výchova (poznávací schopnosti, mezilidské vztahy) Vv, Čj, Pv, Tv

➤ ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			
--	--	--	--

Učebnice: Prvouka 1, Septima, 2006

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRVOUKA	2.

Tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ➤ ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	Žák by měl: - znát domov a jeho okolí – orientace v okolí domova, adresa bydliště, poznat nejvýznamnější místa v okolí - být schopný s dopomocí popsat a zvládnout cestu do školy, orientovat se v okolí svého bydliště a školy - znát svou školu – prostředí, život ve škole a jejím okolí	Opakování učiva z 1. ročníku Domov a jeho okolí – orientace v okolí domova, adresa bydliště, byt a jeho vybavení, popis místností Škola – prostředí, život ve škole a jejím okolí, cesta do školy, vybavení školy	Rozvoj poznávacích schopností, smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Vv, Čj, Pv

Tematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ➤ ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ➤ ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	Žák by měl: - vědět o rodině a společnosti, příbuzenských a společenských vztazích, pracovní činnosti členů rodiny - pojmenovat nejběžnější povolání, sledovat jednání v obchodě, na poště, u lékaře - poznávat povinnosti žáků ve škole	Rodina Společnost – soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace Společenské chování – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Právo a spravedlnost	Mezilidské vztahy, tolerance, spolupráce, podpora Čj, Tv

➤ ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ➤ ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- dbát na osobní bezpečí – chování v rizikových situacích - vědět, jak se chovat při setkání s cizími lidmi	Kultura – podoby a projevy, kulturní instituce Rizikové situace – osobní bezpečí	
--	--	---	--

Tematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ➤ ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ➤ ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák by měl: - mít základní znalosti o čase, učit se o orientaci v čase – roční doby, den, týden, měsíc - určovat celé hodiny, znát dny v týdnu - znát své denní povinnosti - poznat využití volného času - poznávat různé lidské činnosti	Hodiny – určování celých hodin - jednoduchá orientace v čase Režim dne – co se děje se sluncem, činnost během dne Tradiční lidové svátky	Rozvoj poznávacích schopností Osobnostní a sociální výchova Čj, Hv

Tematický okruh: **ROZMANITOSTI PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ➤ ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	Žák by měl: - poznávat přírodu v ročních obdobích – znaky ročních období, poznat a popsat viditelné proměny přírody v ročních obdobích - pojmenovat sezónní práce na zahradě a na poli - vědět o péči zvířat a ptáků v zimě, poznat druhy domácích a volně žijících zvířat - vědět o vhodném chování v přírodě, ochrana přírody - mít základní představu o zásadách života v přírodě	Příroda v ročních obdobích Péče o zvířata a ptáky Práce na zahradě a na poli v ročních obdobích Druhy ovoce a zeleniny, dřeviny a byliny Ochrana přírody	Environmentální výchova Čj, Pv, Vv, M, Tv

Tematický okruh: **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní	Žák by měl: - uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu za mírné pomoci	Lidské tělo – pojmenování částí těla, smyslová ústrojí, základní funkce a projevy Péče o zdraví a zdravá výživa	Osobnostní a sociální výchova

potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ➤ ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ➤ ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ➤ ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ➤ ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných lidí - jako chodec by měl znát pravidla přecházení přes ulici a uplatňovat základní pravidla silničního provozu - měl by umět popsat, kde ho bolí, co cítí, dokázat sdělit své zdravotní potíže a problémy	Osobní bezpečí – při sportu v létě, v zimě Dopravní výchova – poznávání dopravních značek, druhy dopravních prostředků Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, základní přírodní živly První pomoc – tísňová volání	Rozvoj smyslového vnímání, soustředění a pozornosti Tv, Pv, Čj
---	--	---	--

Učebnice: Prvouka 2, Septima, 2006

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRVOUKA	3.

Tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ➤ ČJS-3-1-01p popisuje a zvládne cestu do školy	Žák by měl: - znát domov a jeho okolí, orientace v okolí bydliště, adresa bydliště - poznat svou školu – prostředí, život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy	Domov a jeho okolí Škola – prostředí školy, život ve škole a jejím okolí Společenské chování – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace Základy dopravní výchovy Rizikové situace – osobní bezpečí	Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Čj, M, Pv, Vv

Tematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák by měl: ➤ ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ➤ ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ➤ ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ➤ ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ➤ ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	Žák by měl: - vědět co nejvíce rodině a společnosti a vztahy mezi nimi, znát role členů rodiny, vztahy mezi nimi, příbuzenské vztahy - používat základní pravidla společenského chování, jednání u lékaře, v obchodě, na poště, v kulturních institucích, vědět, jak se chovat při setkání s cizími lidmi - poznávat právo a spravedlnost - poznávat souvislosti: lidé a věci, lidé a činnosti - umět pojmenovat běžná povolání a pracovní činnosti	Rodina a společnost Společnost – soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace Společenské chování – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Právo a spravedlnost Rizikové situace – osobní bezpečí	Mezilidské vztahy, tolerance, spolupráce, podpora, komunikace. Osobnostní a sociální výchova Čj, Tv

Tematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ➤ ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ➤ ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	Žák by měl: - určovat roční období, rok, měsíce, kalendář - určovat čas na čtvrt hodiny - znát den a jeho rozvržení - poznávat současnost a minulost v našem životě - tradice lidových svátků	Čas – určování hodin, kalendář, jména měsíců podle ročního období Režim dne – činnost během dne Současnost a minulost Tradiční lidové svátky	Osobnostní a sociální výchova, psychohygiena Čj, Vv

Tematický okruh: **ROZMANITOSTI PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	Žák by měl: - umět rozlišit znaky ročních období, popsat a porovnat proměny přírody v různých ročních obdobích - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny, poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami - popsat chování domácích zvířat, ptáků, i volně žijících	Příroda v ročních obdobích Rostliny, živočichové Ochrana přírody Látky a jejich vlastnosti – pokusy	Environmentální výchova

➤ ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	- znát sezónní práce na poli a na zahradě - pečovat o životní prostředí, sběr a třídění odpadů - poznávat látky a jejich vlastnosti – tání ledu a sněhu - provádět jednoduché pokusy se známými látkami		
➤ ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu			

Tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ➤ ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ➤ ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ➤ ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ➤ ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Žák by měl: - znát základy péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, osobní hygiena, otužování - vědět, co je zdravá strava a dostatek pití - znát význam aktivního pohybu – předcházet úrazům - umět se bezpečně chovat v silničním provozu - péče o zdraví, běžné nemoci, chování v době nemoci a prevence - vědět, jak ošetřit drobný úraz	Lidské tělo, základy o narození a vývoji dítěte Péče o zdraví a zdravá výživa, stolování Osobní bezpečí Dopravní výchova První pomoc – tísňová volání	Osobnostní a sociální výchova Komunikace a informovanost Tv, Čj

Učebnice: Prvouka 3, Septima, 2006

5. 4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblast RVP ZV, která se učí pouze na 1. stupni školy. Vzdělávací obsah oblasti se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje se zde pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, poznávají sebe i své okolí a učí se vnímat vztahy mezi lidmi. Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.

5. 4. 2 Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Vlastivěda realizovaný ve 2. vzdělávacím období na 1. stupni navazuje na učivo prvouky.

Ve vlastivědě se realizují 3 okruhy učiva:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda směřuje k:

- rozšíření základních poznatků z prvouky o významné přírodní, společenské, hospodářské, kulturní a historické jevy
- prohloubení znalostí z oblasti produktů lidského konání v návaznosti na významné události regionálních a národních dějin
- zobecňování podnětů z osobního života žáků i z oblasti médií
- formování vědomí příslušnosti k vlastnímu národu
- podněcování zájmu o přírodní a kulturní odlišnosti jiných národů a jejich respektování
- vnímání světa v globálních souvislostech
- orientaci v praktických situacích

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách. Do výuky jsou zařazovány výukové programy, exkurze, výuka v terénu a besedy.

Formy práce – individuální i skupinová práce, projekty.

Průřezová témata:

Předmět Vlastivěda integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie
- učí žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, začlení obec (město) do příslušného kraje

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- umožňuje žákům práci s encyklopediemi a medií
- žákům je umožněno zažít úspěch

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ověřování výsledků
- vede žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky rozlišovat vztahy mezi lidmi a národy
- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské:

Učitel:

- učí žáky pojmenovat kulturní či historické památky
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí (porovnává minulost se současností)

Kompetence digitální:

Učitel:

- seznamuje žáky s využíváním digitálních technologií ve výuce a při přípravě na výuku
- volí postupy využívání digitálních technologií odpovídající konkrétnímu věku žáka a účelu využívá

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VLASTVIVĚDA	4.

Tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ➤ ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ➤ ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ➤ ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ➤ ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	Žák by měl: - umět vyprávět o domově a jeho okolí - charakterizovat svou obec, řeku, kopce, čistota vody - pečovat o životní prostředí, orientovat se v obci - vědět o dopravě v obci, mezi obcemi - poznávat významné a památné budovy: nádraží, pošta, zámek, nemocnice, IZS - znát region, ve kterém bydlí, začlenit svou obec do příslušného kraje, popsat polohu svého bydliště na mapě - poznávat orientaci na mapě podle barev - orientovat se na mapě ČR a určit hlavní světové strany	Opakování a prohloubení učiva 3. roč. (prvouka) Škola – cesta do školy, školní řád Rodina – rodokmen Základy orientace – obec, město – plán, mapa, světové strany Domov a jeho okolí – okolní krajina, voda v krajině, doprava v krajině Dopravní výchova – jak se chovat na silnici, dopravní značky Památné objekty v obci a v naší krajině, Praha	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického člověka Multikulturní výchova

Tematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných situacích ➤ ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ➤ ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ➤ ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ➤ ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	Žák by měl: - vědět, co je škola a život ve škole, znát školní řád - dodržovat pravidla chování a znát povinnosti žáka ve škole, umět se chovat ve společnosti - být poučen o základních právech dítěte - příbuzenské vztahy, další členové rodiny, mít účta ke stáří - mít základní znalosti o penězích a jejich užití	Škola Rodina a společnost Právo a spravedlnost Situace hromadného ohrožení – Osobní bezpečí Finanční gramotnost – vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz	Výchova demokratického člověka Osobnostní a sociální výchova

➤ ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz			
---	--	--	--

Tematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Žák by měl: - bezpečně určit den, týden, měsíc, kalendářní a školní rok, části dne, denní režim, určit čas - znát významné dny a svátky, zvyky a tradice - poznávat téma Naše země v pravěku – Lovci mamutů - zajímat se o minulost našeho kraje a současnost - dozvědět se o pověsti z minulosti (zejména krajové)	Orientace v čase – určování času, den, týden, měsíce, roční období kalendáře, denní režim, rok – významné dny v roce (st. svátky) Naše země v dávných dobách – lidská obydlí dříve a nyní, současnost a minulost Památné objekty v obci a v naší krajině , péče o památky Báje, mýty, pověsti, pohádky	M Multikulturní výchova Čj

Tematický okruh: **ROZMANITOSTI PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ➤ ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ➤ ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ➤ ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ➤ ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	Žák by měl: - znát střídání ročních období - charakterizovat roční období - být poučen o vodě v krajině - vědět o čistotě vody, ovzduší, půdy – péče o životní prostředí - být ohleduplný k přírodě	Příroda v ročních obdobích Voda v krajině Doprava v krajině – druhy dopravy Životní prostředí – ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Environmentální výchova Rozumová výchova Přv

Tematický okruh: **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	-------------------------	-------	--

Žák: ➤ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ➤ ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ➤ ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	Žák by měl: - vědět o denním režimu, zdravé stravě a pitném režimu, osobní hygieně, odpočinku - znát význam odpočinku a spánku, zdravý pohyb - znát chování chodců a cyklistů v silničním provozu - umět poskytnout první pomoc při drobných úrazech a umět přivolat lékaře - vědět, jak se zachovat při dopravní nehodě - znát tísňová volání - být poučen o nebezpečí kouření, pití alkoholu - znát nebezpečí zneužívání návykových látek	Denní režim – ráno, dopoledne, odpoledne, večer Dopravní výchova – jak se chovat na silnici, co se může stát Osobní bezpečí – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Čj, Tv, Prv, Vv
---	---	---	---

Učebnice: Vlastivěda 4, Septima, 1994

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VLASTIVĚDA	5.

Tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ➤ ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ➤ ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ➤ ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ➤ ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	Žák by měl: - umět využívat dopravu v obci, mezi obcemi - znát významné a památné budovy: nádraží, pošta, zámek, nemocnice, IZS - umět popsat polohu svého bydliště na mapě, začlenit svou obec do příslušného kraje - podle mapy se orientovat, umět číst v mapě - seznámit se se základními poznatky o České republice - poznat státní symboly - sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních prázdninových cest	Domov a jeho okolí – rodina, jak se chovat ve společnosti, práce lidí Vlast – Česká republika, státní symboly - mapa ČR, orientace na mapě, hlavní světové strany - čtení mapy, obsah, grafika, vysvětlivky Evropa – hranice sousedních států ČR Přírodní podmínky ČR – povrch a podnebí - hlavní město Praha Čechy, Morava, Slezsko – největší města Orientace v místní oblasti na mapě	osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického člověka Multikulturní výchova Vv, Čj, M, Pv

➤ ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky			
--	--	--	--

Tematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ➤ ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ➤ ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Žák by měl: - znát den, týden, měsíc, rok, kalendářní rok, školní rok - znát významné dny a svátky, zvyky a tradice - mít poznatky o naší zemi v pravěku – lovci mamutů - znát některé pověsti z minulosti - mít znalosti o počátcích českého státu, o životě v pravěku a ve středověku - znát minulost a přítomnost svého kraje	Orientace v čase Naše země v dávných dobách Současnost a minulost v našem životě Pověsti z minulosti (zejména krajové) Příchod Čechů Počátky českého státu Život lidí v pravěku Staří Slované Velkomoravská říše Karel IV. a rozvoj Prahy Minulost našeho kraje a současnost	Výchova demokratického člověka Osobnostní a sociální výchova Čj, Přv, Vv,

Tematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ➤ ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ➤ ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ➤ ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ➤ ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ➤ ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	Žák by měl: - být seznámen se základními právy dítěte - být veden k úctě ke starší a správnému chování ve společnosti - chovat se správně ve společnosti - umět jednat v obchodě, na poště, úřadu apod. - mít základní znalosti o penězích a jejich užití, co je majetek, jak dobře hospodařit se svými penězi a majetkem, výdaje, příjmy - být obeznámen se situacemi hromadného ohrožení - znát chování při požáru, záplavách, dopravní nehodě - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Rodina a společnost Právo a spravedlnost Jak se chovat ve společnosti Šikana a její projevy Finanční gramotnost – vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Výchova demokratického člověka Osobnostní a sociální výchova Čj, Tv, Přv, M

Tematický okruh: **ROZMANITOSTI PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ➤ ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ➤ ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ➤ ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ➤ ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ➤ ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ➤ ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Žák by měl: - umět určit znaky přírody živé a neživé - vědět, co je půda, voda, vzduch, nerost, hornina - vědět, co získáváme z přírody (ropa, plyn, kovy, sůl, stavební suroviny) - poznat, co potřebují lidé, rostliny k životu - vědět jaké rostliny se vyskytují v okolí naší školy, bydliště, vytvořit herbář - umět pečovat o pokojové rostliny, ošetřovat a množit je - vědět, jak chráníme přírodu, třídění odpadu - umět provést jednoduchý pokus se známými látkami	Práce lidí – průmysl strojírenský, zemědělský – potravinářský Životní prostředí – ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Přírodní podmínky ČR – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí Pokusy se známými látkami	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Přv, Vv, VI, Čj, Pv

Tematický okruh: **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ➤ ČJS-5-5-04p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Žák by měl: - pojmenovat a popsat části lidského těla, hlavní orgány, popsat rozdíly mezi mužem a ženou - vědět o denním režimu, zdravé stravě a pitném režimu, odpočinku, osobní hygieně - znát nebezpečí zneužívání návykových látek, jak a proč odmítnout drogy - jak se bránit před násilím, šikanou, agresivitou - znát základní péči o nemocného, umět přivolat První pomoc, znát tísňová volání - znát chování chodců a cyklistů v silničním provozu	Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Dopravní výchova Osobní bezpečí – přivolání pomoci v případech ohrožení fyzického a duševního zdraví	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Čj, Tv, Přv, Vv

➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ➤ ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ➤ ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	- umět poskytnout první pomoc při drobných úrazech a umět přivolat lékaře - vědět, jak se zachovat při dopravní nehodě		
---	---	--	--

Učebnice: Vlastivěda 5, Septima, 1995

5. 4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblast RVP ZV, která se učí pouze na 1. stupni školy. Vzdělávací obsah oblasti se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje se zde pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, poznávají sebe i své okolí a učí se vnímat vztahy mezi lidmi. Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.

5. 4. 3 Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Přírodověda ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, toto učivo dále prohlubuje a rozšiřuje.

V přírodovědě jsou realizovány 4 tematické okruhy učiva:

- Rozmanitost přírody
- Lidé a čas
- Člověk a jeho zdraví
- Lidé kolem nás

Vzdělávání v předmětu Přírodověda směřuje k:

- poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé i neživé přírody, její ochraně
- orientaci žáků v dějích a čase
- poznávání člověka jako živé bytosti, jeho změn od narození do dospělosti
- poučení o zdraví a nemocech, o první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích
- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Člověk a jeho svět	Přírodověda	-	-	-	1	2	3

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Do výuky zařazujeme výukové programy, exkurze a besedy k probíranému učivu.

Formy práce – klasická vyučovací hodina se samostatnou i skupinovou prací, doplněná o projektové vyučování.

Průřezová témata:

Předmět Přírodověda integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných učebních pomůcek, encyklopedií a odborných pomůcek
- učí žáky získávat informace o přírodě živé i neživé

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému aktivnímu řešení problémů, tak, aby se docházelo k objevům a závěrům
- učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie
- učí žáky vyjadřovat své myšlenky, dojmy a reagovat na myšlenky a názory ostatních

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí společnou práci žáků, učí je spolupracovat s druhými
- učí žáky respektovat názory a zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské:

Učitel:

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učí žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- učí žáky tolerantnímu chování a jednání

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vytváří u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, vede je k dodržování určitých pravidel
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- dbá na správné používání pomůcek, techniky

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií ve výuce, při přípravě na vyučování
- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky ke spravování a sdílení dat
- vede žáka k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost digitálního zařízení a d

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOVĚDA	4.

Tematický okruh: **ROZMANITOST PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ➤ ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ➤ ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ➤ ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ➤ ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ➤ ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ➤ ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Žák by měl: - znát a charakterizovat střídání ročních období - mít znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, o rovnováze v přírodě - znát některé nerosty a horniny - být seznámen se základními ekosystémy v ČR, - poznat a pojmenovat typické živočichy a rostliny (pole, louka, les, voda, lidská obydlí) - jednoduše popsat stavbu těl a způsob života živočichů - porovnat základní projevy života na určitých organismech - hodnotit činnosti člověka v přírodě, jeho negativní i pozitivní vliv - umět založit a vyhodnotit jednoduchý pokus - znát některé rostliny, houby a živočichové - vědět jak pečovat o pokojové rostliny - být poučen o vodě v krajině - vědět o čistotě vody, ovzduší, půdy - péče o životní prostředí a být ohleduplný k přírodě	Příroda v ročních obdobích - člověk a příroda, voda a vzduch Životní podmínky - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí Nerosty a horniny, půda - příroda živá a neživá - podzim - podzim v sadech a na zahradách - podzim na polích - odlety ptáků - zvířata v přírodě - hlavní části zvířecího těla - zima - ptáci a zvířata v zimě - jaro - jaro na zahradě, v sadu a na poli - zelení přátelé člověka Rostliny, houby, živočichové - ze života rostlin - vycházka do jehličnatého lesa - vycházka do listnatého lesa - co nám dává les - léto, pobyt na louce, cesta do polí - vycházka k vodě - květiny na zahradě - chráníme přírodu Životní prostředí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka k životnímu prostředí a zdraví Rozumová výchova

Tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ➤ ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ➤ ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	Žák by měl: - znát hlavní části lidského těla - vědět o denním režimu, zdravé stravě a pitném režimu, osobní hygieně - znát význam odpočinku a spánku, zdravý pohyb - plánovat svůj čas k učení i zábavě, vzhledem ke svým potřebám a s ohledem na ostatní - být seznámen a poučen o nebezpečí zneužívání návykových látek a jejich odmítáním a prevenci - být poučen o nebezpečí kouření, pití alkoholu - znát chování chodců a cyklistů v silničním provozu - vědět jak se zachovat při dopravní nehodě - znát tísňová volání - umět poskytnout první pomoc při drobných úrazech a umět přivolat lékaře - správně se chovat v situacích ohrožujících zdraví	Lidské tělo – hlava, tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví - co mám v hlavě a co na hlavě - neviditelní nepřátelé člověka - čistota a péče o zdraví - jedovaté zlozvyky - člověk nežije, aby jedl - když dojde k úrazu Osobní bezpečí - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	Osobnostní a sociální výchova <u>Environmentální výchova</u> – lidské aktivity, vztah člověka k zdraví Čj, Tv, Vt, Vv

Učebnice: Přírodověda 4, Septima

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOVĚDA	5.

Tematický okruh: ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	Žák by měl: - umět určit znaky přírody živé a neživé - vědět, co je půda, voda, vzduch, nerost, hornina	Živá a neživá příroda Rozdělení látek a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Rostliny, houby, živočichové	Vv, Vt, Čj, Pv Osobnostní a sociální výchova

➤ ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ➤ ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ➤ ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ➤ ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ➤ ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ➤ ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	-vědět, co získáváme z přírody (ropa, plyn, kovy, sůl, stavební suroviny) - poznat, co potřebují lidé, zvířata, rostliny k životu - vědět, která zvířata žijí v našem kraji - vědět jaké rostliny se vyskytují v okolí naší školy, bydliště, vytvořit herbář - umět pečovat o pokojové rostliny, ošetřovat a množit je - vyprávět o domácích mazlíčcích a jejich potřebách - znát a chovat se podle zásad ochrany přírody - umět popsat vliv činností lidí na přírodu a jeho pozitivní či negativní dopad - jednoduše popsat stavbu těl a způsob života živočichů - vědět jak chráníme přírodu, třídění odpadu – recyklace - umět provést jednoduchý pokus se známými látkami	Životní podmínky - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - živočichové - domácí zvířata - prase a skot - ptáci - domácí ptáci - péče o volně žijící ptáky - hmyz - o včelách - obtížný hmyz - život rostlin - není rostlina jako rostlina - kulturní rostliny - látky pevné, kapalné a plynné - co je to hmotnost, objem - co je to půdě, živiny v půdě, péče o půdu - kámen z obřích přesliček a plavuní - vápenec a další nerosty - ropa a zemní plyn - voda je vzácná tekutina - koloběh vody v přírodě - co je to voda - vzduch a filtr - ochrana ovzduší - člověk proti přírodě Životní prostředí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Pokusy se známými látkami	Environmentální výchova – principy hospodaření s přírodními zdroji, ekologické zemědělství a vliv průmyslu na ŽP, nerovnost života na Zemi
--	---	--	---

Tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s	Žák by měl: - pojmenovat a popsat části lidského těla, hlavní orgány, orgánové soustavy - rozdíly mezi mužem a ženou	Lidské tělo – mužské a ženské pohlaví, - co je na kostře, co je v těle Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví	Osobnostní a sociální výchova

preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ➤ ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ➤ ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	- vědět o denním režimu, zdravé stravě a pitném režimu, odpočinku, osobní hygieně - znát nebezpečí zneužívání návykových látek, jak a proč odmítnout drogy - jak se bránit před násilím, šikanou, agresivitou - znát základní péči o nemocného, umět přivolat První pomoc, znát tísňová volání - znát chování chodců a cyklistů v silničním provozu - umět poskytnout první pomoc při drobných úrazech a umět přivolat lékaře - vědět jak se zachovat při dopravní nehodě - jak se chovat při mimořádných událostí - povodních, požáru	- první pomoc - člověk proti přírodě Osobní bezpečí - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	Environmentální výchova Čj, Tv, Přv, Vv
--	---	---	---

Učebnice: Přírodověda 5, Septima

5. 5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Časová dotace:

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a společnost	Dějepis	1	1	2	2	6
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4

Tato vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory: *Dějepis* a *Výchova k občanství*

Vzdělávací obor **Dějepis** poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život lidí v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání toho, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale že její význam sahá do současné doby, a to především v podobě kulturněhistorických památek, které náš život i současnost velmi obohacují.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se především zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů. Poskytnout žákům základní orientaci v právních předpisech

a normách, potřebných v běžném občanském životě. Vytvářet u žáků základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- účtět k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5. 5. 1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám

evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Cílové zaměření předmětu

- časové vědomí
- lokalizace historických zkušeností
- chápání vlivu geografických podmínek na historické události
- pochopení souvislostí dějinných událostí a jejich vlivu na současné společenské dění
- pochopení rozdílů mezi kulturními, etnickými, náboženskými skupinami
- chápání proměny výroby a obchodování v historii

Průřezová témata:

Předmět Dějepis integruje tato průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika, Rozvoj schopností poznávání

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – Kulturní rozdíly, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti odpovědět na dotaz, pracovat s textem a s historickými daty
- předkládá žákovi dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které mu umožní poznání dějin
- vede žáka k posouzení získaných informací a schopnosti vyvodit z nich závěry
- směřuje žáky k poznání smyslu a cílů učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a vhodně používat potřebné informace

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáka k rozpoznání a pochopení problémů, ke schopnosti jejich řešení
- předkládá žákům problémové situace a směřuje žáky k jejich řešení
- vede žáka ke kritickému myšlení a uvědomování si souvislostí a provázanosti jevů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje žákovi vyjádřit své myšlenky a názory v logickém sledu
- vede žáka ke schopnosti obhájit a zdůvodnit svůj názor
- umožňuje žákovi poznat různé typy textů (mapy, grafy) a dokumentů (video, film)
- pomocí skupinové práce a projektové výuky vede žáky ke komunikaci ve skupině

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti respektování názoru spolužáků

- navozuje dostatek příležitostí k rozvoji schopnosti pracovat v týmu
- rozvíjí schopnost samostatné práce a uspokojení z dobře vypracovaného úkolu
- podporuje vzájemnou pomoc spolužákům

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáka k uvědomění si kulturního a historického dědictví a ocenění jejich hodnot rozvíjí u žáků uvědomění si důsledků všech totalitních režimů na lidskou společnost a lidské odpovědnosti za svá rozhodnutí
- učí žáka respektovat a chránit naše tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáka k orientaci v historii lidských dějin a k využití těchto znalostí v zájmu svého rozvoje
- vyžaduje od žáků plnění povinností, dodržování vymezených pravidel a plnění zadaných úkolů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- vyžaduje od žáka ovládání běžně používaných digitálních zařízení a jejich aplikací
- navozuje rozhodování, kterou technologii, pro jakou činnost či řešený problém využít
- podporuje chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Dějepis** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **ČLOVĚK V DĚJINÁCH**
- **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI**
- **NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY**
- **KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**
- **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY**
- **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**
- **MODERNÍ DOBA**
- **ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	DĚJEPIS	6.

Tematický okruh: ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-1-01p - chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	Žák by měl: - seznámit se s periodizací dějinného vývoje lidské společnosti - orientovat se na časové ose - seznámit se s druhy historických pramenů archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, legendy, muzea, knihovny - vytvářet si schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru	- dějepis – seznámení s předmětem - co nám sděluje minulost - jak nám minulost něco sděluje - jak se minulost dělí	MEV – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce.

Tematický okruh: POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-2-01p - rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí ➤ D-9-2-01p - podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	Žák by měl: - na základě získaných informací vytvářet úctu a respekt k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům - seznámit se s periodizací období pravěku: - doba kamenná - způsob života a obživy, vznik náboženství, počátky zemědělství, kultura - doba bronzová - kovové kameny, zánik rodové společnosti, druhy kultur - doba železná – Keltové, rozvoj řemesel a obchodu, porovnat způsoby obživy a soužití lidí v pravěku a v současnosti - vyhledávat příklady života v pravěku v literatuře	- pravěk - na úsvitu lidských dějin - vývoj člověka - lovci a sběrači ve starší době kamenné - zemědělci v mladší době kamenné - počátky zpracování kovů - doba železná na našem území	Čj – čtení s porozuměním, práce s encyklopediemi, novinami, časopisy. Pověsti, legendy, mýty. I – vyhledávání informací pomocí internetu. Vv – modelování z hlíny, pravěké malby.

Tematický okruh: NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-3-01p - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními	Žák by měl: - pochopit vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států - seznámit se s podstatou společenského uspořádání a s projevy náboženských představ	- vznik státu a písma - starověk – kolébka civilizace - život na březích Nilu - starověk na dálném východě	Z – světadíly, světové strany. Čj – báje a pověsti.

podmínkami a vývojem starověkých států ➤ D-9-3-03p, D-9-3-04p - popíše život v době nejstarších civilizací	- seznámit se s nejvýznamnějšími památkami a významnými osobnostmi dané doby - pochopit přínos starověké civilizace pro rozvoj evropské kultury - informativně se seznámit se starověkými civilizacemi: Egypt - kultura, umění a vzdělanost Řecko - městské státy Sparta, Athény - řecká vzdělanost, věda a umění - olympijské hry, legenda o Trojské válce Makedonie - říše Alexandra Velikého Řím - společenský a hospodářský vývoj (království, republika, císařství – Caesar), kultura a umění	- počátek řeckých civilizací - vrchol a pád řeckých civilizací - vznik a rozvoj starého Říma - od římského císařství do středověku - celková časová osa	Vv – řecké umění (malířství, sochařství). VDO – demokracie, despotie, tyranie. Čj – římské báje. Vv – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství).
--	---	--	---

Učebnice: 6. ročník – Starověk, Septima, Praha 2008

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	DĚJEPIS	7.

Tematický okruh: **KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-4-03p - uvede první státní útvary na našem území ➤ D-9-4-03p - uvede základní informace z období počátků českého státu ➤ D-9-4-04p - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti ➤ D-9-4-04p - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí ➤ D-9-4-05p - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské ➤ D-9-4-05p - uvede nejvýraznější osobnosti	Žák by měl: - znát co je doba historická a prehistorická - znát sběračsko-lovecký způsob života - znát počátky zemědělství - znát období počátků kultury a náboženství - znát období příchodu Slovanů - znát Velkomoravskou říši a náboženský přínos Cyrilmetodějské misie - znát jaké byly počátky českého státu - znát kdo byl svatý Václav - znát první Přemyslovce - znát změny ve feudální společnosti, rozvoj měst - znát kdo byl Přemysl Otakar II. - znát kdo byli Lucemburkové - znát kdo byl Karel IV. - vědět o období rozvoje kultury, stavitelství, vzdělání v období feudalismu	- nejstarší dějiny Čech - velké stěhování - jak žili staří Slované - Velkomoravská říše - Přemysl a jeho rod - kníže Václav - o životě na vesnici - o slohu románském - knížata a králové - o rytířích a turnajích - na hradech - otec vlasti - o klášterech a křesťanské církvi - mistr Jan Hus - o životě ve městě - o trzích, placení a platidlech - o slohu gotickém	Osobnostní a sociální výchova Vv – pravěká kresby pravěké umění seznámení s architektonickými slohy Čj – práce s encyklopedií I – vyhledávání informací pomocí internetu

přemyslovského a lucemburského státu	- znát co bylo Husitství a jaký byl jeho vliv na uspořádání středoevropských poměrů - vědět kdo byl Mistr Jan Hus, Jan Želivský, Jan Žižka z Trocnova a jejich význam pro stát a společnost - vědět kdo byl Prokop Holý - znát bitvu u Lipan - orientovat se v době vlády Jiřího z Poděbrad	- jak se lidé oblékali - díváme se do talíře - začátek husitských válek - dobrý král Václav - husité a křižáci - čím a jak válčili husité - bitva u Lipan - husitský král - Čeští bratři	
--------------------------------------	---	--	--

Učebnice: Dějepis pro 7. roč., Parta, 1999

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	DĚJEPIS	8.

Tematický okruh: **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-5-03p - popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu ➤ D-9-5-04p, D-9-5-05p - uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období ➤ D-9-5-04p, D-9-5-05p - pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	Žák by měl: - znát změny názorů na svět ve 14. a 15. století, zámořské objevy a jejich důsledky - znát příčiny a vznik habsburské monarchie - vědět o bitvě na Bílé hoře a její důsledky - vědět, kdo byl J. Á. Komenský a znát jeho význam - znát dobu pobělohorskou	- počátky novověku - poznávání světa - zámořské objevy - nástup Habsburků - vznik habsburské říše - doba Rudolfa II. - bitva na Bílé hoře - Jan Ámos Komenský - doba pobělohorská - odboj nevolníků proti útlaku - baroko	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Čj – život a dílo J.Á. Komenského, odborný text, umělecká próza, práce s encyklopedií I – vyhledávání informací pomocí internetu

Tematický okruh: **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-6-03p - uvede základní historické události v naší zemi v 19. století	Žák by měl: - znát osvícenský absolutismus v našich zemích - znát reformy Marie Terezie a Josefa II.	- novověk - změny v zemědělství a ve výrobě zboží - doba osvícenství	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova

➤ D-9-6-03p - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	- vědět o počátcích odporu proti nevolnictví, o počátcích revoluce v zemědělství a průmyslu - znát, kdo byl František Palacký - znát podrobnosti z revolučního roku 1848 - znát výraz „Národní buditelství“ - vědět, co jsou kolonie - znát státy vlastníci nejvíce kolonií a jaký význam měly kolonie pro jejich vlastníky - vědět jaké důvody vedly ke vzniku 1. světové války a jaké státy v ní proti sobě bojovali	- selská rebelie v roce 1775 - rozvoj dopravy, průmyslová a zemědělská revoluce - národní buditelství - Palacký a národní obrození - rok 1848 - hospodářský rozvoj po roce 1848 - česká kultura koncem 19. století - technické vynálezy - kolonie - světové kolonie - počátek 1. světové války	I – vyhledávání informací pomocí internetu
--	--	---	--

Učebnice: Dějepis pro 8. ročník, Parta, 1999

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	DĚJEPIS	9.

Tematický okruh: **MODERNÍ DOBA**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p - uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války ➤ D-9-7-01p, D-9-7-05p - uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	Žák by měl: - vědět o příčinách a důsledcích 1. světové války - znát vznik Československého státu - vědět, co byla hospodářská krize - mít přehled o tom, co byla 30. léta v Československu - vědět, co byl fašismus, o jeho nárůstu a nebezpečí	- 1. světová válka - konec první světové války - vznik samostatné republiky - československé legie - jak se žilo v první republice - hospodářská krize - nebezpečí fašismu - T. G. Masaryk, E. Beneš	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického člověka Multikulturní výchova I – vyhledávání informací pomocí internetu

Tematický okruh: **ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ D-9-8-01p, D-9-8-02p - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a	Žák by měl: - znát příčiny 2. světové války - vědět, co byl stalinismus a formy autokratické vlády - vědět, co byl protektorát Čechy a Morava - znát politický systém a hospodaření v období světové války	- Mnichovská zrada - život a okupace - domácí odboj proti fašistům - osvobození republiky - československý zahraniční odboj	Čj – dílo V. Havla Ov – státoprávní uspořádání,

hospodářský vývoj v poválečné Evropě ➤ D-9-8-04p - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	- znát průběh a výsledky 2. světové války, domácí a zahraniční odboj - znát poválečný vývoj v Československu - vědět, co byla vláda jedné strany a zápas lidu o demokracii - znát pojem Pražské jaro 1968, pokus o reformu společenského zřízení - vědět o nástupu vojsk Varšavské smlouvy a nástupu normalizace - znát co byla Charta 77 - vědět, kdo je Václav Havel, znát jeho význam v moderních dějinách našeho státu - podrobně znát události listopadu 1989	- kalendář druhé světové války - převrat v únoru 1948 - období stalinismu - život v socialistickém státě - rok 1968 – okupace Československa Sovětskou armádou - období normalizace - Sametová revoluce - nové společenské poměry v Evropě	demokratické uspořádání naší společnosti, zákonodárné orgány, prezident republiky, vláda a parlament, vztah občana ke státním symbolům
---	---	---	---

Učebnice: Dějepis pro 9. ročník, Parta, 1999

5. 5. 2 Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu. Podporuje přijetí hodnot demokratické Evropy, včetně kolektivní obrany. Dále přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a osvojení pravidel společenského soužití. Rozvíjí občanské i právní vědomí žáků a vybavuje je znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství vede žáka k:

- vytváření kvality, které souvisí s orientací žáků v sociální realitě
- začleňování žáků do různých společenských vztahů a vazeb
- rozvoji sebepoznání, pochopení jednání svého i druhých v různých životních situacích a formování občanského profilu žáka
- poznávání vztahů v rodině a širších společenstvích
- seznámení s hospodářským životem a rozvoji finanční gramotnosti
- poznávání činností důležitých státních a politických institucí a orgánů
- respektování mravních principů a pravidel společenského soužití
- učení přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání
- rozvoji občanského a právního vědomí žáků

Předmět Výchova k občanství je vyučován jako samostatný předmět na 2. stupni.

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a společnost	Výchova k občanství	1	1	1	1	4

Výuka předmětu probíhá v kmenové učebně, nebo v PC učebně.

Formy a metody výuky - klasická vyučovací hodina doplněná výkladem, skupinovou a samostatnou prací. Do výuky zařazujeme výukové programy, besedy, diskuze a vedeme žáky k práci s textem.

Průřezová témata:

V předmětu Výchova k občanství se prolínají průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - sebepoznávání a sebepojetí; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Multikulturní výchova - lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí.

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k samostatné práci s textem - seznamuje žáky s obecně užívanými termíny (odborné výrazy)
- vede žáky ke třídění informací, vyhledávání informací v textu (aktuality)
- učí žáky vhodně si plánovat přípravu do školy, napomáhá utváření vlastní identity
- rozvíjí schopnost žáků zhodnotit výsledky učení, porovnat je s ostatními a poté zdokonalit případné nedostatky

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu řešení problémů a vnímání problémových situací
- směřuje žáky k hledání různých řešení problémů pomocí svých vědomostí a dovedností a upevňuje jejich snahu problém samostatně vyřešit
- vede žáky k tomu, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí a byli si vědomi toho, že za ně nesou odpovědnost

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyjadřování, spisovnému projevu písemnému i ústnímu
- učí žáky vyjadřovat se souvisle a logicky
- rozvíjí u žáků schopnost obhajovat svůj názor a tolerovat názory jiných lidí
- rozvíjí schopnost spolupráce a týmové práce, schopnost vzájemné komunikace v týmu a rozdělení rolí

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci s ostatními spolužáky, učiteli a jinými lidmi
- rozvíjí spolupráci v týmu a utváření příjemné atmosféry pro týmovou práci
- vede žáky k respektování názorů a zkušeností druhých, podílet se na diskuzi
- učí žáky prosadit se a obhájit si svůj názor
- vede žáky k podpoře sebedůvěry, sebeúcty a k rozvoji sebepoznání
- rozvíjí základy společenského chování a vystupování žáků

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci k ostatním lidem, k jejich hodnotám, vyznání, dovednostem
- vysvětluje žákům jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- v případě nebezpečí a ohrožení života vede žáky k pomoci druhým lidem
- předkládá žákům základní ekologické souvislosti a problémy a ukazuje jak pomoci v ochraně životního prostředí
- rozvíjí předpoklady odmítání fyzického a psychického násilí

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a k plnění daných povinností
- vyžaduje od žáků odpovědný přístup k dané práci a uplatňování ochrany zdraví svého i zdraví ostatních
- vede žáky k soustavné přípravě na budoucí povolání, ke zhodnocení svých dovedností, vlastností a vědomostí

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- vede žáky k rozhodování, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém využít
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Výchova k občanství** je rozdělen do několika **tematických okruhů**:

- **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**
- **ČLOVĚK JAKO JEDINEC**
- **ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**
- **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO**
- **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	6.

Tematický okruh: **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI A ČLOVĚK JAKO JEDINEC**

Očekávané výstupy RVP - ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-1-07p - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ VO-9-1-07p - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým občanům ➤ VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti ➤ VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie Člověk jako jedinec ➤ VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ➤ VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány ➤ VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Žák by měl: ➤ vysvětlit pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti ➤ vysvětlit význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte ➤ rozpoznat možné příčiny rodinných problémů a uvést vhodné způsoby řešení ➤ uvést příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí ➤ vysvětlit přínos kulturních institucí pro život lidí ➤ znát zajímavá místa a kulturní památky ve svém okolí a vyjmenovat některé přírodní a kulturní památky v obci, regionu a kulturní instituce ➤ uvést příklady typických zvyklostí a tradic v ČR ➤ uvést příklady významných osobností, které proslavily náš národ ➤ chovat se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům ➤ umět vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků ➤ orientuje se v nabídce služeb, úřadů v obci, regionu a kraji ➤ objasnit pojmy – právo na vzdělání, školství, celoživotní vzdělávání, kvalifikace a rekvalifikace, znát školní řád ➤ znát jednotlivá školská zařízení ➤ vysvětlit, proč je výhodné vzájemně spolupracovat ve škole, rozpoznat souvislosti mezi vzděláním a budoucí profesí	Vztahy mezi lidmi Moje rodina – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí. Životospráva rodiny (denní řád) Životospráva rodiny (správná výživa) Náš byt Naše obec, region, kraj Bydliště - Pošta, vlakové nádraží, Městský úřad, knihovna, kostel, zdravotní středisko Kulturní život Památná místa a významné osobnosti bydliště, kulturní památky, národní zvyky, obyčeje Naše vlast - státní svátky a významné dny v ČR Školství a vzdělání Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy Osobní rozvoj – životní cíle a plány ve vzdělání, živ. perspektiva	OSV – mezilidské vztahy, chování. OSV – respekt, podpora, pomoc. I – vyhledávání informací pomocí internetu Z – Česká republika Český jazyk EV – Ochrana přírody a kulturních památek. VDO – Občanská společnost a škola

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy RVP - ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: - VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání - VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - VO-9-4-1p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací - VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků - VO-9-4-10p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	Žák by měl: - vysvětlit, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, znát pojmy – prezident, vláda, ministerstvo, parlament, respektovat základní právní normy našeho státu - uvést symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání - vědět, že stát může mít různou podobu, vysvětlit pojem monarchie a demokracie - seznámit se s nejvyšším zákonem Ústavou ČR - vědět, kdy Ústava v ČR vznikla - popsat a odsoudit projevy šikany, hledat pomoc v případě potřeby - rozpoznat projevy sociálně patologických jevů - rozlišit vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času - orientovat se v nabídce volnočasových aktivit - zhodnotit nabídku kulturních a sportovních institucí a cíleně z nich vybírat akce, které ho zajímají, rozpoznat projevy sociálně patologických jevů - orientuje se v nabídce služeb, úřadů v obci, regionu a kraji - vědět, jak vhodným způsobem požádá v případě potřeby o radu	Národ, stát a vlast. Státní symboly Království nebo republika Ústava ČR Vztahy ve škole – šikana Člověk a volný čas – kultura a sport, zájmové a sportovní organizace. Význam kultury v životě člověka Kulturní zařízení Vandalismus – parta, vrstevníci Bydliště - pošta, vlakové nádraží, Městský úřad, knihovna, kostel, zdravotní středisko	OSV – lidská práva jako regulativ vztahů OSV – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy. VDO – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy. OSV – Organizace vlastního času. I – vyhledávání informací pomocí internetu

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy RVP - ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného	Žák by měl: popsat, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje výdaje, mít základní informace o ekonomických otázkách rodinného života	Hospodaření rodiny – rozpočet domácnosti, výdaje, příjmy a úspory	MEV – Vliv médií na každodenní život, na postoje a chování.

životu rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ➤ VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	➤ rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi ➤ rozpoznat jaké má výdaje a příjmy	Majetek, vlastnictví – hospodaření s penězi, hmotné a duševní vlastnictví Peníze – formy placení	OSV – Péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy. I – vyhledávání informací pomocí internetu
--	---	--	---

Učebnice: Výchova k občanství pro 2. stupeň ZŠ praktické 1. díl - 6. ročník ZŠMV, PARTA, Praha 2010

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	7.

Tematický okruh: **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ VO-9-1-08p rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům Člověk, stát a právo ➤ VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	Žák by měl: ➤ znát význam a funkci rodiny ➤ uvést základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ➤ znát, jak rodina vzniká, svatební obřad, manželství ➤ vysvětlit význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte, povinnosti rodičů ➤ vědět co říká Zákon o rodině ➤ vědět, co je rozvod, rozpad rodiny, jeho příčiny a důsledky ➤ rozpoznat možné příčiny rodinných problémů a uvést vhodné způsoby řešení ➤ znát význam přátelství, vědět o citových vztazích mezi mužem a ženou, vědět, co je odpovědnost za druhého a vůči druhému ➤ znát, jaká je péče o děti bez rodiny, dětské domovy, SOS dětské vesničky, náhradní rodinná péče, adopce, ústavní a ochranná výchova ➤ znát různé typy postižení (tělesné, zrakové, sluchové, mentální)	Vztahy mezi lidmi Lidská setkání Zásady lidského soužití Rodina Vztahy v rodině – mezilidské vztahy ve společnosti, rovnoprávné postavení žen a mužů Manželství Rozpad rodiny Odpovědnost za výchovu dětí Péče o děti bez rodiny Vztah k lidem s postižením	OSV – Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích. I – vyhledávání informací pomocí internetu MUV – Kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity.

	➤ vědět, že lidem s postižením by se mělo pomáhat, uvést příklady, jak jim usnadnit život lidem s postižením ➤ uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany		
--	---	--	--

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti ➤ VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ➤ VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům ➤ VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	Žák by měl: ➤ popsat, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje výdaje ➤ má základní informace o ekonomických otázkách rodinného života ➤ rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi ➤ rozpočet domácnosti se skládá z příjmů a výdajů ➤ uvést možné pravidelné či nepravidelné příjmy a výdaje ➤ vědět co je to dluh, exekuce ➤ vědět, jak se na hospodaření podílejí v domácnosti děti ➤ uvést na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ➤ orientovat se ve službách, které banky nabízejí, seznámi se s druhy pojištění a jejich využití ➤ uvést příklady služeb, které banky nabízejí občanům ➤ na příkladu vysvětlit, jak reklamovat výrobek nebo službu ➤ uvést příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ➤ uvést příklady různých profesí (zaměstnání) ➤ umět rozpoznat duševní a tělesnou práci ➤ znát různé učební obory ➤ vědět, jaký význam má pro člověka celoživotní vzdělávání ➤ umět vysvětlit pojem kvalifikace a rekvalifikace ➤ umět vysvětlit, k čemu slouží Úřad práce	Hospodaření domácnosti Peníze a jejich funkce - historie platidel - mince a bankovky v ČR - hotovostní a bezhotovostní platba - bankovní účet - měna v sousedních státech Zaměstnání neboli profese - duševní a tělesná práce Kvalifikace - rekvalifikace - Úřad práce - učební obory	Matematika I – vyhledávání informací pomocí internetu

	➤ vědět, co by měl dělat, pokud bude nezaměstnaný, popř. bude v těžké životní situaci a na jaký úřad se může obrátit		
--	--	--	--

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti ➤ VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy ➤ VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání ➤ VO-9-4-04p uvede základní práva a povinnosti občanů ➤ VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	Žák by měl: ➤ znát státoprávní uspořádání, prezidenta republiky, vládu, parlament, jednotlivá ministerstva, státní moc v ČR ➤ mít základní informace o volbách do zastupitelských orgánů, okresní, městské a obecní úřady ➤ chápe význam státního občanství a Ústavy ČR ➤ znát základní práva a povinnosti občanů ➤ uvědomit si rizika při porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ➤ rozpoznat základní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem ➤ uvést příklady přestupků a trestných činů ➤ rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, společenského soužití ➤ znát základy asertivního chování	Volby parlamentu Vláda, ministři a prezident Politické strany a spolky Demokratické uspořádání naší společnosti – práva a povinnosti občanů Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu Právo v každodenním životě – styk s úřady Základy společenského chování Umění jednat s lidmi	VDO - občan, občanská společnost a stát Výchova demokratického člověka I – vyhledávání informací pomocí internetu OSV – Péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy

Učebnice: Výchova k občanství pro 2. stupeň ZŠ praktické 2. díl - 7. ročník ZŠMV, PARTA, Praha 2010

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	8.

Tematický okruh: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních	Žák by měl: ➤ rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, znát význam přátelství	Význam přátelství Chlapci a děvčata	P – rozmnožování, vývoj jedince, anatomie

situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie ➤ VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	➤ vědět o citových vztazích mezi mužem a ženou ➤ vědět, co je odpovědnost za druhého a vůči druhému ➤ vědět o sexualitě, antikoncepci, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS ➤ uplatnit vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích ➤ mít přehled o národnostních menšinách v ČR ➤ popsat projevy netolerance ➤ rozlišit pojmy tolerance, rasismus, xenofobie ➤ uvědomit si důsledky lidské nesnášenlivosti	Dospívání Láska Sexuální život Nebezpečí pohlavních chorob Mezilidské vztahy ve společnosti – národnostní menšiny v ČR, rasismu a xenofobie	pohlavního ústrojí, význam antikoncepce OSV – Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích. MV – kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ.
--	--	---	---

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů ➤ VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	Žák by měl: ➤ vysvětlit, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád ➤ respektovat základní právní normy našeho státu ➤ vědět, jak a kde získat základní doklady ➤ znát právní dokumenty občana – OP, cestovní doklady, znát své rodné číslo ➤ mít základní znalosti o úředním ověřování listin ➤ vědět, kde získá informace o zaměstnání	Lidská práva Práva a povinnosti občanů Práva dítěte, týrané dítě a jejich ochrana Právní dokumenty: Občanský průkaz a pas Oddací a rodný list Ověřování listin Informace o zaměstnání – Úřad práce	OSV – Lidská práva jako regulativ vztahů. Výchova demokratického člověka Informatika – vyhledávání informací na internetu

Tematický okruh: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	---------------------------	-------	--

Žák: ➤ VO-9-1- 08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ➤ VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	Žák by měl: ➤ vědět z čeho se skládá sociální zabezpečení v ČR a co je životní minimum ➤ znát druhy lékařské péče – základní a odborná ➤ vědět, kdo hradí lékařskou péči ➤ vědět, pro koho je určeno nemocenské pojištění, podpora v nezaměstnanosti a kde ji získat ➤ znát pojem invalidita a jak stát podporuje invalidní lidi ➤ vysvětlit, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry) ➤ v modelové situaci uplatnit dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	Lidská setkání Základní informace o sociálním zabezpečení Lékařská péče Nemocenské pojištění, podpora v nezaměstnanosti Zásady lidského soužití Nemoc, invalidita Ochrana osob za mimořádných událostí	OSV – Respekt, podpora, pomoc I – vyhledávání informací pomocí internetu
--	--	--	--

Učebnice: Výchova k občanství pro 2. stupeň ZŠ praktické 3. díl - 8. ročník ZŠMV, PARTA, Praha 2010

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	9.

Tematický okruh: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti ➤ VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	Žák by měl: ➤ mít názor na vznik světa, znát různá pojetí vzniku světa, života a člověka ➤ umět se chovat a vědět, co znamená úcta k člověku a ochrana života, znát význam kultury v životě člověka, respektovat mravní principy a pravidla ➤ respektovat kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí ➤ vědět, co znamená svoboda v demokratické společnosti ➤ vědět, čím je zaručena svoboda víry a náboženského vyznání v ČR, nebezpečí náboženských sekt	Vznik světa, života a člověka Člověk a svoboda – rasismus a xenofobie Listina základních práv a svobod Svoboda víry a náboženského vyznání Morálka jako základ soužití mezi lidmi Charakter člověka Úcta k člověku Člověk a příroda Ochrana životního prostředí	Výchova demokratického člověka Výchova k myšlení Multikulturní výchova – lidské vztahy Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí Ekosystémy

➤ VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	➤ vědět, co je morálka, vyjmenovat kladné a záporné charakterové vlastnosti, co je základem dobrých mezilidských vztahů ➤ znát, jak lidstvo ohrožuje své životní prostředí a přírodu, je kritický k vandalismu ➤ umět aktivně chránit životní prostředí a přírodní památky ➤ vědět, co je zdravý způsob života, co znamená stres	Vandalismus Zdravý způsob života	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí I – vyhledávání informací pomocí internetu
---	---	---	--

Tematický okruh: ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu ➤ VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ➤ VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu ➤ VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ➤ VO-9-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ➤ VO-9-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	Žák by měl: ➤ zvládnout jednoduché právní úkony vzhledem k svému věku ➤ vysvětlit, jak reklamovat výrobek nebo službu ➤ uvědomuje si rizika porušování právních předpisů a nutnost postihování protiprávních jednání ➤ na případě popsat, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ➤ zvládnout vyřídit své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádat vhodným způsobem o radu ➤ diskutovat o ochraně základních práv a svobod ➤ znát bezpečnostní předpisy a pravidla silničního provozu, k čemu slouží zákoník práce ➤ znát práva povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele ➤ rozpozná základní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem ➤ umět předcházet úrazům, znát látky poškozující zdraví ➤ znát orgány činné v trestním řízení, policie, soudy, nápravná zařízení	Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady Právní řád ČR – význam a funkce, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní normy a předpisy Protiprávní jednání – druhy postihy protiprávního jednání včetně korupce; trestní postižitelnost Bezpečnostní předpisy Pravidla silničního provozu Látky poškozující zdraví Právní ochrana občana	P – první pomoc při úrazu, zástava krvácení, kardiopulmonální resuscitace Otužování, zásady zdravého způsobu života Tv – životospráva, režim dne, význam pohybových aktivit v životě člověka relaxační techniky Vz – dbát na zdravý způsob života, znát pravidla silničního provozu, ochrana před úrazem, závislosti techniky k překonání stresu a únavy

Tematický okruh: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	---------------------------	-------	--

Žák: ➤ VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti ➤ VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Žák by měl: ➤ respektovat kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí ➤ znát pojem kultura, co jsou materiální a duchovní hodnoty ➤ vědět, co znamená aktivní odpočinek, jaký význam má sport pro lidské zdraví	Kulturní život Kultura Tvořivost Sport Sportovní zájmové organizace	MV – Kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ. OSV – Organizace vlastního času
---	--	---	---

Tematický okruh: MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP - ZŠMV	UČIVO	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Žák by měl: ➤ znát název nejdůležitějších mezinárodních organizací, co je cílem OSN ➤ jaké státy jsou součástí EU, kdy vstoupila ČR do EU ➤ znát pojem obrana vlasti, mobilizace, co je hlavním úkolem ozbrojených sil, co znamená profesionální armáda ➤ vědět, jak se podílí česká armáda při ochraně občanů za mimořádných událostí (např. povodně, pandemie...) ➤ vědět, v jaké vojenské organizaci je členem česká armáda a jaká mezinárodní organizace zaručuje bezpečnost ČR před vojenským napadením ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ➤ uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Mezinárodní vztahy EU – Evropská unie OSN – Organizace spojených národů UNESCO, WHO, UNICEF NATO (Severoatlantický pakt) Obrana vlasti – armáda ČR Ekologická výchova Besedy na téma „Ekologie“	Zeměpis – Evropa Dějepis – historie států Informatika – vyhledávání informací Envirom. výchova – vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Učebnice: Výchova k občanství pro 2. stupeň ZŠ praktické 4. díl - 9. ročník ZŠMV, PARTA, Praha 2010

5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v 6. - 9. ročníku druhého stupně a navazuje na vzdělávací oblast prvního stupně **Člověk a jeho svět**. Vzdělávací obsahy jsou realizovány ve vyučovacích předmětech **Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis**. Vzdělávací oblast má v rámci ŠVP ZŠMV celkovou hodinovou dotaci **21 vyučovacích hodin**.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech několika nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Časová dotace:

Vyučovací oblast	Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Časová dotace
Člověk a příroda	Fyzika	-	1	1	1	21
	Chemie	-	-	-	2	
	Přírodopis	2	2	2	2	
	Zeměpis	2	2	2	2	

5. 6. 1 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Fyzika je veden jako samostatný předmět v sedmém až devátém ročníku. Je dotován počtem jedna hodina týdně. Má charakter přírodovědný i společenskovední a je propojen s dalšími předměty ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda jako je Chemie, Zeměpis, Přírodopis. Poskytuje žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě, umožňuje jim hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Cílové zaměření vzdělávacího oboru

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák využívá vhodné metody práce, způsoby učení, veškeré pomůcky, audiovizuální techniku i počítačové programy k rozvoji schopností získávat informace a pracovat s nimi. Žák využívá textové zdroje (učebnice, tabulky, knihy, časopisy a internet). Při pokusech a laboratorních úlohách samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry.

Učitel zapojuje žáka do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí, vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich

souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment). Učitel seznámí žáky se zdroji informací, vede žáky k samostatnému pozorování a vyvozování závěrů.

Kompetence k řešení problémů

a) Žák porovnává a zobecňuje nové poznatky a vlastní zkušenosti a využívá je v praktickém životě.

Učitel zdůrazňuje využívání učební látky především na dostupných příkladech, naučí pracovat na domácích elektropřístrojích a podobně, vede žáka k šetření energiemi, ekologickému myšlení a hospodaření s přírodními zdroji. Vede žáky k praktickému ověřování teorie.

b) Žák si osvojuje dovednosti předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při nich logické, matematické a empirické postupy. Teoretická řešení problémů ověřuje prakticky, nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.

Učitel naučí žáky poskytovat první pomoc při úrazu, vede je k zodpovědnosti za své chování v krizových situacích. Naučí je, jak předcházet nebezpečným situacím, jak se chovat bezpečně například při práci s elektrickými přístroji. Učitel vede žáky k samostatnosti řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák rozumí schématickým značkám, umí číst z grafů a umí graf sestavit, formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, výstižně a souvisle, zapojuje se do diskuse a vhodně argumentuje.

Učitel zapojuje do výuky diskusi, vede žáky ke správným formulacím svých myšlenek.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, při skupinové práci je žák schopen organizovat činnost spolužáků.

Učitel vede žáky ke spolupráci a k organizování práce v týmu.

Kompetence občanské

Žák chápe potřebu šetrného využívání energetických zdrojů a surovin, chápe ekologické souvislosti a environmentální problémy.

Učitel vede žáky k pochopení environmentálních problémů.

Kompetence pracovní

Žák se podílí svou vlastní prací na ochraně zlepšování životního prostředí, žák se snaží dodržovat a upevňovat bezpečné chování při práci s pomůckami.

Učitel vede žáky k aktivnímu sběru druhotných surovin, poukazuje na kvalitu vody v přírodě a pomáhá nalézat řešení vedoucí k úspoře pitné vody. Vede k osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s pomůckami.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- rozhodování, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém využít
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Fyzika** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **LÁTKY A TĚLESA**
- **POHYB TĚLES; SÍLY**
- **MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**
- **ENERGIE**
- **ZVUKOVÉ DĚJE**
- **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE**
- **VESMÍR**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	FYZIKA	7.

Tematický okruh: **LÁTKY A TĚLESA**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-1-01p změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas ➤ F-9-01-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák by měl: - umět určit skupenství látek - orientovat se ve změnách skupenství látek: tání, vypařování, tuhnutí - porozumět vlastnostem pevných látek - umět pracovat s měřidly a dokázat změřit: délku, hmotnost, objem, čas	Druhy látek a jejich vlastnosti - Vlastnosti pevných látek - Změny skupenství - Měření délky, hmotnosti, objemu, času	Osobnostní a sociální výchova, poznávací schopnosti M, Ch, Pv

Tematický okruh: **POHYB TĚLES; SÍLY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu ➤ F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů ➤ F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - předvídá změnu pohybu těles při působení síly - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických řešení	Žák by měl: - znát a popsat vlastnosti určitých těles - umět převádět jednotky hmotnosti, času, objemu, délky - rozpoznat tělesa v klidu - určit, jaká síla způsobila pohyb tělesa - znát možnosti usnadnění pohybu a zabránění nadbytečnému tření, páka, kladka, - umět využít přírodních prvků při usnadnění pohybu jako jednoduchých strojů - umět jednoduchým způsobem popsat na modelu (obrázku) působení sil na těleso - pochopit a umět jednoduše vysvětlit co je gravitační pole a gravitační síla a jak působí na tělesa	- Vlastnosti těles: měření fyzikálních veličin (délka, hmotnost, objem, čas) - Klid, pohyb, setrvačnost - Síla a její měření. Tření - Tlaková síla a tlak - Práce, výkon - Jednoduché stroje - Užití jednoduchých strojů v praktickém životě - Působení sil stejných a opačných směrů na těleso - Gravitační pole a gravitační síla, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	Osobnostní a sociální výchova, poznávací schopnosti Ch, Pv,

Tematický okruh: **MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Žák by měl: - poznat druhy vod (pitná a užitková, přírodní, minerální apod.) - vysvětlit vyšší tlak vody, plynu v nádobách, nádržích - vědět, co jsou spojené nádoby - znát hydraulická zařízení např. u automobilu - vědět, proč mohou lodě plout na vodě	- Tlak v kapalinách a plynech - Pascalův zákon – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi - Hydrostatický a atmosférický tlak - Archimédův zákon – vztahová síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh: **ZVUKOVÉ DĚJE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku ➤ F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Žák by měl: - vědět, jak se zvuk šíří a odráží - poznat, jak se měří rychlost zvuku - poznat, jak hudební nástroje umí vyrábět zvuk - vědět o škodlivosti nadměrného hluku pro lidské zdraví	Základní poznatky o zvuku - vznik a zdroje zvuku - šíření a rychlost zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - odraz zvuku, hudební nástroje - škodlivost hluku	Hv

Učebnice: Fyzika 7 - 1. část, Septima 2008, Fyzika 7 - 2. část, Septima 2010

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	FYZIKA	8.

Tematický okruh: **LÁTKY A TĚLESA**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-1-01p změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně	Žák by měl: - umět určit skupenství látek	Opakování učiva 7. ročníku Druhy látek a jejich vlastnosti - Vlastnosti pevných látek	

zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas ➤ F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- orientovat se ve změnách skupenství látek: tání, vypařování, tuhnutí - porozumět vlastnostem pevných látek - umět pracovat s měřidly a dokázat změřit: délku, hmotnost, objem, čas	- Měření délky, hmotnosti, objemu, času - Změny skupenství látek	Osobnostní a sociální výchova, poznávací schopnosti M, Ch, Pv
---	---	--	---

Tematický okruh: ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod ➤ F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ➤ F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu ➤ F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností, zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití ➤ F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Žák by měl: - vysvětlit, že třením některých látek vzniká elektrický náboj - vyjmenovat druhy energie a její formy - rozpoznat látky, které jsou vodivé a které jsou nevodivé - vědět, kde se ve svém okolí setká s elektrickými přístroji a zařízeními - umět sestavit elektrický obvod a popsat jeho funkci - umět odhadnout spotřebu elektrické energie v domácnosti a vědět, jak ji ušetřit - umět odečíst hodnoty na elektroměru - umět poskytnout první pomoc při zasažení elektrickým proudem - vědět, jak se chránit před bleskem, zásahem el. proudu - umět jednoduše vysvětlit rozdíl mezi elektrickou a magnetickou silou	- Magnety, jejich druhy a praktické využití - Elektrický obvod – zdroje napětí, spotřebiče. - Suchý článek. - Akumulátor. Baterie - Vodiče a izolanty. - Elektroměr. Spotřeba el. energie v domácnosti. - Dodržování pravidel bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. - První pomoc při zasažení proudem. - Zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín - Zatmění Slunce a Měsíce, - Zrcadla - Čočky - Lidské oko	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova Hodnoty a postoje Výchova ke zdraví

Učebnice: Fyzika 8, Septima 2011

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	FYZIKA	9.

Tematický okruh: **ENERGIE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) -rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití -rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem ➤ F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák by měl: - vědět, jak se získává elektrická energie - znát druhy elektráren podle obrázků - umět jednoduše popsat jejich princip, výhody a nevýhody - vědět o způsobech ochrany před radioaktivním zářením a před nebezpečným napětím - umět prakticky a bezpečně zacházet s domácími elektrospotřebiči, znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Formy energie – druhy energie – elektrická energie a výkon. - elektrický odpor. - výroba a přenos elektrické energie - druhy elektráren - ochrana lidí před radioaktivním zářením - transformátor, střídavý a stejnosměrný proud - přenos elektrické energie - ochrana před nebezpečným napětím - tepelné účinky el. proudu.	

Tematický okruh: **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod ➤ F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu ➤ F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla ➤ F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší	Žák by měl: - znát druhy magnetů a jejich praktické využití - sestavit podle schématu jednoduchý el. obvod - vyjmenovat zdroje el. proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Magnetismus – magnet, kompas, elektromagnetické pole, elektromagnet – zvonek, telefon, elektromotory	Práce s výpočetní technikou – vyhledávání informací

spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití			
---	--	--	--

Tematický okruh: **VESMÍR**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země, odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	Žák by měl: - umět pozorovat denní a noční oblohu - umět vysvětlit oběh Země kolem Slunce a jak se to na Zemi projevuje - znát Měsíc v jednotlivých fázích a umět je znázornit - znát jména planet Sluneční soustavy - vědět, co je zatmění Měsíce a zatmění Slunce a vysvětlit tyto jevy	Vesmír a Země Planeta Země - tvar a pohyby Země, střídání ročních období, střídání dne a noci - Sluneční soustava – hlavní složky a měsíční fáze	Zeměpis - 8. třída

Učebnice: Fyzika 9, Septima 2012

5. 6. 2 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor **Chemie** je veden jako samostatný učební předmět v devátém ročníku, kde je dotován počtem dvou hodin týdně. Má přírodovědný i společenskovední charakter a na elementární úrovni poskytuje žákům v přiměřeném rozsahu příležitost k poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci se dozvídají o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcích s důrazem na jejich praktické využití člověkem a naopak na nepříznivý vliv lidské činnosti na životní prostředí.

Vzdělávací obor **Chemie** úzce souvisí s obory Fyzika a Přírodopis především činnostním a badatelským charakterem výuky. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, zejména pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Časová dotace – v 9. ročníku – 2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávacího oboru

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

a) Žák využívá vhodné metody práce, způsoby učení, veškeré pomůcky a pomocné techniky včetně počítačových programů. Samostatně nebo ve skupinách formuluje závěry vyplývající z pozorování a pokusů.

Učitel zapojuje žáka do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí, vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment).

b) Žák se seznamuje s chemickými prvky, sloučeninami organickými a anorganickými a učí se poznávat produkty přírody, které člověk využívá ve svůj prospěch. Žák správně používá chemické termíny, symboly a značky.

Učitel vede žáka k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání přírodních zdrojů (voda, ropa apod.) v souvislosti s ochranou přírody. Vede žáky k systematickému pozorování a zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých k těmto přeměnám dochází. Učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá jejich nejvhodnější způsob řešení. Chápe vzájemné souvislosti přírodních jevů, zobecňuje a aplikuje poznatky z chemie v různých oblastech života.

Učitel vede žáky k tomu, aby hledali různé způsoby a postupy při řešení zadaných úkolů a uměli vyhodnotit správnost řešení, řeší s žáky především úkoly, které vyplývají z reálného života a praxe rozvíjí schopnosti získávat informace při řešení problémů a pracovat s nimi

Kompetence komunikační

Žák stručně a přehledně sděluje poznatky svých pozorování a pokusů, diskutuje o svých poznatcích

Učitel vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

Žák respektuje názory ostatních, učí se věcně argumentovat a provádět sebekontrolu.

Učitel vede ke spolupráci na zadaných úkolech, učí žáky respektovat názory ostatních.

Kompetence občanské

Žák se učí k zodpovědnému chování v krizových situacích, přivolání pomoci a poskytnutí pomoci, odpovědnosti za zachování životního prostředí.

Učitel vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, přivolání pomoci a poskytnutí pomoci. Učitel vede žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí, vede k poznání možností využití i zneužití poznatků chemie.

Kompetence pracovní

Žák se podílí svou vlastní prací na ochraně zlepšování životního prostředí. Učí se získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, seznamuje se zásadami bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci, učí se bezpečnému používání materiálů i pomůcek.

Učitel vede žáky k aktivnímu sběru druhotných surovin, poukazuje na kvalitu vody v přírodě a pomáhá nalézat řešení vedoucí k úspoře pitné vody.

Učitel vede k osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí, vede žáky k bezpečnému používání materiálů i pomůcek.

Kompetence digitální

Učitel vede žáka k využívání digitálních technologií ve výuce a učí žáka vyhledávat informace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Chemie** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**
- **SMĚSI**
- **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY**
- **CHEMICKÉ REAKCE**
- **ANORGANICKÉ SLOUČENINY**
- **ORGANICKÉ SLOUČENINY**
- **CHEMIE A SPOLEČNOST**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	CHEMIE	9.

Tematický okruh: **POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek ➤ CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - rozpozná přeměny skupenství látek	Žák by měl: - charakterizovat vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost - určit nebezpečné látky a přípravky: značení a užívání běžných chemikálií - znát zásady bezpečné práce ve školní dílně i v běžném životě	- Vlastnosti látek - charakterizovat vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost - nebezpečné látky a přípravky - určit nebezpečné látky a přípravky: značení a užívání běžných chemikálií - zásady bezpečné práce	<u>Výchova k myšlení</u> - rozvoj zapamatování, opakování učiva F, Pv, Výchova ke zdraví

Tematický okruh: **SMĚSI**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky ➤ CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě ➤ CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Žák by měl: - znát, že směsi jsou různorodé i stejnorodé roztoky, mají různou koncentraci, nasycenost. Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění. - vědět o oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace) - znát vše o vodě – voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody. - mít znalosti o vzduchu – složení, čistota ovzduší, smog, teplotní inverze.	- které látky jsou směsi - složení roztoků - směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody, hydrosféra, oběh vody v přírodě - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	<u>Environmentální výchova</u> (péče o životní prostředí, třídění odpadu v domácnostech Osobnostní a sociální výchova Pv – vaření, F -, Ov

Tematický okruh: **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	-------------------------	-------	--

Žák: ➤ CH-9-3-03p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky ➤ CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Žák by měl: - umět popsat částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro - vědět, které jsou nejobvyklejší prvky, znát jejich názvy, chemické značky, vlastnosti a použití těchto prvků - umět orientovat se v periodické soustavě prvků - poznávat nejjednodušší chemické sloučeniny	- prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, - významné kovy a nekovy - kovy (železo, hliník, měď, zlato, stříbro, cín, olovo) - nekovy (vodík, kyslík, dusík, uhlík, síra) - chemické sloučeniny –názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	<u>Výchova k myšlení</u> (nové poznatky z nového učebního oboru) Pv –vaření F
--	--	---	---

Tematický okruh: CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Žák by měl: - pojmenovat nejjednodušší chemické reakce	- vliv a působení prostředí na chemické prvky a sloučeniny (hoření, koroze, výbuch)	pokusy, exkurze Pv, F

Tematický okruh: ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí ➤ CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Žák by měl: - znát názvosloví nejobvyklejších oxidů - znát vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - poznat, co jsou kyseliny a hydroxidy, jejich charakter (kyselost, zásaditost, vlastnosti) - znát praktické použití vybraných kyselin a hydroxidů - znát soli jako chemické sloučeniny, jejich vlastnosti a použití	- Oxidy (uhličitý, uhelnatý, siřičitý, dusičitý) - hodnocení z hlediska ochrany životního prostředí - Kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná) - Hydroxidy (sodný, draselný, vápenatý) - Soli (chlorid sodný, síran měďnatý, dusičnan stříbrný, uhličitan sodný) - Průmyslová hnojiva - Stavební pojiva	Pv , F, Z Pv

Tematický okruh: **ORGANICKÉ SLOUČENINY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie ➤ CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy ➤ CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	Žák by měl: - poznat nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti a využití, směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky - získat znalosti o ropě, uhlí, zemním plynu, průmyslově vyráběných palivech - poznávat přírodní látky – zdroje, vlastnosti; bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy	- uhlovodíky metan, propan, butan - ropa a její vlastnosti a zpracování - zemní plyn, uhlí - chemické suroviny jako paliva - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, využití - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	PV –vaření Z, F exkurze, pokusy

Tematický okruh: **CHEMIE A SPOLEČNOST**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin ➤ CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Žák by měl: - umět mluvit o chemickém průmyslu v ČR - vědět o průmyslových hnojivech a jejich použití - znát stavební pojiva – cement, vápno, sádra - vědět o plastech a syntetických vláknech, o použití, vlastnostech, použití a způsobech likvidace - vědět o hořlavinách, o významu tříd nebezpečnosti, zásadách zacházení - umět poskytnout první pomoc při popálení, poleptání - porozumět problematice návykových látek, léčiv	Ochrana přírody chemický průmysl v ČR průmyslová hnojiva stavební pojiva plasty a syntetická vlákna hořlaviny léčiva a návykové látky	Pv <u>Environmentální výchova</u> (likvidace nebezpečných látek, třídění odpadu z domácnosti, ochrana živočichů i rostlin)

Učebnice: Chemie pro devátý ročník zvláštní školy, PARTA, Praha 1995

K daným tématům budou využívány i digitální učební materiály (dumy.cz, dum.rvp.cz, YouTube, edu.ceskatelevize.cz, vlastní PW prezentace)

5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. V této vzdělávací oblasti se významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

5. 6. 3 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Samostatný vyučovací předmět Přírodopis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni. Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis vede k:

- rozvíjení zájmů o přírodu a život v přírodě
- umožnění poznání přírody jako vzájemně propojeného systému
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností
- schopnosti aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě

Předmět Přírodopis se na 2. stupni školy vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku.

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a příroda	Přírodopis	2	2	2	2	8

Formy a metody výuky přírodopisu: výkladové hodiny, práce ve skupině, pozorování a pokusy, školní projekty, vzdělávací programy a terénní výuka (cvičení a pozorování v terénu, přírodopisné exkurze). Při výuce jsou používány učebnice, pracovní listy a sešity, přírodniny a další pomůcky.

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu a v kmenových učebnách. Žáci pracují v rámci celé třídy, ve skupinách, párově i individuálně. Při laboratorních pracích se běžná třída dělí na polovinu. Terénní výuka se uskutečňuje v blízkém okolí školy nebo jako exkurze do vzdálenějších lokalit.

Realizace předmětu probíhá v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví) a společně s nimi integruje související témata. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty, které si žáci osvojí v přírodopise, tvoří východisko pro osvojení a vnímání klíčových kompetencí.

Průřezová témata:

Předmět Přírodopis integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, komunikace, psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí (utváření praktických dovedností, rozvoj smyslového vnímání, vzájemné poznávání, rozvoj komunikačních dovedností)

Environmentální výchova - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy, vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí, voda, vzduch, příroda)

Multikulturní výchova - etnický původ (rozmanitost různých kultur, rovnocennost etnických skupin)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- motivuje žáky k získávání přírodopisných informací z různých zdrojů
- vede žáky k nalezení a osvojení si vhodného způsobu učení
- zadává úkoly a referáty a vede žáky k jejich vyhledávání a zpracovávání
- směřuje žáky k propojování poznatků z jiných vzdělávacích oblastí, k objasňování vztahů v přírodě a vlivu člověka na přírodu
- vede žáky k nalézání odpovědí na příčiny přírodních jevů a dějů
- předkládá různá pozorování a experimenty a vede žáky k vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů
- předkládá problémové úlohy a usiluje o využití různých metod k řešení
- pomáhá žákům objevovat související problémy při praktických úkolech, hodnotí správnost laboratorních výsledků
- vede žáky ke hledání logických vazeb a souvislostí v přírodě

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje a pomáhá žákovi formulovat a vyjadřovat své názory a myšlenky - výstižně a ve správném logickém sledu
- napomáhá diskusi ve třídě a směřuje žáky k nalézání společných řešení
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vyžaduje užívání správných biologických termínů
- pomocí skupinové práce a projektového vyučování vede žáka ke komunikaci ve skupině podle pravidel

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vyžaduje rozdělení pracovních úkolů ve skupině, vytváření pravidel pro práci v týmu a kontrolu dodržování postupů práce
- vede žáky k ochotě pomoci druhým a podle potřeby umět o pomoc požádat
- umožňuje žákovi hodnocení výsledků své práce a práce ve skupině

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k pochopení, respektování a dodržování základních společenských pravidel a norem
- podporuje u žáků zájem o prostředí, ve kterém žijeme
- objasňuje a zdůvodňuje na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírody
- posiluje u žáků zodpovědnost za zachování udržitelného rozvoje společnosti
- klade důraz na přírodní krásy a pochopení přírodních hodnot
- vede žáky k uplatnění znalostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence pracovní:

Učitel:

- předkládá žákům použití a uplatnění získaných přírodopisných dovedností a vědomostí v praktickém životě
- dohlíží a vyžaduje od žáků dodržování pravidel bezpečného chování v terénu a základních pravidel hygieny
- vede žáky k uplatnění osvojených vědomostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- vyžaduje od žáků ovládání běžně používaných digitálních zařízení a jejich aplikací
- posiluje rozhodování, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém využít
- vyžaduje vyjadřování se pomocí digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Přírodopis** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**
- **BIOLOGIE HUB**
- **BIOLOGIE ROSTLIN**
- **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**
- **BIOLOGIE ČLOVĚKA**
- **NEŽIVÁ PŘÍRODA**
- **ZÁKLADY EKOLOGIE**
- **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOPIS	6.

Tematický okruh: **OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-1-01p - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života ➤ P-9-1-07p - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Žák by měl: - zdůvodnit nutné podmínky pro život organismů - vysvětlit funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin - rozlišit rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvést příklady - vysvětlit výskyt virů a bakterií v přírodě - vysvětlit základní děje v přírodě	-vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - složení a struktura živých soustav - buňka, pletiva, tkáň, rozmnožování organismů – nepohlavní, pohlavní - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - třídění organismů – viry a bakterie - vývoj a systém rostlin a živočichů	Enviromentální výchova – virová onemocnění, antibiotiky

Tematický okruh: **BIOLOGIE HUB**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-2-01p – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Žák by měl: - vyhledat v přírodě jedlé a jedovaté houby	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě - lišejníky – výskyt a význam	Enviromentální výchova – ekosystémy- les

Tematický okruh: **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák by měl:	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem	Enviromentální výchova

➤ P-9-8-01p -využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- znát metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	(případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	Mediální výchova
--	--	--	------------------

Učebnice: Obecný přírodopis, nakladatelství Septima, s.r.o., Praha 2008

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOPIS	7.

Tematický okruh: **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-4-01p -porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů ➤ P-9-4-02p -rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce ➤ P-9-4-03p -odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní způsob jejich života a přizpůsobení danému prostředí ➤ P-9-4-04p -ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Žák by měl: - porovnávat vnější a vnitřní stavbu živočichů, vysvětlit funkci jednotlivých orgánů - rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce - objasnit význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňovat bezpečné chování ve styku se zvířaty - určit a zdůvodnit pomocí vlastního pozorování základní projevy chování živočichů	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost - projevy chování živočichů	Enviromentální výchova – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky

Tematický okruh: **BIOLOGIE ROSTLIN**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák by měl: - vysvětlit význam lesa pro člověka	- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších	Enviromentální výchova – význam lesa, ubývání lesních porostů

➤ P-9-3-03p -rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití ➤ P-9-3-03p -uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování ➤ P-9-3-04p -rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	- popsat, jak pečovat o ovocné stromy, keře a pokojové rostliny - rozpoznat jejich hlavní zástupce poznat a popsat přínos hospodářsky důležitých rostlin - znát význam lesa, jak les chránit, co les poškozuje, jaké druhy lesů jsou v ČR	rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	
---	---	--	--

Tematický okruh: PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-8-01p -využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Žák by měl: - znát metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek - vycházky do přírody v jednotlivých měsících	Enviromentální výchova Mediální výchova

Učebnice: Botanika a Zoologie, Septima, Praha 2011

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOPIS	8.

Tematický okruh: BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák by měl: - porovnávat vnější a vnitřní stavbu živočichů, vysvětlit funkci jednotlivých orgánů	Zoologie - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a	Enviromentální výchova Mediální výchova

➤ P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů ➤ P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce ➤ P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní způsob jejich života a přizpůsobení danému prostředí ➤ P-9-04-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce - objasnit význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňovat bezpečné chování ve styku se zvířaty - určit a zdůvodnit pomocí vlastního pozorování základní projevy chování živočichů	epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - obratlovci - projevy chování živočichů	
--	--	---	--

Tematický okruh: **BIOLOGIE ČLOVĚKA**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce ➤ P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka ➤ P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince ➤ P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Žák by měl: - porovnat různé názory na vznik člověka a jeho vývoj - popsat odlišnosti ve vývojových etapách člověka - popsat hlavní orgánové soustavy - vysvětlit činnost a funkci orgánů člověka - vysvětlit vznik a vývoj dítěte - uvědomit si klady plánovaného rodičovství - určit hlavní příčiny nemocí - rozlišit příznaky a prevenci u běžných nemocí	-fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	Enviromentální výchova – pitný režim, ochrana vodních zdrojů – udržitelný rozvoj Mediální výchova – využití médií, stav ovzduší, varování

Učebnice: Zoologie, Biologie člověka, Septima, 2012

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PŘÍRODOPIS	9.

Tematický okruh: **NEŽIVÁ PŘÍRODA**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny ➤ P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ➤ P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Žák by měl: - rozpoznat vybrané druhy hornin a nerostů, znát jejich charakteristické vlastnosti - rozlišit vnitřní a vnější geologické děje a objasnit jejich důsledky pro život - uvědomit si vliv	Země – opakování- geologické děje - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	Enviromentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostí Mediální výchova

Tematický okruh: **ZÁKLADY EKOLOGIE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ➤ P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému ➤ P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech ➤ P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky ➤ P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Žák by měl: - najít příklad výskytu a vztahu organismu k jeho životnímu prostředí - rozlišit populace, vysvětlit pojem společenstva, vysvětlit vztahy v ekosystému les - vysvětlit podstatu fungování potravního řetězce v ekosystému les - popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky - poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - uvést konkrétní příklady své vlastní aktivní účasti na ochraně přírody - zdůvodnit nutnost ochrany životního prostředí - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - znát některá chráněná území v ČR	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Enviromentální výchova – aktivní přístup k ochraně ŽP Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostích – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje Mediální výchova

Tematický okruh: **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Žák by měl: - znát metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- praktické metody poznávání přírody – exkurze, vycházky	Enviromentální výchova Mediální výchova

Učebnice: Země, naše planeta, Septima, Praha 2013

5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. V této vzdělávací oblasti se významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

5. 6. 4 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni. Vzdělávací obsah předmětu má přírodovědný i společenskovední charakter.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- postupnému odhalování souvislostí přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí
 - orientaci žáků v České republice, v Evropě a ve světě
 - poznávání problémů současného lidstva a uvědomování si civilizačních rizik
 - odpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k životnímu prostředí
- Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět na 2. stupni školy.

Časová dotace:

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a příroda	Zeměpis	2	2	2	2	8

Zeměpis používá tyto formy a metody výuky – výkladové hodiny, hodiny s problémově pojatou výukou, školní projekty, naučné vzdělávací programy a terénní výuku (cvičení a pozorování v terénu, zeměpisné exkurze). Při výuce jsou používány učebnice, atlasy, pracovní sešity, zeměpisné příručky, mapy a další pomůcky.

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v přírodopisné učebně. Žáci v hodinách pracují v rámci celé třídy, ve skupinách, nebo individuálně. Terénní výuka se uskutečňuje v blízkém okolí školy, případně jako exkurze do vzdálenějších lokalit. Při praktických činnostech se třída rozděluje na pracovní skupiny.

Předmět Zeměpis má integrující charakter již svojí podstatou, spojuje poznatky přírodního prostředí se socioekonomickými poznatky. Realizace zeměpisu probíhá v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova) a společně s nimi integruje související témata. Komplexní přístup zeměpisu učí žáky pracovat v širších souvislostech a s více zdroji informací.

Průřezová témata:

V předmětu Zeměpis jsou integrována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností vzdělávání, psychohygiena, kreativita, komunikace, spolupráce a soutěživost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova – kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Učitel:

- vhodně motivuje žáky k získávání geografických informací z různých zdrojů
- vede žáky k nalezení vhodných způsobů učení, k používání vhodných pomůcek (encyklopedie, mapy)
- podporuje u žáků samostatnost a tvořivost zadáváním vhodných úkolů a referátů
- propojuje poznatky z jiných vzdělávacích oblastí
- vede žáky k používání odborné terminologie a jejímu využití v praxi

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů a k jejich využívání při řešení problémů
- usiluje o využití různých metod k řešení a vyvození závěrů
- pomáhá nalézat a pojmenovat shodné, podobné a odlišné znaky geografických objektů, jevů a procesů
- seznamuje žáky s podstatnými lokálními, regionálními a globálními problémy přírodní a společenské sféry
- vede žáky k hledání logických vazeb a souvislostí

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke správné formulaci vlastních myšlenek a názorů a jejich vyjadřování při vzájemné diskuzi
- snaží se o diskuzi ve třídě, o nalezení společných řešení
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině, vytváří příležitosti pro diskuzi žáků
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, vede žáky k vytváření pravidel pro práci v týmu a kontroluje dodržování postupů práce
- směřuje žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje u žáků zájem o životní prostředí, o místo ve kterém žijeme
- na konkrétních příkladech vysvětluje a uvádí nutnost ochrany životního prostředí
- posiluje u žáků zodpovědnost za zachování udržitelného rozvoje společnosti

- vede žáky k uplatnění svých znalostí a dovedností v praktickém životě
- zdůrazňuje žákům dodržování pravidel slušného chování a ohled na druhé
- vede žáky ke sledování aktuálního dění ve světě

Kompetence pracovní:

Učitel:

- zadává žákům úkoly tak, aby měli možnost si práci sami organizovat, navrhnout její pracovní postup a časový rozvrh
- vede žáky k používání geografických pomůcek v praktickém životě
- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci žáků v terénu

Kompetence digitální

Učitel:

- požaduje zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- posiluje ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- podporuje rozhodování, kterou technologii, pro jakou činnost či řešený problém využít
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Zeměpisu** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**
- **PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ**
- **REGIONY SVĚTA**
- **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ**
- **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**
- **ČESKÁ REPUBLIKA**
- **TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ZEMĚPIS	6.

Tematický okruh: **Česká republika**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy ➤ Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ➤ Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy ➤ Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost ➤ Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva ➤ Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	Žák by měl: - popsat polohu ČR, ukázat jí na mapě světa a Evropy - pojmenovat okolní státy a vyhledat hlavní města - vyhledat významná pohoří, vrchoviny a nížiny ČR - znát jméno a polohu nejvyšší hory ČR - znát jména největších řek, ukázat jejich tok, vyhledat nejvýznamnější přítoky - vysvětlit rozdíl mezi rybníkem a jezerem - najít na mapě velké přehradní nádrže - získat základní představu o prostředí, které nás obklopuje - uvést příklady výskytu organismů v okolním okolí - vysvětlit jejich význam, vyhledat nejdůležitější oblasti těžby nerostných surovin a znát k čemu se používají - uvést některé příklady lidské činnosti na krajinu a posoudit ji - znát členství ČR v EU, mezinárodní organizace - znát významná místa obce a okolí - znát polohu a význam vybraných institucí (magistrát, nemocnice, pošta atd.) - jmenovat některé průmyslové podniky ve městě, znát jejich výrobky - znát nejbližší chráněná území, umět vysvětlit jejich význam - najít na mapě Prahu, Děčín, případně městskou část či obec, ve které bydlí, znát číslo městské části - najít na mapě největší města jednotlivých krajů – sídla krajských úřadů - orientovat se v systému MHD	ČESKÁ REPUBLIKA Země v srdci Evropy Poznáváme hory a nížiny ČR Bez vody není život Živá příroda kolem nás Uživí nás naše země? Jakou krajinu po sobě zanecháváme? Chráněná území Obyvatelé naší země Vesnice a města Dary země Cestujeme po naší vlasti Práce s internetovým vyhledávačem Jsme Evropané Kraje České republiky Hlavní město Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královohradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Zlínský kraj Moravskoslezský kraj Zajímavosti v České republice	Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobní a sociální výchova: Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova: Lidské vztahy Čj – komunikativní a slohová výchova Pv – pěstitelské práce I – vyhledávání informací, orientace v jízdních řádech MHD P, Ov

Tematický okruh: **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Žák by měl: - určovat světové strany v přírodě - umět se orientovat podle turistických značek - odhadovat vzdálenosti, výšky objektů v přírodě - umět zhotovit jednoduchý náčrtek krajiny	- cvičení a pozorování v terénu a v místní krajině - geografické exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Škola v přírodě nebo školní výlet Pv, M, Čj, D, Tv

Učebnice: Zeměpis – Česká republika, PARTA, 2006

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ZEMĚPIS	7.

Tematický okruh: **Regiony světa**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány ➤ Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů ➤ Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Žák by měl: - znát a rozumět nejpoužívanější geografické a kartografické terminologii (ostrov, poloostrov, okrajové a vnitřní moře), ukázat příklady - umět vymezit hranice mezi Evropou a ostatními světadíly s Asií a Afrikou - znát a umět vyhledat jména nejvýznamnějších moří, jezer, poloostrovů a ostrovů, pohoří, nížiny, nejvyšší horu Evropy - znát a umět vyhledat největší řeky Evropy a k čemu je člověk využívá - vědět, jaké typy krajín se nacházejí v Evropě, kde se rozkládají, který typ krajiny člověk pozměnil - určit oblasti s největší a nejmenší hustotou osídlení, pochopit souvislosti mezi hustotou osídlení a přírodními podmínkami	EVROPA Poloha, členitost, rozloha Povrch Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Evropy Obyvatelstvo Evropy EU, NATO Hospodářství – průmysl Hospodářství – zemědělství Hospodářství – doprava Oblasti Evropy Střední Evropa Západní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa	Ov – EU, NATO D – historie států I – vyhledávání informací P

Tematický okruh: **Společenské a hospodářské prostředí**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Žák by měl: - znát strukturu a rozložení evropské populace - určit hospodářsky nejrozvinutější části Evropy (průmysl a zemědělství) - vědět, co je Evropská unie, její význam pro své členy, znát členství ČR v EU, znát některé členy EU - znát organizaci NATO, která sdružuje evropské státy v oblasti vojensko-obranné - vyhledat na mapách významné oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě	- struktura a rozložení populace, její růst, pohyb národů - hospodářství v Evropě - jazykové skupiny, náboženství	Multikulturní výchova Výchova demokratického občana Ov, D

Tematický okruh: **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Žák by měl: - určovat světové strany v přírodě - uměl se orientovat podle turistických značek - odhadovat vzdálenosti, výšky objektů v přírodě - umět zhotovit jednoduchý náčrtek krajiny	- cvičení a pozorování v terénu a v místní krajině - geografické exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Škola v přírodě nebo školní výlet Pv, M, Čj, D, Tv

Učebnice: Zeměpis – Evropa, PARTA 2007

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ZEMĚPIS	8.

Tematický okruh: Přírodní obraz Země

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země ➤ Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost ➤ Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Žák by měl: - vědět, že Země patří do soustavy planet obíhajících kolem Slunce a proč se střídá den a noc, roční doby - umět ukázat jednotlivé polokoule, určit polohu světadílů, poznat je podle tvaru a umět je vyjmenovat - znát pevniny a oceány - znát hory a vodstvo	Vesmír a Země Planeta Země - tvar a pohyby Země, střídání ročních období, střídání dne a noci - systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni - změny na povrchu Země v důsledku působení zemských sil	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova Ch, P, Čj, D, F, I

Tematický okruh: Regiony světa

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány ➤ Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů ➤ Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Žák by měl: - nalézt rovník, nultý poledník - rozumět termínům záliv, průliv, průplav - určit největší, nejmenší a nejlidnatější světadíl - vědět o politické a kulturní situaci ve vybraných státech - vědět o námořních cestách - znát a umět vyhledat jednotlivé světadíly na mapě a globusu - světadíly a jejich charakteristika - makroregiony světa - regionální společenské a politické útvary - regiony – nejvýznamnější problémy přírodní, hospodářské, politické a environmentální, možnosti jejich řešení - polární oblasti a jejich charakteristika - oceány a jejich charakteristika - znát a umět vyhledat jednotlivé oceány na mapě a globusu, polohy, námořní cesty	Svět na mapě – glóbus, mapy Světadíly a oceány – pevnina a oceány Asie – celkový přehled Rusko a Střední Asie Jihozápadní Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie Afrika – celkový přehled Severní Afrika Tropická Afrika Jižní Afrika Severní Amerika – celkový přehled Kanada Spojené státy americké Střední Amerika	Multikulturní výchova Environmentální výchova Čj, Ov, F, Ch I – práce s internetovým vyhledávačem

		Jižní Amerika – celkový přehled Severní část Jižní Ameriky Jižní část Jižní Ameriky Austrálie Oceánie Polární oblasti – Arktida, Antarktida Oceány	
--	--	--	--

Tematický okruh: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Žák by měl: - vlastními slovy vysvětlit, co jsou mapy a k čemu slouží - rozlišovat druhy map - určovat světové strany, vysvětlit význam vybraných mapových značek - vyhledávat na mapách města a obce, vodní toky a plochy, komunikace - podle barevného zobrazení rozeznat nížiny a pohoří	- glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice Určování zeměpisné polohy Práce s mapou - druhy a obsah map - směrová orientace map - vyhledávání na mapách	I – internetové mapy a vyhledávače tras

Tematický okruh: Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Žák by měl: - znát strukturu a rozložení světové populace - určit hospodářsky nejrozvinutější části světa - znát organizaci NATO, která sdružuje státy světa v oblasti vojensko-obranné - vyhledat na mapách významné oblasti cestovního ruchu a rekreace po celém světě	Obyvatelstvo Evropy - struktura a rozložení populace, její růst, pohyb národů - jazykové skupiny, náboženství	Multikulturní výchova Výchova demokratického občana Ov, D

Tematický okruh: Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák:	Žák by měl: - určovat světové strany v přírodě	- cvičení a pozorování v terénu a v místní krajině	Škola v přírodě nebo školní výlet

➤ Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- uměl se orientovat podle turistických značek - odhadovat vzdálenosti, výšky objektů v přírodě - umět zhotovit jednoduchý náčrtek krajiny	- geografické exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	M, Čj, D, Tv
---	--	---	---------------------

Učebnice: Zeměpis – Svět, PARTA 2008

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	ZEMĚPIS	9.

Tematický okruh: **Přírodní obraz Země**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost ➤ Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Žák by měl: - znát pokrytí lesů, druhy převažujících stromů, nejteplejší podnební pás na Zemi - znát podnebný pás Česka - umět ukázat a pojmenovat pouště na mapách, vyjmenovat býložravce a šelmy žijících v savanách - znát hlavní jehličnaté stromy lesů mírného pásu a některé vzácné živočichy v přírodě - vědět, jak se jmenuje světadíl v oblasti jižního pólu a jaké je podnebí v polárních oblastech, co znamená slovo plankton - vědět o činnosti sopek, zemětřesení, tsunami a jiných přírodních živlech	Přírodní oblasti světa – tropy a subtropy Přírodní oblasti světa – mírný pás Přírodní oblasti světa – polární pás Podnebné pásy – vznik a vývoj počasí Přírodní katastrofy – sucho, voda, vzduch, zemětřesení, sopečná činnost	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova Ch, P, Čj, D, F, I

Tematický okruh: **Životní prostředí**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Žák by měl: - vědět o vlivu člověka na krajinu, jak vznikla kulturní krajina, znát typy kulturních krajín - znát pojem EKOLOGIE – recyklace, uvede příklady, jaké odpady se třídí – recyklují - vyjmenovat některé NP, CHKO, NPR v —,,-Česku - znát NP v okolí bydliště – České Švýcarsko	Přírodní a společenské prostředí, typy krajín Ochrana přírody a krajiny Chráněná území a národní parky Celosvětové ekologické problémy	Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí

➤ Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek ➤ Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- exkurze čistíčky odpadních vod ve svém okolí		F, Ch, Ov
--	--	--	------------------

Tematický okruh: Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Žák by měl: - vědět, jak přírodní sídla souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - uvést příklady států s vysokým a nízkým přírůstkem obyvatel - umět vysvětlit pojem migrace, emigrace, imigrace - znát typy lidí v jednotlivých světadílech na Zemi - znát světová náboženství, nejrozšířenější v Česku - ukázat na mapě hustě a nejméně zalidněné oblasti - vědět rozdíl mezi vesnicí a městem, co je velkoměsto a aglomerace, popsat okolí svého bydliště - znát základní odvětví průmyslu (těžební, energetický, zpracovatelský) - mít přehled o zemědělství ve světě a znát jeho hlavní úkol - umět vyhledat na mapě místa, kde se pěstuje nejvíce obilí, jaký chov hospodářských zvířat se vyskytuje v okolí - umět vyjmenovat druhy dopravy (suchozemskou, vodní, leteckou, dopravu zpráv a informací), znát jejich výhody a nevýhody, vědět rozdíl mezi osobní a nákladní dopravou - vědět, jaké služby využívají turisté cestovního ruchu, mít informace o cestovním pojištění, znát hlavní turistické oblasti světa, umět rozlišit domácí a zahraniční cestovní ruch - znát některé významné památky Evropy i světa - vědět o nejrozšířenějším jazyku na světě, jakými jazyky se mluví v Evropě a do jaké jazykové skupiny se řadí český jazyk - vědět, co je Evropská unie, její význam pro své členy, znát členství ČR v EU, znát některé členy EU	Obyvatelstvo světa - obyvatelstvo Evropy a světa, struktura a rozložení populace, její růst, pohyb národů - jazykové skupiny, náboženství Kde obyvatelé žijí a bydlí Města a vesnice Průmyslová výroba a těžba nerostných surovin Zemědělství v různých částech světa Doprava osob, nákladů a informací Cestujeme a poznáváme svět Významné památky světa Jak se lidé domlouvají Politické a hospodářské seskupení států světa Svět chudých a bohatých	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy Multikulturní výchova Výchova demokratického občana Ov, D, Environmentální výchova I – internetové mapy a vyhledávače tras

	- vědět, co je Organizace spojených národů (OSN), její vznik, sídlo, její hlavní orgány – Valné shromáždění, UNESCO, WHO, UNICEF - znát organizaci NATO, její cíl, členy, sídlo - umět popsat život lidí v rozvojových a vyspělých zemích - uvést příklad pomoci bohaté země chudým		
--	--	--	--

Tematický okruh: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Žák by měl: - vlastními slovy vysvětlit, co jsou mapy a k čemu slouží - rozlišovat druhy map - určovat světové strany, vysvětlit význam vybraných mapových značek - vyhledávat na mapách města a obce, vodní toky a plochy, komunikace, podle barevného zobrazení rozeznat nížiny a pohoří	Krajina a mapa Určování světových stran Určování zeměpisné polohy Práce s mapou - druhy a obsah map - směrová orientace map - vyhledávání na mapách	I – internetové mapy a vyhledávače tras

Tematický okruh: Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Žák by měl: - určovat světové strany v přírodě - umět se orientovat podle turistických značek (4 barvy) - umět znázornit směrovou růžici - odhadovat vzdálenosti, výšky objektů v přírodě - umět zhotovit jednoduchý náčrtek krajiny	Plán pochodové osy, orientace mapy Odhady vzdálenosti a výšek, náčrtek krajiny - cvičení a pozorování v terénu a v místní krajině, geografické exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Škola v přírodě nebo školní výlet Pv, M, Čj, D, Tv

Učebnice: Praktický zeměpis, PARTA 2009

5. 7 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Přináší umělecké osvojování světa s rozvojem specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu.

Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5. 7. 1 Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu dětí a posilování správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na jednoduché hudební nástroje. Náplní hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pohybem a reagováním na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při němž žák hudbu hlouběji poznává. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebních schopností a dovedností.

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5

Při výuce je využívána kmenová třída nebo učebna hudební výchovy. Výuka hudební výchovy se doplňuje o výchovné koncerty, hudební výukové programy a divadelní představení s hudbou.

Průřezová témata:

Předmět Hudební výchova integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena, Kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učí žáka používat základní hudební názvosloví
- vede žáka k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů
- rozvíjí u žáka tvořivost

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci při skupinových vystoupeních, při práci na projektech
- vede žáka k toleranci názorů druhých
- vede žáka k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáka ke vzájemné pomoci, spolupráci
- vybízí žáka k vytvoření přátelské atmosféry
- vyžaduje respektování druhých

Kompetence občanské:

Učitel:

- vytváří u žáka pozitivní vztah k práci
- umožňuje žákovi zažít pocit úspěchu

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáka k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vede žáka ke správnému používání pomůcek a nástrojů

Kompetence digitální:

Učitel:

- seznamuje žáky s využíváním digitálních technologií ve výuce hudební výchovy
- podporuje seznámení s novými digitálními technologiemi

5. 7. 1 Vyučovací předmět: Hudební výchova - 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Hudební výchova rozvíjí u žáků především individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách a porozumění hudbě a hudebnímu prostředí. Vzájemným propojením činností pěveckých, sluchových, rytmických, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových je v rámci hudební výchovy rozvíjena celková osobnost žáka.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, poslechové činnosti, pěvecké činnosti, samostatná práce, krátkodobé projekty.

Průřezová témata:

Předmět Hudební výchova integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly, Multikulturalita

Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke správnému chápání hudby jako složky kultury s důrazem na národní kulturu
- učí žáky vyhledávat, shromažďovat, třídit a porovnávat informace s hudební tematikou
- rozvíjí u žáků hudební prožitek a vede je k využívání vlastního hlasu
- vede žáky k používání správné terminologie
- předkládá žákům témata k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- směřuje žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků i z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žákům aktivní hudební projevy i poslech ze záznamu
- podněcuje žáky k analýze a syntéze hudebních děl
- vede žáky k formulování vlastních názorů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy
- zadává práci v týmu vyžadující komunikaci žáků mezi sebou
- realizuje se žáky aktivní hudební projevy a poslech ze záznamu
- navštěvuje se žáky živá koncertní vystoupení
- podněcuje žáky k analýze a syntéze hudebních děl
- vede žáky ke sdělování osobních pocitů a k formulování názorů na hudební díla

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi hudebními jevy
- umožňuje žákům přednést připravené i nepřípravené promluvy před třídou a práci v týmu vyžadující komunikaci
- zadává týmové úkoly pro práci ve škole i pro domácí přípravu
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské:

Učitel:

- diskutuje se žáky o hudbě
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k respektování národních kulturních tradic

Kompetence pracovní:

Učitel:

- realizuje se žáky samostatné hudební projevy
- vede žáky ke správnému užívání materiálů souvisejících s hudbou
- vede žáky k samostatnému poslechu hudby a k aktivnímu zapojení do činností

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termíny

Kompetence digitální

Učitel:

- realizuje zapojení digitálních technologií do výuky a do přípravy na výuku
- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- vytváří prostor pro rozhodování, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém využít
- diskutuje o chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ➤ HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu ➤ HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ➤ HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby	Žák by měl: ○ zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty ○ hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmicizaci říkadel i při zpěvu ○ dbát na správné držení těla ○ reagovat pohybem na tempové a rytmické změny ○ umět vytleskat rytmus podle vzoru ○ rozlišit sílu zvuku ○ rozlišit krátké a dlouhé tóny ○ pozorně vnímat jednoduché skladby ○ poznat a pojmenovat hudební nástroje (klavír, kytara, flétna, dřívka, triangel, bubínek) ○ seznámit se s Orffovými nástroji ○ poznat a naučí se jednoduché vánoční koledy ○ poznat hymnu ČR	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - správné dýchání a držení těla - dechová cvičení - hudební rytmus (písně ve 2/4 taktu) - zpěv s hudebním doprovodem v rozsahu kvinty - zpěv bez hudebního doprovodu v rozsahu kvinty Instrumentální činnosti - rytmicizace (vytleskávání, podupávání, bubnování) - zopakování rytmu podle vzoru - poznat a pojmenovat hudební nástroje (klavír, kytara, flétna, dřívka, triangel, bubínek) Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby - pochod Poslechové činnosti - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - vyjádření pocitů a nálady pomocí hudby - melodie, dynamika	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	2.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ➤ HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu ➤ HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ➤ HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby	Žák by měl: ○ zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty ○ zazpívat vybrané koledy ○ hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu ○ dbát na správné držení těla ○ reagovat pohybem na tempové a rytmické změny ○ rozlišit rytmus pomalý a rychlý ○ umět vytleskat rytmus podle říkadel ○ umět použít Orffovy nástroje k rytmickým cvičením ○ umět pohybově vyjádřit hudbu ○ rozlišit sílu zvuku ○ rozlišit melodii stoupavou a klesavou ○ rozlišit zeslabování a zesilování ○ rozlišit krátké a dlouhé tóny ○ znát význam not ○ pozorně vnímat jednoduché skladby ○ poznat podle zvuku hudební nástroje klavír, trubka, housle	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - správné dýchání a držení těla - dechová cvičení - hudební rytmus (písně ve 2/4 taktu) - dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu Instrumentální činnosti - rytmizace (vytleskávání, podupávání, bubnování) podle říkadel - poznat a pojmenovat hudební nástroje (klavír, trubka, housle) Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby Poslechové činnosti - hudební prvky - melodie, dynamika	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	3.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ➤ HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytizaci říkadel i při zpěvu ➤ HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ➤ HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby	Žák by měl: ○ zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty ○ zazpívat vybrané koledy ○ hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytizaci říkadel i při zpěvu ○ reagovat pohybem na tempové a rytmické změny ○ umět použít Orffovy nástroje k rytmickým cvičením ○ umět pohybově vyjádřit hudbu ○ rozlišit sílu zvuku ○ pozorně vnímá jednoduché skladby. ○ znát význam not a notových značek ○ rozlišit nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad ○ poznat B. Smetanu a A. Dvořáka ○ znát hymnu ČR	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 taktu) - dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu Instrumentální činnosti - rytizace (vytleskávání, podupávání, bubnování) podle říkadel - hra na Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4, 3/4 takt) - pohybové vyjádření hudby Poslechové činnosti - hudební prvky - melodie, dynamika	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ➤ HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou ➤ HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje ➤ HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování	Žák by měl: ○ zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ○ propojit vlastní pohyb s hudbou ○ doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje ○ odlišit tóny podle výšky, síly a barvy ○ pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb ○ znát význam not a notových značek ○ poznat dynamická znaménka ○ znát stupnice C dur ○ rozlišit nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí ○ znát valčíkový krok ○ poznat písně ve 2/4 a 3/4 taktu ○ správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování	Vokální činnosti - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 taktu) - dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu - dvojhlas a vícehlas (kánon, lidový dvojhlas) - durové a mollové tóniny - orientace v notovém zápisu Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4, 3/4 takt) - pohybové vyjádření hudby – pantomima Poslechové činnosti - hudební prvky - melodie, dynamika	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	5.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ➤HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou ➤HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje ➤HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování	Žák by měl: ○ zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ○ propojit vlastní pohyb s hudbou ○ doprovodit písně na rytmické hudební nástroje ○ poznat dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh ○ poznat smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas ○ seznámit se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru ○ znát nejvýznamnější hudební skladatele ○ znát původ státní hymny ○ rozeznat hudbu varhaní, vánoční ○ poznat trampské písně	Vokální činnosti - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 taktu) - dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu - trampské písně - durové a mollové tóniny - orientace v notovém zápisu Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4, 3/4 takt) - pohybové vyjádření hudby – pantomima Poslechové činnosti - hudební prvky - melodie, dynamika	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata ➤ HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Žák by měl: - o doprovázet písně pomocí ostinata - o interpretovat vybrané lidové písně - o poznat smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - o pozná dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - o seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - o zná nejvýznamnější hudební skladatele - o zná původ státní hymny - o doprovází písně na rytmické hudební nástroje	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - vícehlasý a jednohlasý zpěv - vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje - notová osnova Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt) - pohybové vyjádření hudby – pantomima, improvizace Poslechové činnosti - hudební dílo a jeho autor	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	7.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata ➤ HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Žák by měl: - o doprovázet písně pomocí ostinata - o interpretovat vybrané lidové písně - o pozorně vnímat znějící hudbu skladeb většího rozsahu - o rozpoznat většinu hudebních nástrojů v symfonickém orchestru - o poznat smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas, viola - o poznat dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh, klarinet, saxofon, hoboje - o znát nejvýznamnější hudební skladatele - o znát melodii a text státní hymny - o doprovodit písně na rytmické hudební nástroje	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje - hra na boomwhackers - hra na bonga - notová osnova Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt) - pohybové vyjádření hudby – dramatizace Poslechové činnosti - hudební dílo a jeho autor - interpretace znějící hudby	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	8.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata ➤ HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Žák by měl: - o doprovázet písně pomocí ostinata - o interpretovat vybrané lidové písně - o pozorně vnímat znějící hudbu skladeb většího rozsahu - o rozpoznat většinu hudebních nástrojů v symfonickém orchestru - o znát nejvýznamnější hudební skladatele - o uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - o umět interpretovat státní hymnu - o doprovodit písně na rytmické hudební nástroje	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - orientace v notovém záznamu vokální skladby Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje - hra na boomwhackers - hra na bonga - notová osnova Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt) - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Poslechové činnosti - hudební dílo a jeho autor - interpretace znějící hudby	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	9.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
➤ HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata ➤ HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Žák by měl: - o doprovodit písně na rytmické hudební nástroje - o rozeznat základní rytmy - o interpretovat vybrané lidové písně - o umět interpretovat státní hymnu - o orientovat se v notovém záznamu - o rozpoznat vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - o znát nejvýznamnější hudební skladatele - o uvést některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - orientace v notovém záznamu vokální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Instrumentální činnosti - rytmizace - hra na Orffovy nástroje - hra na boomwhackers - hra na bonga - notová osnova - vyjadřování hudebních i nehmelních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt) - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru Poslechové činnosti - hudební dílo a jeho autor - interpretace znějící hudby	Vv – ilustrace, Vánoce Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla, vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

5. 7. 2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Charakteristickým znakem vyučování výtvarné výchovy je činnostní pojetí a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka. Vede žáky k rozvíjení smyslové citlivosti, k zamyšlení nad emocionální hodnotou jejich práce.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova vede k:

- získávání dovedností pomocí různých výtvarných technik
- nalézání znaků mezi jednotlivými druhy umění
- porozumění termínům ve výtvarné oblasti
- seznáání s různými uměleckými směry
- uvážlivému hodnocení estetických prožitků
- aktivnímu zapojování žáků do kulturního dění

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7

Vyučování na prvním stupni probíhá převážně v kmenové třídě, střídáme práci ve skupinách s individuální činností.

Formy a metody výuky závisí na zvolené výtvarné technice. Inspirací k výtvarným činnostem se stávají díla literární, dramatická a multimediální tvorba.

Průřezová témata:

Předmět Výtvarná výchova integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena, kreativita, spolupráce a soutěživost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v tvůrčích činnostech
- vede žáky k používání výtvarných termínů a vytváření komplexního pohledu na kulturní jevy
- vybízí žáky k samostatnému pozorování přírodních jevů, výtvarných děl

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- předkládá žákům osvědčené postupy a vede žáky k jejich aplikaci ve výtvarné tvorbě
- vyžaduje samostatné řešení při výtvarných činnostech např. modelování nebo prostorových stavbách
- vede žáky k samostatnému zhodnocení svých výtvarných děl

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vyjadřováním myšlenek a názorů vede žáky k reakci na zhlédnutá výtvarná díla
- vede žáky k porozumění různým výtvarným směrům
- očekává při různých výtvarných činnostech spolupráci se spolužáky

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v třídním kolektivu a dodržování stanovených pravidel
- upevňuje při skupinové práci mezilidské vztahy
- vyžaduje efektivní spolupráci při vytváření skupinového výtvarného díla
- vede žáky k respektování názorů jiných a ovládání svého jednání

Kompetence občanské:

Učitel:

- diskuzí oceňuje naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- rozvíjí smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k aktivnímu zapojování do kulturního dění
- respektováním požadavků na kvalitní životní prostředí vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vyžaduje adaptaci na změněné pracovní podmínky při výtvarné tvorbě
- stanovuje pravidla bezpečné práce s různými nástroji
- očekává šetrné využívání různých výtvarných materiálů a pomůcek s ohledem na životní prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k zapojení digitálních technologií do výuky
- rozvíjí ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- vede žáky k rozhodování, kterou technologii, pro jakou činnost či řešení problém využít

5. 7. 2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova - 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazovými znakovými systémy a má velký význam pro formování estetického vnímání žáků. V průběhu výuky se žáci seznamují se základními výtvarnými technikami a formují si tvořivý přístup k práci s nimi.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému projevu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků, včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- seznamuje s uměleckými památkami regionu, jejich historií, stavebními slohy
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	2	1	7

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky a v letním období i mimo budovu školy (práce v plénu).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce a kolektivní práce.

Průřezová témata:

V předmětu Výtvarná výchova se prolínají průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – kreativita

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní rozdíly, lidské vztahy, multikulturalita

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- vede žáky k vytváření učebních materiálů vhodných pro jejich vlastní učení
- vede žáky k poznávání jejich pokroků v učení
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává žákům úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vede žáky k rozpoznávání výtvarných problémů a hledání nejvhodnějších způsobů řešení

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky ...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů ...)
- při práci ve skupině vede žáka k vyjádření svého názoru, jeho obhájení a toleranci názoru druhých

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce a k účasti ve výtvarných soutěžích
- učí žáky respektovat názory druhých

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje od žáků dodržování dohodnuté kvality a postupů práce
- vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytváří u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem a k dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem

Kompetence digitální

Učitel:

- upevňuje zapojení digitálních technologií do výuky
- požaduje ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- podporuje rozhodování, kterou technologii, pro jakou činnost či řešený problém využít
- zaměřuje žáka k vytváření a úpravě digitálních obsahů, vyjadřování se pomocí digitálních technologií

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. období	1. - 3.

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Žák by měl: - umět pracovat s barvou různé konzistence, rozeznat studené a teplé barvy, osvojit si schopnost vědomě míchat základní barvy - poznávat různé materiály (přírodní i umělé) seznamuje se s různými nástroji - rozvíjet schopnost výtvarně vnímat věci, užitékové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru a pohybu apod.	- technika malby a práce se štětcem - poznávání barev a odstínů - procvičování techniky kresby - správné držení tužky - druhy štětců (plochý, kulatý) - vodové barvy - malování siluety štětcem - porovnávání linií vedených různými materiály - zapouštění barev, světlé, tmavé, husté, řídké - tvary (čtverec, obdélník, kruh) - pojmy (vpředu-vzadu, blíž-dál)	Rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání, estetického, cit pro barvy

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➤ VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ➤ VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je	Žák by měl: - umět pracovat s barvou různé konzistence, rozeznat studené a teplé barvy, osvojit si schopnost vědomě míchat základní barvy - poznat různé materiály (přírodní i umělé) seznámit se s různými nástroji	- poznání, představy a estetický vztah k barvám přírody - míchání barev - rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a barev v pásu a v ploše - ohraničovat a zpřesňovat představy děje, rozvíjet zobrazování postav, rozmístit prvky v ploše - pozorování a porovnávání tvaru a funkce předmětů stejného druhu, osa souměrnosti - rozmístit obrazové prvky v popředí a v pozadí, v domácnosti	Rozvoj schopností poznávání – práce s barvami, barevná kompozice, míchání barev

schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužáků		- zkoušení různých druhů linií – kreslení, rytí, otiskování - různé uspořádání linií – křížené, násobné, zhušťování, řídnutí - vyjádřit pohyb a charakteristiku postav, růst a větvení stromů rozvíjet představivost a tvořivost	
---	--	---	--

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➤ VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ➤ VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužáků	Žák by měl: - umí pracovat s barvou různá konzistence, rozezná studené a teplé barvy, osvojil si schopnost vědomě míchat základní barvy - poznává různé materiály (přírodní i umělé) seznamuje se s různými nástroji - rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitékové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru a pohybu apod. - komponuje jednoduché tvary, vnímá neuspořádaní či záměrné rozmístování či řazení	- námět krajiny při rozpíjení a zapouštění barev do mokrého podkladu, monotyp - poznávání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, malování skvrn narůstáním - řazení dekorativních prvků v ploše - vystihnout některé základní znaky budovy svislost stěn, pravoúhlost oken, dveří, komínů - řešení prostoru zimní krajiny, oživené lidskými postavami - námět zvířecí postavy při rozpíjení a zapouštění barev – osová souměrnost - vytváření jednoduchého obytného prostoru s čtvercovým půdorysem - zobrazování lidské postavy zepředu i z profilu, postava v profilu - vystižení nálady v krajině kontrastem světlých a tmavých barevných ploch - poznávání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, narůstání a rozšiřování pruhů na textil. - sledování tvaru předmětu, z hlediska užitku a materiálu – visací zámek - dekorativní řešení kruhu nebo obdélníka, talíře, tácky, prostírání	Rozvoj schopností poznávání – míchání barev, využití různých přírodních materiálů

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. období	4. - 5.

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr ➤ VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ➤ VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie ➤ VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Žák by měl: - je schopen obrazného vyjádření, porovnává na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků - svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- námět krajiny při rozpíjení a zapouštění barev do mokrého podkladu, monotyp - výtvarné vyjádření skutečnosti - expresivní volný výtvarný projev (např. barevnost motýlích křídel, ptačího peří, tráva na louce, mýdlové bubliny, jaké barvy můžeš objevit v přírodě – jednotlivé roční období - výtvarné vyjádření věcí (např. moje kytara, psací stroj, angličák...) - barevnost přírodních objektů (např. listy, ovoce, zelenina, stromy, keře, kompoty ve spíži, vegetariánská hostina...) - užité práce dekorativní a prostorové - prostorové vytváření a práce s materiálem. (např.: keramický kachel – pes, kočka, brouk, motýl, loutka z vařečky...)	Rozvoj schopností poznávání – míchání barev, využití různých přírodních materiálů

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr ➤ VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ➤ VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie ➤ VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Žák by měl: - je schopen obrazného vyjádření, porovnává na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnává na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- výtvarné vyjádření skutečnosti - experimentální volný projev, barevná nadsázka např.: hlava pohádkové bytosti, pohádková bytost, vlk sežral Karkulku, nezbedník ve vodníkově hrnku... - expresivní volný výtvarný projev spojený s pozorováním skutečnosti např.: slunce v louži, letorosty, strom plný ptáků, povětrnostní mapa nad naší republikou - morfologické znaky, lineární a barevné vyjádření vnější a vnitřní stavby přírodního objektu: frotáž dřeva, listů, otisky listů, dokreslování, pozorování a kresba - výtvarné vyjádření věcí, malba z představy i na základě pozorování skutečnosti, např.: lavice vypravuje, co nosí žák v aktovce, vytvářím si sbírku známek, kudy v domě teče voda - užité práce dekorativní a prostorové - kreslení nebo plošné písmo	Osobnostní rozvoj – kreativita, originalita, pružnost nápadů, rozvoj schopností Poznávání – estetické vnímání

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	6. - 9.

6. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ➤ VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních ➤ VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Žák by měl: - zaznamenává vizuální vyjádření smyslových vjemů, pocitů, nálad a fantazie - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro osobité vyjádření - rozvíjí prostorové vidění - hodnotí svou práci v porovnání s ostatními výtvarnými díly - rozvíjí svoji fantazii a představivost - správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- pokusy s čarou – obrazová linie – vyjádření nálad, pocitů, světla, stínu silou linie - řešení plochy pomocí skvrn - pomocí světla a stínu vytváření plastičnosti předmětů – vnímání tvaru, objemu, struktury povrchu - teorie barev: studené a teplé, kontrast barevný, světelný - hra s barevnou skvrnou: zapouštění barev do sebe, otisk - volná malba, kresba, grafika - ilustrace – stylizace pohádkových objektů a postav v pohádkových ilustracích - tematické práce: Vánoce, Velikonoce (dekorativní předměty, výzdoba interiéru vystřihování, vyřezávání)	M, Čj, Pv OSV – rozvoj schopností, poznávání, rozvoj smyslového vnímání, estetického citění Kreativita – originalita výtvarného zpracování

7. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ➤ VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních ➤ VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Žák by měl: - využívá barevné škály k realizaci vjemů a pocitů - rozeznává proporce při znázornění lidské postavy - výstižně zaznamenává předměty kolem sebe, graficky znázorní pohled na rostlinu - vysvětluje své postoje k zhodnocení výtvarných děl - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- snaha jednotlivé barvy od sebe odlišit tónem, světlostí a sytostí – barevná škála, kontrast barevných tónů, psychologické vnímání barev, asociace, synestézie - studie proporcí lidského těla uhlem- lidská postava v pohybu - studijní záznam tužkou předmětů kolem sebe, stavba rostlin - komunikační obsah vizuálně obrazného vyjádření - tematické práce: Vánoce, Velikonoce (výroba předmětů dekorativního charakteru)	Rozvoj schopností poznávání – estetické vnímání kreativita Ekosystémy – grafické ztvárnění stavby rostlin Evropa a svět nás zajímá

8. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ➤ VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních ➤ VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Žák by měl: - na základě předchozích vědomostí se seznamuje s různými časovými obdobími výtvarného umění - využívá naučených výtvarných technik ke ztvárnění stylového odívání, dobových staveb - rozeznává základní tvary lineárního písma a jeho řazení v krátkých textech - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- pomocí ilustrací obrázku, obrazů a fotografií se snažit rozeznat základní znaky jednotlivých časových období v dějinách-stavby, sochy, obrazy, oděv - pomocí malířských technik-suchá technika, barevných tužek, voskových pastelů, mokré techniky, akvarelu-vystižení dobového odívání a dobových staveb - tvoření psaného, kresleného a konstruovaného písma k vytvoření úvodní stránky knihy, CD, plakátu - tematické práce: Vánoce, Velikonoce (výroba předmětů dekorativního charakteru)	Rozvoj schopností poznávání – smyslové pozorování, estetické vnímání, kreativita

9. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ➤ VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních ➤ VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Žák by měl: - pomocí výtvarného vyjádření vytváří velké prostorové útvary - na základě prožitků a pocitů pozoruje krajinné motivy - pomocí zákonitosti výběru písma zobrazuje animovaný seriál, comics, elektronický obraz, reklamu - porovnává, kritizuje, hodnotí prostředí kolem sebe, respektuje záměr autora - uměleckými způsoby prostorově ztvárňuje životní prostředí kolem nás	- trojrozměrné vytváření pomocí papíru, sádry, plastelíny, drátu, vosku, vizovického těsta-město, jednoduché zvíře, geometrické tvary - pomocí techniky kresby tužkou a uhlem zaznamenávat krajinu-proporce, stínování, perspektiva - celkové skládání, uspořádávání, rytmus a základy kompozice-hra se skvrnou, zapouštění barev, foukání do skvrn, otiskování, škrabková technika - použití písma s figurou, krajinou a předmětů denní potřeby při zobrazování komiksu.... - výtvarně se podílí na prostorovém ztvárnění-výzdoba třídy, školy k různým událostem – Vánoce, Velikonoce,	Rozvoj schopností - smyslové poznávání Vztah člověka k prostředí – zobrazení krajiny Kreativita – pružnost nápadů, originalita

5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podmínky pro ovlivňování zdraví. Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochranu i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s riziky, která ohrožují zdraví, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví. Vzdělávací obsah této oblasti prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají a do života školy.

Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: *Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.*

5. 8. 1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně zodpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví směřuje k:

- preventivní ochraně zdraví a předcházení úrazům
- získání hygienických, stravovacích, pracovních a jiných návyků a jejich upevňování
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky
- získávání orientace v základních otázkách sexuality, uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevňování schopností poskytnout první pomoc
- bezpečné dopravní výchově

Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět na 2. stupni školy v 8. a 9. ročníku.

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	2

Formy a metody výuky - výklad, skupinová práce, samostatná práce, besedy, diskuze, práce s textem, hry na rozvoj komunikace. Výuka předmětu probíhá v kmenové učebně a podle potřeby i v učebně PC.

Průřezová témata:

V předmětu Výchova ke zdraví se prolínají průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Hodnoty, postoje, praktická etika, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací pro ně potřebných, ke schopnosti orientovat se v textu (učebnice, odborná literatura, internet)

- vede žáky k porovnávání výsledků svého učení s výsledky ostatních a ke zdokonalování jejich nedostatků
- učí žáky vyhledávat důležité informace a následně je zpracovávat (referáty)

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáka k aktivnímu a samostatnému přístupu k řešení problémů
- nabádá žáky k hledání různých řešení problémů
- předkládá nejrozličnější problémové situace a vyžaduje plánování způsobů řešení
- vede žáky k obhajobě svých rozhodnutí, nutí je přemýšlet o nich a vést je k odpovědnosti
- ukazuje žákům cestu ke správným řešením prostřednictvím jejich chyb

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyjadřování, k efektivní komunikaci nejen se spolužáky, učiteli, ale i s ostatními lidmi ve svém okolí
- vyžaduje od žáků výstižný, kultivovaný a souvislý projev
- vytváří příležitosti k interpretaci a prezentaci různých textů
- vede žáky k diskusi mezi sebou

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k efektivní spolupráci s ostatními, k uplatňování pravidel práce ve skupině a týmové práci
- vede žáky k podpoře sebedůvěry a sebeúcty
- nabádá k utváření příjemné atmosféry při práci v týmu
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pomoci v případě nebezpečí či ohrožení života
- vede žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, spolupráci, pomoci druhým lidem, k rozvoji svých dovedností a schopností
- učí žáky rozeznávat jejich povinnosti a práva ve škole i mimo školu
- umožňuje žákům hodnotit jejich činnost
- objasňuje základní ekologické požadavky a vede žáky k udržování kvalitního životního prostředí

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému přístupu k práci, ke zkvalitňování výsledků práce
- vyžaduje dodržování obecných pravidel bezpečnosti práce
- zdůrazňuje efektivní organizaci práce
- podporuje a umožňuje práci s odbornou literaturou

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k zapojení digitálních technologií do výuky a jejich využívání
- požaduje ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich aplikací a služeb
- zaměřuje žáka k vyjadřování se pomocí digitálních technologií
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Výchova ke zdraví** je rozdělen do **tematických okruhů**:

- **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ**
- **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE**
- **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ**
- **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE**
- **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ**
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ**

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8. a 9.

Tematický okruh: VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky a členy rodiny ➤ VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Žák by měl: - zvládnout problematiku mezilidských vztahů a života v rodině, mít čestný vztah k lidem, úctu a lásku k rodičům, přátelský vztah k vrstevníkům a citlivý vztah k mladším a slabším - znát význam přátelství, chápat vztahy mezi mladými lidmi, vztah mezi chlapcem a děvčetem - znát význam, funkci a strukturu rodiny, postavení otce, matky, vztahy členů rodiny navzájem - pochopit citové vztahy mezi mužem a ženou - brát lásku jako odpovědnost vůči druhému člověku - znát odpovědnost rodičů za výchovu dětí - znát Zákon o rodině - vědět jaká je péče o děti bez rodiny a mít kladný vztah k postiženým dětem dospělým - vědět o náplni práce dětských domovů, SOS dětských vesniček, osvojení a náhradní rodinné péči	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska Partnerské vztahy , manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, Odpovědnost rodičů za výchovu dětí – Zákon o rodině, Občanský zákoník	Osobnostní a sociální výchova Ov – přátelství, láska, hledání partnera, rodina, manželství

Tematický okruh: ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci,	Žák by měl: - být seznámen s problematikou dospívání - umět pochopit vztah mezi chlapcem a dívkou - být seznámen se sexuálním životem – teorií, antikoncepcí - být informován o nebezpečí pohlavních chorob, AIDS - být seznámen, jak pečovat o mladší sourozence - znát známky těhotenství, životosprávu v těhotenství, cvičení v těhotenství - znát vybrané kapitoly Zákona o rodině - seznámit se s právy a povinnostmi rodičů, s plánovaným rodičovstvím	Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta a dospívání. Tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, předčasná sexuální zkušenost, problémy těhotenství a	Osobnostní a sociální výchova Ov – nebezpečí pohlavních chorob, AIDS, dospívání, sexuální život, rodina P – rozmnožování, vývin jedince, stavba a činnost pohlavních orgánů lidský zrodek a jeho vývin

vyhledá a použije jejich telefonní čísla		rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	přehled hlavních období lidského života, zvláštnosti období dospívání
--	--	--	---

Tematický okruh: ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování ➤ VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem ➤ VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ➤ VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví ➤ VZ-9-1-15p ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla ➤ VZ-9-1-16p chová se zodpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Žák by měl: - dbát na zdraví způsob života, dodržovat správnou životosprávu - vědět o poruchách příjmu potravy (psychické onemocnění – bulimie, anorexie, záchvatové přejídání) - mít znalost bezpečného chování při práci vzhledem k ochraně svého zdraví - znát bezpečnostní předpisy při práci - znát pravidla silničního provozu, a tak předcházet úrazům, dopravní výchova - aktivně využívat volný čas sportem - znát základy první pomoci - vědět, jak se ochránit před pohlavními chorobami - být aktivní v předcházení situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety a akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky - cíleně používat bezpečnostní a ochranné prvky jako chodec i cyklista - umět ošetřit drobná i závažná poranění - projevit odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatnit adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy (PPP) Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, denní režim Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence Ochrana před nepřenosiými chorobami a před úrazy – preventivní a léčebná péče, chování v situacích úrazů, život ohrožujících stavů. (úrazy v domácnosti, při sportu na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	Osobnostní a sociální výchova Ov – bezpečnost a ochrana zdraví při práci, bezpečnostní předpisy, pravidla silničního provozu, předcházení úrazům, význam sportu pro zdraví a rozvoj člověka, zdraví způsob života Tv – zásady osobní hygieny, správného držení těla, životospráva, režim dne, otužování, význam pohybových aktivit v životě člověka Hv – relax. techniky muzikoterapie P – první pomoc při poranění, krvácení, zastavení dechu, osobní hygiena, otužování, pohlavní nemoci AIDS, zásady zdravého života Pv – údržba kol, jeho vybavení bezpečnostními prvky OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Tematický okruh: **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ➤ VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ➤ VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ➤ VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel ➤ VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích, v případě potřeby vyhledá pomoc	Žák by měl: - zvládat základy kompenzačního a relaxačního cvičení - dodržovat preventivní lékařskou péči - být imunní vůči návykovým látkám a hazardním hrám - zvládnout samostatně vyhledat a v případě potřeby odbornou pomoc a být informován o kontaktech na centra odborné pomoci - mít kladné chování v mezilidských vztazích, mít úctu k člověku a ochraňovat si život - mít pozitivní vztah k životnímu prostředí a chápat důsledky lidských činností na toto prostředí si utvářet zdravý životní styl - uvědomovat si hodnoty vlastního života, zvláště volného času a být odpovědný za jeho naplnění - zvládat náročné mimořádné události a chránit zdraví své i zdraví ostatních	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí, posilování duševní odolnosti Autodestruktivní závislosti: rizikové chování – alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy a působení médií Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí	Osobnostní a sociální výchova -psychohygiena, -rozhodování ve vypjatých situacích Tv – kompenzační a relaxační cvičení - bezpečnost při činnostech Ov – odpovědnost rodičů za výchovu dětí -vztahy mezi mladými lidmi -šikana -člověk a příroda Enviromentální výchova -vliv prostředí na vlastní zdraví Mediální výchova -vliv médií na každodenní život -vliv na postoje a chování

Tematický okruh: **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-14p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ➤ VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a	Žák by měl: - mít zdravé, vyrovnané sebepojetí, vztahy k druhým lidem - mít přátelský vztah k vrstevníkům - pomoci a ochraňovat mladší a slabší jedince - ochraňovat své zdraví	Hodnota a podpora zdraví a její formy Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Multikulturní výchova - lidské vztahy Ov – mezilidské vztahy

v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví			
--	--	--	--

Tematický okruh: **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky ➤ VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje mezi vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Žák by měl: - spolupracovat ve skupině - podílet se na vytváření pravidel práce v týmu - vytvořit si představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj - zvládnou zásady společenského chování být slušný, ohleduplný a tolerantní k názorům a zájmům ostatních - umět vyhledat pomoc - zvládat stres	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvik sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Psychohygienu v sociální dovednosti k předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie	Osobnostní a sociální výchova Ov -vztahy mezi lidmi -chování v mezilidských vztazích -komunikační dovednosti -umění dobře vycházet s lidmi Multikulturní výchova -lidské vztahy

5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podmínky pro ovlivňování zdraví. Vzdelávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochranu i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s riziky, která ohrožují zdraví, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví. Vzdelávací obsah této oblasti prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají a do života školy.

Vzdělávací oblast zahrnuje předměty: *Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.*

5. 8. 2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Pohybové vzdělávání se zaměřuje na rozvíjení pohybového nadání, na prevenci a odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekci v povinné tělesné výchově.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 1. a 2. stupni na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků
- příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry s různým zaměřením, pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – běh, skok do dálky a výšky, hod míčkem základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody
- plavání – základní plavecká výuka, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály
- organizace při TV
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	10+5D

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě a ročnímu období cvičí buď v tělocvičně školy, nebo na školním hřišti. Plavecký výcvik probíhá v bazénu. Žáci jezdí na bruslení na zimní stadion.

V úvodu hodiny žáci absolvují nástup a rozvíčku. V hlavní části hodiny se věnují danému typu pohybové činnosti. Na závěr dochází ke zklidnění – relaxaci a zhodnocení proběhlé hodiny. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce a také veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata:

V předmětu Tělesná výchova jsou realizována průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly, Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- vybízí žáky k vyhledávání informací o sportovních akcích a aktivitách
- vytváří podmínky pro sebehodnocení žáků
- vede žáky k osvojení si základních dovedností pro měření a porovnávání jednotlivých pohybových výkonů

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému řešení problémů, spojených s bezpečným chováním během sportovních aktivit, vede žáky k vhodné reakci při úrazu spolužáka
- klade důraz na řešení problémů souvisejících s nesportovním chováním
- vede žáky k zodpovědnosti za své jednání

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při skupinových pohybových činnostech a soutěžích
- vybízí žáky k obhajobě vlastního názoru a toleranci názorů druhých
- zadává žákům úkoly vyžadující organizaci jednoduchých pohybových aktivit
- vytváří podmínky pro adekvátní komunikaci
- vede žáky ke správné reakci na základní povely

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke sportovnímu chování
- vybízí žáky ke spolupráci ve skupině a vytváření pravidel skupinové činnosti
- vybízí žáky k utváření příjemné atmosféry při sportovních činnostech
- vede žáky k pochopení efektivně spolupracovat při skupinových činnostech
- umožňuje každému žákovi zažít pocit uspokojení a úspěchu
- vyžaduje respektování opačného pohlaví a odlišného pohybového nadání spolužáků

Kompetence občanská:

Učitel:

- vybízí žáky k empatii
- vede žáky k vytváření postojů odsuzujících fyzické a psychické násilí
- vede žáky k zodpovědnosti v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví
- vede žáky k pochopení souvislosti mezi pohybem a zdravím

Kompetence pracovní:

Učitel:

- klade důraz na bezpečné používání sportovního náčiní
- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Kompetence digitální

Učitel:

- upevňuje zapojení digitálních technologií do výuky
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost digitálních zařízení s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka

5. 8. 3 Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů. Smyslem pohybového vzdělávání dětí je rozvoj jejich tělesné zdatnosti, regenerace sil a podpora zdraví. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Nedílnou součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časová dotace

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1D	2+1D	2+1D	2+1D	8+4D

Výuka probíhá podle období a počasí buď v tělocvičnách školy, nebo na školním hřišti. Žáci absolvují plavecký výcvik v plaveckém bazénu a bruslení na zimním stadionu v Rumburku.

Průřezová témata:

Předmět Tělesná výchova integruje průřezová témata a jejich okruhy:

Osobnostní sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy, Komunikace, Spolupráce a soutěživost, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova - Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáka k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- rozvíjí u žáků prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- směřuje žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- směřuje žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a k hledání tréninkové cesty k odstranění tohoto problému
- zadává problémové úlohy a vede žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- pomáhá žákovi řešit problémy vzniklé při sportu, zvláště pak adekvátně reagovat na zranění své i svých spolužáků

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- směřuje žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- směřuje žáky k otevírání prostoru k diskusi o taktice družstva
- vede žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentaci

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky dodržování pravidel fair-play hry
- rozvíjí mezi žáky prezentaci a podporu myšlenek olympijského hnutí
- vyžaduje rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- vede žáky k rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje aktivní sportování žáků
- objasňuje a podává příklad potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- vyžaduje zvládnutí první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- vede žáky k emočnímu i věcnému seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní:

Učitel:

- uvádí příklady nutnosti a vyžaduje dodržování sportovních pravidel nejen ve sportu ale i v celém životě
- předkládá příklady možných rizik při pohybových činnostech a vyžaduje hledání cest jejich minimalizace
- umožňuje žákům provádět zpracování a prezentaci naměřených výkonů
- důsledně dbá na dodržování pořádku a hygieny, dodržování pravidel bezpečnosti při přípravě a používání sportovního náčiní

Kompetence digitální

Učitel:

- upevňuje zapojení digitálních technologií do výuky
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost digitálních zařízení s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. - 3.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ➤ TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ➤ TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • respektuje pravidla a zásady fair-play • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových hrách • reaguje na základní povely a zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • zapojuje se podle individuálních schopností do rozvíjecího procesu • seznámí se s tělocvičným prostředím, uvědomovat si sám sebe a respektovat názory ostatních • připravuje se cíleně na pohybovou činnost a její ukončení • protáhne se a rozvíjí se před zátěží, naučí se zklidnit a vydýchat se	Činnost ovlivňující zdraví • příprava organismu před pohybovou činností • správné držení těla při cvičení • průpravná, koordinační, relaxační, psychomotorická a dechová cvičení • bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí • první pomoc při úrazu v podmínkách TV • hygiena při TV, osobní hygiena • hygiena cvičebního prostředí • hygiena vhodného oblečení a obutí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • základy atletiky – hod míčkem, rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky • základy gymnastiky – průpravná cvičení, rytmická a koordinační cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance jednoduché tanečky, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, akrobatická průprava, závody a soutěže družstev • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • turistika a pobyt v přírodě – přesun do přírody, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody	OSV - rozvoj schopností, poznávání - mezilidské vztahy - komunikace - psychohygiena, M– řad. číslovky Hv Prv – zimní a letní sporty jsou vyučovány podle možností školy a přírodních podmínek - orientace v prostoru - základy dopravní výchovy - péče o zdraví Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí

Zdravotní tělesná výchova ➤ ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ➤ ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• rozlišuje základní názvosloví pro činnosti, zaujme cvičební polohy podle pokynů • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • uplatňuje správné způsoby držení těla • má osvojeny základní pohybové dovednosti podle individuálních předpokladů • je schopen pochopit zásady zatěžování • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• hry na sněhu a na ledě, základy zimních sportů – bobování, sáňkování, klouzání, bruslení • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), hry ve vodě Činnosti podporující pohybové učení • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy Zdravotní tělesná výchova • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • činnosti podporující korekce zdravotních oslabení - zásady správného držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	Plavecký výcvik a kurz bruslení je zahájen od 1. ročníku Multikulturní výchova – uvědomit si vlastní identitu
--	---	---	--

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. - 5.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: ➤ <i>TV-5-1-01p</i> chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu ➤ <i>TV-5-1-02p</i> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením ➤ <i>TV-5-1-03p</i> zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností ➤ <i>TV-5-1-04p</i> uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti ➤ <i>TV-5-1-05p</i> reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti ➤ <i>TV-5-1-06p</i> dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i	Žák: • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojovaných pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • využívá vědomostí získané v rámci výuky ochrany člověka za mimořádných událostí – komunikaci, organizaci, tělesnou hygienu a zdraví, bezpečné chování v přírodě a při sportovních činnostech jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Činnost ovlivňující zdraví • informace o bezpečnosti a hygieně • význam pohybu pro zdraví • pohybový režim • délka a intenzita pohybu • spontánní pohybové činnosti a hry • zdravotně zaměřené činnosti • koordinační a kompenzační cvičení • relaxační a psychomotorická cvičení • rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností (kondiční a atletické testy) • bezpečnost v různém prostředí • poskytnutí první pomoci • přivolání pomoci • vhodné oblečení a obutí při různých činnostech • hygiena cvičebního prostředí Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností • základy gymnastiky – cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, průprava sportovní gymnastiky, akrobatický přeskok, minisestava ve sportovní gymnastice, nácvik rozvoje vytrvalosti, síly, obratnosti a rychlosti • rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • pohybové hry – vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her • základy sportovních her – průprava hry, základní herní činnosti s míčem, pálkou, utkání podle zjednodušených pravidel – malá kopaná, florbal, vybíjená, přehazovaná, stolní tenis • průpravná úponová cvičení – přetahy, přetlaky, odpory	VI – druhy sportu Hv Čj – Druhy vět M – počítání, malá násobilka Osobnostní a sociální výchova – kreativita, rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, řešení problémů Multikulturní výchova Prvouka – Orientace v přírodě podle přírodních jevů Matematika – odhad vzdálenosti Výtvarná výchova – práce s přírodním materiálem Český jazyk – tvoření jednoduché věty Výtvarná výchova – zima

uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy Zdravotní tělesná výchova ➤ ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ➤ ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	• používá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace • má osvojeny základní pohybové dovednosti podle individuálních předpokladů • je schopen pochopit zásady zatěžování uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy (rychlostní běh na krátké tratě, motivovaný vytrvalostní běh, běh v terénu, štafety), skoky, hod kriketovým míčem • turistika a pobyt v přírodě, táboření • hry na sněhu a na ledě – základní techniky bruslení a lyžování • plavání – hry ve vodě, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím Činnosti podporující pohybové učení • měření a posuzování pohybových dovedností pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů a soutěží • základní pohybové testy, měření výkonů • zásady chování a jednání • olympijské ideály a symboly • používání odborné terminologie Zdravotní tělesná výchova • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • činnosti podporující korekce zdravotních oslabení - zásady správného držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	Prvouka – Člověk a zdraví, rostliny a zvířata v lese Přírodověda – pobyt a pohyb v přírodě Osobnostní a sociální výchova – vztahy ve skupině Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova
---	--	--	--

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. - 9.

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: Činnosti ovlivňující zdraví ➤ TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí ➤ TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy ➤ TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity ➤ TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného ➤ TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Žák: • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojovaných pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • využívá vědomostí získané v rámci výuky ochrany člověka za mimořádných událostí – komunikaci, organizaci, tělesnou hygienu a zdraví, bezpečné chování v přírodě a při sportovních činnostech jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a	Činnosti ovlivňující zdraví • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • úpoly – základy sebeobrany, základy juda – nácvik pádů, randori • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy Multikulturní výchova Enviromentální výchova Vz – výživa a zdraví, režim dne P – základy první pomoci Ov – režim dne, životospráva, osobní hygiena Hv – relaxační techniky, vnímání hudby, rytmus Osobnostní a soc. výchova Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ <i>TV-9-2-01</i> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ➤ <i>TV-9-2-02p</i> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků Činnosti podporující pohybové učení ➤ <i>TV-9-3-01p</i> užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka ➤ <i>TV-9-3-02</i> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ➤ <i>TV-9-3-03</i> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ <i>TV-9-3-04p</i> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka ➤ <i>TV-9-3-05p</i> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je ➤ <i>TV-9-3-06p</i> spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • používá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace • aktivně se zapojit do herních činností, které jsou zaměřeny na obratnost a koordinaci s pocitem vnímání vlastního těla a pohybu těla v prostoru • má osvojeny základní pohybové dovednosti podle individuálních předpokladů • je schopen pochopit zásady zatěžování • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • plavání – <i>plavecký</i> bazén v Rumburku (<i>zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka na předešlých školách žáků</i>), předchází adaptace na vodní prostředí a nácvik základní plavecké dovednosti – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti • lyžování, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, bruslení – zimní stadion v Rumburku • další (i netradiční) pohybové činnosti (<i>podle zájmu žáků</i>) Činnosti podporující pohybové učení • kommunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení:	Ov – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí EV – vztah člověka k prostředí OSV – mezilidské vztahy Ov – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým Vz – historie her MV – televize, internet (médi, sport) D – historie sportu, významné osobnosti OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí, řešení problémů, spolurozhodování Čj – komunikace M – jednotky času, délky
---	--	--	---

Zdravotní tělesná výchova ➤ ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ➤ ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ➤ ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	• účastnit se hodin tělesné výchovy, avšak nevykonávat cvičení, která jsou vzhledem k jejich oslabení nevhodná, pomocí speciálních úkolů odstranit nebo alespoň zmírnit zdravotní oslabení • zapojit se do speciálních cvičení, podle typu oslabení a snažit se o zmírnění případně o odstranění oslabení	-základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení: • oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všestranné rozvíjející pohybové činnosti: pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Multikulturní výchova – lidské vztahy Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
---	--	---	--

5. 9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků. Doplnuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí. Je založena na tvůrčí a myšlenkové spoluúčasti žáků. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast zahrnuje předmět Pracovní vyučování.

5. 9. 1 Vyučovací předmět: Pracovní vyučování

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Pracovní vyučování je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Obsah učiva je rozdělen na tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností. Učí se používat různé materiály a konstrukční postupy, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky při práci, učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v kolektivu. Pracují s tradičními i netradičními materiály, poznávají vlastnosti látek a jejich možné využití v praktickém životě. Rozvíjejí si motorické schopnosti. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v pracovních činnostech směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou technikou
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Předmět Pracovní vyučování je vyučován jako samostatný předmět na 1. i 2. stupni.

Časová dotace

1. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	2	2	1+2D	1+2D	1+2D	7+6D 13

2. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	2+2D	2+1D	2+1D	2D	6+6D 12

V předmětu pracovní vyučování se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisku, rozhlasu, televize, internetu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel - rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí, poznává smysl a cíl učení
- uvědomuje si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- ukazuje žákům užitečnost zručnosti a řemesel v praktickém životě
- vede žáky vlastním příkladem k užívání názvosloví daného oboru
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky a nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení a poznatky aplikuje v praxi
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Učitel

- ukazuje žákům možné cesty k dosažení cíle, vede žáky k samostatnému rozhodování a odpovědnosti za své rozhodnutí

- podporuje v žácích vůli, trpělivost, cílevědomost a zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky
- vede žáky k rychlému rozhodování v kritických situacích

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupinách, respektují pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce
- spolupracuje při řešení problémů, přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky
- učí se věcně argumentovat
- posiluje sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby

Učitel

- upozorňuje na výhody týmové práce a potřebu každého jejího člena
- využívá masmédií k upozornění na možné následky nevhodného chování a předchází nevhodnému chování, které by mohlo mít následky
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch, vyzdvihuje schopnosti každého žáka, pomáhá žákům hledat nové dovednosti, které odpovídají jejich schopnostem
- podle potřeby pomáhá žákům a dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci, chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- dokáže přivolat pomoc při zranění, dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- ukazuje žákům možnosti zdravého životního stylu, vede žáky k aktivní ochraně prostředí
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zkouší se žáky na konkrétních modelových situacích správné rozhodování, vede žáky k odpovědnosti za zdraví své i ostatních, ukazuje, jak takovým situacím předcházet
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály

- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi
- má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí
- využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění
- reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
 - informuje o možných následcích špatně prováděné práce, vyzdvihuje ochranu zdraví, podává informace o možnostech ochrany životního prostředí
- vytváří konkrétní představy o činnostech zejména exkurzemi
- pomáhá při výběru konkrétní profese a objektivně hodnotí žákovy schopnosti (sděluje je)
- učí žáky hodnotit objektivně sebe i ostatní

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k zapojení digitálních technologií do výuky, do přípravy na výuku
- vede žáky k rozhodování, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém využít
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Pracovního vyučování** je rozdělen do několika **tematických okruhů**:

1. stupeň

- **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**
- **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**
- **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**
- **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

2. stupeň

- **PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**
- **DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ**
- **PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**
- **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**
- **PŘÍPRAVA POKRMŮ**
- **PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU**
- **VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ**
- **SVĚT PRÁCE** (závazný pro 8. a 9. ročník s možností od 7. ročníku)

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	1. - 3.

Tematický okruh: **Práce s drobným materiálem**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Žák by měl: - umět nazvat pracovní pomůcky (suché plody, korálky, špejle, nitě, ...) - znát možnosti jejich využití - esteticky řadit různé drobné materiály, kombinovat dle barev, velikosti, vlastností, ...) - upravovat drobný materiál (stříhat, ohýbat, svazovat, slepovat, navlékat, ...) - zvládnout samostatně pracovat podle jednoduchého návodu (zprvu obrazový návod) - zvládat organizaci práce z hlediska času - být seznámen z bezpečností práce a možnostmi úrazů při práci - rozpoznat přírodní materiály a technické materiály - zpracovávat přírodní materiál tradičními postupy a výrobky tematicky řadit (Velikonoce – tradiční zdobení vajec, ...)	- vlastnosti materiálů a jeho užití – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla – užití některých technik zpracování vybraných materiálů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání - kreativita - spolupráce a soutěživost <u>Multikulturní výchova</u> - kulturní rozdíly <u>Enviromentální výchova</u> - ekosystémy - vztah člověka k prostředí <u>Přv</u> – úrazy, neživá příroda <u>Vv</u> – dekorativní a prostorové práce - výtvarné umění a životní prostředí

Tematický okruh: **Konstrukční činnosti**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Žák by měl: - znát správné názvy nástrojů a součástí stavebnice - dokázat spojit jednotlivé díly za pomoci maticových šroubů, pásků a spojovacích desek - pracovat podle jednoduchého návodu (zpočátku obrazového) - vytvářet jednoduché modely podle své fantazie	- stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování jednoduchých modelů - práce s návodem, předlohou - montáž a demontáž jednoduchých předmětů	<u>Čj</u> – rozvoj slovní zásoby

Tematický okruh: Pěstitelské práce

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ➤ ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Žák by měl: - poznat rozdíly v jednotlivých ročních obdobích (určit roční období na obrázku, popsat co dělá příroda) - v rámci celoročního projektu sledovat změny v přírodě a zaznamenávat je (kresbou, popisem, ...) - znát základní podmínky pro život rostlin (využití pokusů) - znát názvy květin ve třídě i na zahradě - využívat pěstitelských pokusů (klíčení hrachu ap.) - rozeznávat zeleninu a ovoce - vědět o nebezpečí jedovatých rostlin (práce s nimi)	- základní podmínky pro pěstování rostlin – půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo - pěstování rostlin – ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) - pěstování pokojových rostlin – podmínky pro pěstování - zásady bezpečné práce s rostlinami	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání - kreativita <u>Enviromentální výchova</u> - základní podmínky života <u>Prv</u> – charakteristické znaky počasí a přírody v ročních obdobích, ovoce a zelenina <u>Vv</u> – výtvarné vyprávění - hra s barvou, seznámení s ilustracemi (Lada) - rytmické řazení přírodních prvků <u>Čj</u> – rozvoj slovní zásoby

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ➤ ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Žák by měl: - mít přehled o zdravé výživě - umět vybrat zdravé potraviny - poznat potraviny závadné (sledovat datum spotřeby) - znát zásady bezpečného užívání kuchyňského inventáře - dokázat správně pojmenovat kuchyňský inventář - samostatně připravovat jednoduché pokrmy - samostatně upravit stůl ke stolování (umístění příborů, ...) - znát základní body stolní etikety - mít poznatky o ošetření běžných úrazů v domácnosti (řezná rána, opaření, ...) - umět správně vážit potraviny (v obchodě i doma)	- základní vybavení kuchyně - potraviny – výběr, nákup, skladování - stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - základní technika v kuchyni – historie a význam, bezpečná obsluha spotřebičů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - seberegulace a sebeorganizace - kreativita, komunikace <u>Multikulturní výchova</u> - kulturní výchova <u>Enviromentální výchova</u> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <u>Čj</u> - čtení s porozuměním M - počítání na konkrétních předmětech Prv - roční období a jeho plody

			- péče o zdraví, technika a výroba <u>Tv</u> - pohyb a zdraví
--	--	--	--

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	4. - 5.

Tematický okruh: **Práce s drobným materiálem**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ➤ ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ➤ ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	Žák by měl: - samostatně pracovat s drobným materiálem - prohlubovat znalosti o materiálu, se kterým pracuje - znát různé techniky zpracování - vhodně kombinovat materiál i techniky - vyrábět dle svých vlastních námětů předměty (denní potřeby i fantasijní) - vhodně volit nástroje - dodržovat zásady bezpečné manipulace s materiálem i nástroji - umět poskytnout první pomoc při drobném poranění	- vlastnosti materiálu a jeho užití – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla – užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - spolupráce a soutěživost <u>Enviromentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí <u>Multikulturní výchova</u> - kulturní rozdíly <u>Přv</u> – úrazy, neživá příroda <u>Vv</u> – dekorativní a prostorové práce, výtvarné umění a životní prostředí

Tematický okruh: **Konstrukční činnosti**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ➤ ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	Žák by měl: - využívat dalších nástrojů (šroubovák, maticový klíč) - znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek - zvyšovat náročnost modelů ze stavebnice (pohyblivé) - vytvářet prostorové modely z krabiček - samostatně pracovat podle návodu (i slovního) - zvládat montáž a demontáž jednoduchých předmětů denní potřeby - důsledně dodržovat bezpečnost práce - znát základní pomoc při drobných úrazech - samostatně udržovat pořádek na pracovní ploše	- stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční; sestavování jednoduchých modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - montáž a demontáž jednoduchých předmětů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - spolupráce a soutěživost <u>Vv – prostorové vytváření</u> - rozvoj jemné motorické koordinace <u>M Geometrie</u> - poznávání geometrických tvarů ze stavebnic

Tematický okruh: **Pěstitelské práce**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ➤ ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ➤ ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Žák by měl: - samostatně pěstovat pokojové rostliny (starat se o ně v rámci třídních služeb na květiny) - umět se postarat o rostliny na zahradě (okopávání, hnojení, plení, ...) - dokázat samostatně připravit půdu pro setí - pracovat s klíčidlem - při pěstitelských pokusech sledovat následky nedostatečných podmínek pro život rostliny (co se stane, když rostlinu nezaleje, ...) - správně rostliny přesazovat - rozmnožovat rostliny – dělením trsu, listovými, stonkovými řízků - znát využití léčivek (možnost herbáře, sběr, sušení) - upravovat květiny do vázy, vázat jednoduché kytice	-základní podmínky pro pěstování rostlin – půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo - pěstování rostlin – ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin – podmínky pro pěstování - zásady bezpečné práce s rostlinami	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> -rozvoj schopností poznávání - kreativita <u>Enviromentální výchova</u> -ekosystémy -základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <u>Přv – péče o přírodu v jednotlivých ročních obdobích</u> -úrazy – ošetření drobných poranění -byliny, dřeviny - části těla kvetoucích rostlin

➤ ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	- orientovat se v běžných hnojivech, bezpečně je používat - vědět o nebezpečí hnojiv vůči životnímu prostředí - znát škůdce na zahradách i v místnostech - vycházky a exkurze (zahradnictví, pole, ...) - pečovat o životní prostředí (recyklace, chování v lese, v CHKO, ...) - správně ošetřovat drobná poranění - orientovat se při těžších zraněních (správná poloha zraněného, zavolat pomoc, ...)		- ochránci a škůdci ovocných stromů a zahrad - význam lesů, nepřátelé lesů - chování v přírodě, ochrana přírody - chráněné rostliny, péče o půdu <u>Čj</u> – uvědomělé čtení, rozšiřování slovní zásoby <u>Vv</u> – rozvoj estetického vztahu k přírodě, životnímu prostředí
--	---	--	---

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ➤ ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ➤ ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ➤ ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy	Žák by měl: - znát vybavení kuchyně a orientovat se ve využití tohoto vybavení - veškeré vybavení bezpečně používat - samostatně připravovat jednoduché pokrmy dle zásad zdravé výživy - umět připravit pokrm podle kuchařky - pokrmy správně servírovat na sebou upravený stůl - dokázat jednoduchým způsobem složit ubrousek - dodržovat etiku společenského chování při stravování - být poučen o následcích nesprávného stravování - mít základní hygienické návyky při přípravě pokrmů (mytí rukou, omývání ovoce a zeleniny, ...) - bezpečně rozpoznat zkaženou zeleninu a ovoce - umět najít na obalu datum spotřeby - znát požadavky při uskladňování potravin - dodržovat pořádek na pracovní ploše při práci i po ní - dokázat ošetřit drobná poranění sobě i ostatním - dodržovat zásady bezpečného ošetření cizí osoby (použití rukavic zejména při řezných poraněních)	- základní vybavení kuchyně - potraviny – výběr, nákup a skladování potravin - stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování základní technika spotřebičů v kuchyni, historie a význam	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - komunikace <u>Multikulturní výchova</u> - kulturní výchova <u>Enviromentální výchova</u> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <u>Čj</u> – čtení s porozuměním <u>M</u> – slovní úlohy s platidly - jednotky hmotnosti <u>Prv</u> – roční období a jeho plody, péče o zdraví, technika a výroba <u>VI</u> – chování ve společnosti <u>Tv</u> – pohyb a zdraví

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ROČNÍK
Vyučovací předmět:	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	6. - 9.

Tematický okruh: **Práce s technickými materiály**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-1-01 získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ ČSP-9-1-03 organizuje svoji pracovní činnost ➤ ČSP-9-1-04 pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ➤ ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	Žák by měl: - znát výrobu papíru - seznámit se s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek (nůžky, šablony, sešívačka, průbojník, knihařský nůž) - umět porovnávat vlastnosti různých modelovacích hmot a porovnávat je - umět rozeznat nástroje a pomůcky (špachtle, modelovací očko, rydla) - umět pracovat se dřevem - umět rozeznat druhy dřev - umět rozeznat užití a funkci nástrojů (rejsek, pila, kladivo, dláto, hoblík, vrut) - umět rozpoznávat základní kovové materiály - opracovat plech, drát - umět rozeznat užití a funkci nástrojů (posuvné měřidlo, vrtačka, pila na kov, vrták, pájedlo) - umět rozeznat nejběžnější plasty - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci	- materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody - úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí, volný čas - řemesla a tradice	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> – spolupráce a komunikace v týmu <u>Enviromentální výchova</u> <u>Vo</u> - společenské profese a role - člověk, příroda, technika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>VI</u> – způsob života obyvatel regionu - výroba papíru - problematika životního prostředí <u>Ch</u> – kovy, plasty - použití a hodnocení z hlediska péče o životní prostředí <u>E</u> - el. vodiče a nevodiče <u>P</u> – význam lesa, vliv prostředí a práce na člověka

Tematický okruh: **Design a konstruování**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
--------------------------	-------------------------	-------	--

Žák: ➤ ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Žák by měl: - umět sestavovat modely z konstrukčních stavebnic - umět sestavovat modely z kartónových vystřihovánek - umět pracovat s nástroji (šroubovák, maticový klíč) - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci	- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - spolupráce v týmu <u>Enviromentální výchova</u> <u>Výchova k občanství</u> - člověk, příroda, technika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>Vlastivěda</u> – výroba papíru <u>Přírodopis</u> – význam lesa
---	--	---	---

Tematický okruh: Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ➤ ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	Žák by měl: - umět ošetřovat, přesazovat pokojové rostliny - umět pěstovat zeleninu, ovoce a rostliny podle podmínek školy - umět znát cyklus růstu jednoletých a víceletých rostlin - znát a umět zpracování půdy na jaře a na podzim - znát nejnámější léčivé byliny - umět vytvořit herbář plevelů a léčivek - umět vytvořit jednoduchou vazbu - umět poskytnout první pomoc při poranění - umět znát základy chovu drobných zvířat - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci	- základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; využití květín v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květín - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování - léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu,	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - spolupráce v týmu <u>Enviromentální výchova</u> <u>Vo</u> - význam místního hospodářství - bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>Přírodopis</u> - vztahy mezi rostlinami a živočichy - podmínky života na zemi - problematika životního prostředí - byliny, stavba rostlin a životní podmínky rostlin, ovocné stromy - ochrana životního prostředí

		hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty	
--	--	---	--

Tematický okruh: Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ➤ ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřeb ➤ ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ➤ ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	Žák by měl: - umět si naplánovat a provést úklid v kuchyni - umět provést údržbu podlahovin a sociálního zařízení - umět utírat prach a nábytek - umět se orientovat v nabídce čistících a mycích prostředků - umět obsluhovat elektrické spotřebiče - umět provádět jednoduché opravy prádla - umět zvládat údržbu různých druhů textilií - umět zvládnout jednoduché operace platebního styku - umět poskytnout první pomoc - dodržovat bezpečnost a hygienu při práci	- finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora - údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čistícími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; praní a čistící prostředky a zacházení s nimi - elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> <u>Český jazyk – sloh</u> - vyplňování tiskopisů <u>Přírodověda</u> - vybavení bytu, el. domácí spotřebiče Vo - hospodaření domácnosti, bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>Fyzika</u> – základní poznatky z elektřiny, bezpečnost při zacházení s el. spotřebiči - první pomoc při zasažení el. proudem <u>Enviromentální výchova</u> - ekosystémy, energie

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče ➤ ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Žák by měl: - znát zásady správné výživy, stolování - umět připravit jednoduché druhy bezmasých pokrmů a pokrmů s masem - umět připravit pokrmy slané a sladké kuchyně - znát základy kultury stolování - umět pracovat s kuchařskou knihou - umět poskytnout první pomoc a ošetřit drobná poranění v kuchyni - dodržovat bezpečnost a hygienu při práci	- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - spolupráce v týmu <u>Český jazyk – sloh</u> - popis pracovního postupu <u>Fyzika</u> - el. spotřebiče v domácnosti - bezpečnost při zacházení se spotřebiči <u>P</u> – hmyz žijící v domácnosti <u>M</u> – užití jednotek hmotnosti

	- znát nejběžnější formy uchování potravin (konzervace)	- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole	<u>Vo</u> – bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rozpočet rodiny - rodinné tradice, zvyky, sváteční dny
--	---	--	--

Tematický okruh: Práce s laboratorní technikou

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízeními a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu ➤ ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech ➤ ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Žák by měl: - dodržovat kázeň při práci s přístroji, zařízeními a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu - dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou - poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• základní laboratorní postupy a metody • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - spolupráce v týmu <u>Enviromentální výchova</u> <u>Mediální výchova</u> <u>Vo</u> - člověk, příroda, technika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>Chemie a Fyzika</u> - el. spotřebiče – použití, bezpečnost

Tematický okruh: Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu ➤ ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení ➤ ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	Žák by měl: - ovládat základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu - vzájemně propojit jednotlivá vybraná digitální zařízení - ošetřit digitální techniku a chránit ji před poškozením - znát mobilní služby – operátory a tarify - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s	- digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony - digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, Wi-Fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování - počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - spolupráce v týmu <u>Enviromentální výchova</u> <u>Mediální výchova</u> <u>Výchova k občanství</u> - člověk, příroda, technika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci <u>Informatika</u> <u>Fyzika</u> - el. spotřebiče a jejich použití, bezpečnost

➤ ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➤ ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu	systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - mobilní služby – operátoři, tarify	
---	--	---	--

Tematický okruh: Svět práce

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy ŠVP ZŠMV	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: ➤ ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ➤ ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ➤ ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ➤ ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Žák by měl: - umět se orientovat v nabídce odborných učilišť - navštívit Úřad práce v Rumburku, Děčíně - umět sám sebe ohodnotit, znát své zájmy, popř. omezení - umět vyhledat poradenskou pomoc při volbě povolání (popř. neúspěšného hledání zaměstnání) - znát práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců - znát zásady pro podnikání a nejčastější formy drobného a soukromého podnikání	- trh práce – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání - zaměstnání – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> - psychohygiena <u>Enviromentální výchova</u> <u>Výchova demokratického člověka</u> <u>Mediální výchova</u> <u>Český jazyk – sloh</u> - formy společenského styku <u>Přírodopis</u> - vliv prostředí a práce na člověka <u>Výchova k občanství:</u> - důležitá místa v obci - společenské profese a role - volba povolání - školství - kvalifikace, rekvalifikace - sociální zabezpečení - občanské soužití - právní ochrana občana

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 zákona č. 561/2004 Sb. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.
- Základní vzdělávání je spojeno s povinností školní docházky. Plnění povinnosti školní docházky se řídí § 36 až § 43 zákona č. 561/2004 Sb.
- Získání stupně vzdělání se řídí § 45 a ukončení základního vzdělávání § 54 a § 55 zákona č. 561/2004 Sb.
- Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje § 46 a § 47 zákona č. 561/2004 Sb. Průběh základního vzdělávání se řídí § 49 a § 50 zákona č. 561/2004 Sb. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a ve vyhlášce č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Obecné zásady hodnocení: jednoznačnost, srozumitelnost, srovnatelnost s předem stanovenými kritérii, věcnost, všestrannost.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu – co již umí, v čem se zlepšit, kde je vynikající, kde má mezery.

Další úloha hodnocení by měla být motivační. Základním motivem (tedy souhrnem toho, co člověka pobízí, aby něco udělal nebo neudělal) je prožití úspěchu či neúspěchu. Jelikož je všeobecně známo, že hybnou silou učení je pozitivní motivace, je motivační funkce elementární záležitostí celého systému hodnocení žáků.

Jedinec s pocitem neúspěchu postrádá dostatek motivace, je pasivní, a vyhledává jiné činnosti, kde může být úspěšný, často to jsou činnosti s převahou negativního zaměření. Činnost žáka ve škole je vlastně ovlivněna jeho chtěním učit se. Správně nastavený systém hodnocení žáků by měl vést k formování žákovy osobnosti v oblasti jeho postojů a povahových vlastností (pečlivost, odpovědnost, schopnost sebereflexe, cílevědomost...), měl by být výchovný.

Další důležitou úlohou je i informativní charakter hodnocení. Hodnocení má poskytovat informace o tom jak probíhá vyučovací proces jak vyučujícímu (reflexe učitele), tak i zákonným zástupcům žáka.

6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění zákona 49/2009 Sb., konkrétně Část první, § 31 a Část třetí, hlava II., § 51 - 56 (dále „Školský zákon“) a vyhláškou č. 48/2005 Sb., vyhláškou č. 454/2006 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, konkrétně zněním § 14 - 24.

6. 1. 1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí může vydat škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
5. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
6. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
7. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
8. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
9. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
10. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje v příslušném předmětu.
12. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
13. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
14. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
15. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
16. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují (nehodnocen).
17. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů

výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

18. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

19. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

20. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

21. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

22. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

23. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení a předá je žákovi na konci prvního pololetí školního roku.

6. 1. 2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

5. Nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.

6. 1. 3 Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

1. Pochvaly:

- a) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin, nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- b) Třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy může udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

2. Jiná ocenění

Třídní učitel navrhuje a pedagogická rada projedná ty žáky školy, kteří jsou na konci školního roku oceněni za dlouhodobé vynikající úspěchy ve školní práci spojené s dlouhodobou (opakovanou) vzornou reprezentací školy.

3. Opatření k posílení kázně

- a) Opatření k posílení kázně se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti řádu školy. Toto opatření zpravidla předchází před snížením stupně z chování.
- b) Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:
- **napomenutí třídního učitele:** ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí. O udělení napomenutí uvědomí třídní učitel vychovatele ústní informací neprodleně.

- **důtku třídního učitele** udělí třídní učitel za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti a neomluvené hodiny (max. 6). Udělení důtky oznámí vedení školy a zapíše do třídního výkazu a katalogového listu žáka.

- **důtku ředitele školy** uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za opakovaná vážná provinění proti řádu školy, proti normám slušnosti a neomluvené hodiny (max. 9). Udělení důtky ředitele školy zapíše třídní učitel do třídního výkazu a katalogového listu žáka, o udělení písemně informuje zákonné zástupce ředitel školy.

- c) Udělená opatření k posílení kázně se zaznamenávají do katalogových listů.

6. 2 Stupně hodnocení prospěchu a chování

Stupně hodnocení a klasifikace na vysvědčení jsou stanoveny v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb. a vyhláškou č. 454/2006 Sb., konkrétně § 15.

1. Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – dobrý
- d) 4 – dostatečný
- e) 5 – nedostatečný

Stupeň 1 (výborný)

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní a písemný projev je zpravidla správný a výstižný. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý. Žák je schopen plnit úkoly pod dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Jeho ústní a písemný projev je nevyhovující. Žák není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele.

3. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a),
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm:

- a) prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.
- c) Neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z něho na konci druhého pololetí
- d) Nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

4. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití

- klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
- a) pracoval (a) úspěšně
 - b) pracoval (a)

5. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a respektuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Dopouští se závažných přestupků nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, přičemž není přístupný pedagogickému působení. Sníženým stupněm z chování jsou klasifikovány např. neomluvené hodiny (10 – 20), dále ubližování spolužákům, šikana, xenofobní projevy, svévolné opuštění budovy v době vyučování, krádež, hrubé a vulgární chování vůči spolužákům a pracovníkům školy (viz Školský zákon, § 31, odst. 3), opakované lhaní, podvody, vandalismus, požití alkoholu a kouření v prostorách školy a na akcích pořádaných školou.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování nebo s řádem školy. Zpravidla se i přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy a svým chováním ohrožuje bezpečnost a zdraví své i svých spolužáků. Stupněm 3 z chování jsou klasifikovány opakované prohřešky citované u stupně 2 z chování, dále opakované záškoláctví (více než dvacet neomluvených hodin) a toxikomanie (užívání drog, držení drog a distribuce drog).

6. 2. 1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP, SPC, speciální pedagog – etoped, psycholog)
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení, netýká se to předmětu: informatika, tělesná, hudební, výtvarná výchova a pracovní vyučování. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6. 2. 2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka

Učitel vede žáka takovým způsobem, aby rozvíjel jeho schopnost sebehodnocení vlastních úspěchů a neúspěchů ve vzdělávacím procesu a takovým způsobem, aby žák akceptoval skutečnost, že „chyba“ je důležitým prostředkem k učení a přirozenou součástí osvojování vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro život. Schopnost kritického posouzení vlastních studijních výsledků a volba strategií (pochopení příčin úspěchu či neúspěchu, tvořivé hledání cest při řešení daného problému, zodpovědný přístup k sobě samému) při zdolávání vzdělávacích problémů posiluje žákovu emoční inteligenci a vybavuje žáka základním souborem kompetencí k řešení problémů, který si žák odnese do svého budoucího života. Sebehodnocení má vést k posílení sebeúcty a sebevědomí žáka.

Při sebehodnocení se žák snaží kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich. Ujasňuje si,

- a) co se mu daří, v čem je úspěšný,
- b) co mu doposud nejde a proč,
- c) jakým způsobem bude pokračovat v odstraňování nedostatků,
- d) cíl, kterého chce dosáhnout a strategie, jež se pokusí aplikovat.

6. 2. 3 Zásady pro používání slovního hodnocení

Jsou stanoveny v souladu s § 51 Školského zákona a s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb. a vyhlášky č. 454/2006 Sb.

- a) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- b) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce
- c) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- d) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- e) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

- a) Text širšího slovního hodnocení má formu vět, ne hesel.
- b) Z textu širšího slovního hodnocení musí jasně vyplývat, zda žák v daném klasifikačním období prospěl nebo neprospěl.
- c) Širší slovní hodnocení se zapisuje na zvláštní formulář a zakládá se do katalogového listu.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 - výborný	Ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	V podstatě ovládá
4 – dostatečný	Ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení	
1 - výborný	Pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	Uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	Menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	Nesamostatný v myšlení
5 - nedostatečný	Odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	Výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	Celkem výstižné
3 – dobrý	Myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	Myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	I na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	Užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	Dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	Řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává obtíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	Dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	Praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Píle a zájem o učení	
1 - výborný	Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	Učí se svědomitě
3 – dobrý	K učení a k práci potřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	Malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	Pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 - velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes všechna výchovná opatření dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje a jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových vážných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes všechna výchovná opatření školy dopouští dalších přestupků.

6. 2. 4 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Podmínky komisionálních a opravných zkoušek jsou stanoveny v souladu s § 22 a 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb. a vyhlášky č. 454/2006

I. Komisionální zkouška:

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí

- při konání opravné zkoušky

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

II. Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy

- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který konal opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný.

6. 2. 5 Zjišťování vědomostí a dovedností žáka s vývojovou poruchou učení

- a) Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- b) Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafií. Jindy můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme - např. v diktátu nebo v pětiminutovce u dyspraktického dysgrafika (kombinace poruchy psaní s poruchou vývoje motoriky).
- c) U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony.
- d) Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- e) V některých případech nás nesmí zmýlit zjištění, že žák sice určitou dovednost zvládl (např. analýzu slov), ale přesto při zkoušce selhává. Každá zkouška totiž představuje komplexní situaci, při které se vždy uplatňují obavy, strach, vyšší tempo, nutnost soustředit se na větší počet jevů - např. kvalitu písma, aplikace pravidel; nepříznivě působí minulé selhání, obava z trestu apod.

Hodnocení a klasifikace žáků s vývojovou poruchou učení:

Klasifikace jako jedna z forem hodnocení na kvantifikující stupeň umožňuje snadnější srovnání výkonů.

- a) Vyžaduje se, aby i klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost apod.
- b) Jestliže v některých případech nebude žák klasifikován, neznamená to, že by mělo být současně omezeno jeho hodnocení. Zejména u těch žáků, kteří nejsou klasifikováni, je na místě hodnotit co nejčastěji a mít na zřeteli motivační a diagnostickou funkci hodnocení i jeho funkci regulativní.
- c) Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.
- d) Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce (o jeden stupeň i o několik stupňů).
- e) Při uplatňování možností hodnocení a klasifikace je třeba postupovat velmi individuálně, vycházet ze znalostí příznaku postižení, využít všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření.
- f) Důležitou součástí hodnocení je zvýraznění motivační složky, tj. hodnocení těch jevů, které žák zvládl, čímž je podpořena jeho možnost být úspěšný (jedna z podstatných podmínek pro zdravý rozvoj osobnosti).

6. 3 Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

6. 3. 1 Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

6. 3. 2 Kritéria autoevaluace

Školní vzdělávací program

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem hodnocení je objektivně zjistit a posoudit aktuálnost vzdělávacího programu vzhledem k podmínkám školy, potřebám žáků, soulad Školního vzdělávacího programu s Rámcovým vzdělávacím programem, soulad cílů vzdělávacího programu a působení učitelů ve vyučovacích hodinách. Dle vyhodnocených závěrů upravovat Školní vzdělávací program a přizpůsobovat jej aktuálním podmínkám.

Kritéria kvality:

- Činnosti ve vyučování jsou v souladu se ŠVP a jeho zaměřením na tvořivost a činnost žáků
- Cíle vyučovacích hodin směřují k vytváření klíčových kompetencí a plnění dílčích a očekávaných výstupů
- Obsah, metody a formy vyučovacích hodin jsou v souladu se ŠVP
- Organizace vyučovacích hodin je přizpůsobena rozvíjení klíčových kompetencí a plnění dílčích a očekávaných výstupů
- Školní vzdělávací program rozvíjí osobnost žáka ve všech jeho stránkách, prostřednictvím programu se žák stává osobností s kompetencemi umožňujícími mu plné zapojení do života

Podmínky ke vzdělávání

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem je objektivně zjistit a posoudit stav podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole. Dle zjištění pak zkvalitňovat podmínky ke vzdělávání.

Kritéria kvality:

- Prostorové a materiální a technické podmínky: viz RVP ZV – ZŠMV, část D, kapitola 8
- Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy: viz RVP ZV – ZŠMV, část D, kapitola 8
- Personální podmínky: viz RVP ZV – ZŠMV, část D, kapitola 8

Ekonomické podmínky:

- dostatek finančních prostředků k zajištění provozu školy

- dostatek finančních prostředků pro odměňování zaměstnanců
- dostatek finančních prostředků pro další vzdělávání pedagogů a kulturní a společenské potřeby zaměstnanců
- dostatek finančních prostředků pro zajištění moderních pomůcek, techniky, počítačů
- vedení účetnictví v souladu se zákonnými normami

Průběh vzdělávání

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem je objektivně zhodnotit a posoudit průběh vzdělávání, kvalitu výuky, její organizaci, práci učitelů, roli a zapojení žáka do výuky, jeho hodnocení, směřování výuky k očekávaným výstupům a klíčovým kompetencím. Dále zvýšení kvality průběhu vzdělávání a omezení nedostatků.

Kritéria kvality:

Hodnocení učitelů:

- učitelé se připravují na výuku, stanovují si cíle vyučovacích hodin, volí činnosti vedoucí ke splnění stanovených cílů
- cílem vyučovacích hodin je dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí
- organizace vyučovacích hodin je efektivní z hlediska využití času, prostoru třídy, forem práce žáků
- je využíváno různých metod práce, upřednostňováno zapojení více smyslů a tvořivá činnost žáků
- žáci mají dostatek pomůcek k podpoře názornosti výuky
- učitel motivuje žáky k dosažení co nejlepších výkonů
- žákům jsou známa stanovená pravidla a je soustavně a důsledně dbáno na jejich dodržování
- rozsah písemných prací je přiměřený možnostem žáků
- učitel přistupuje k žákům vnímavě, přizpůsobuje svůj mluvní i písemný projev možnostem žáků, je pro žáky vzorem

Hodnocení žáků:

- žáci se aktivně zapojují do výuky
- žáci mají možnost se zeptat na věci, kterým nerozumí, chyba je součástí učení
- žáci si vzájemně radí při práci ve skupinách a ve dvojicích
- žáci ovládají pravidla vzájemné komunikace
- učitel hodnotí žáka v souladu s pravidly hodnocení žáků

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na kvalitu školy

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem je zjištění klimatu školy, kvality výchovného poradenství, přístupu rodičů k informacím, kvality spolupráce s rodiči a vlivu dalších vztahů na kvalitu školy. Po vyhodnocení zkvalitňování podpory žákům a vztahů s rodiči i dalšími institucemi a orgány.

Kritéria kvality:

- klima školy je vstřícné, vzájemné vztahy učitel↔žák, žák↔žák, učitel↔učitel, vedení↔učitel jsou otevřené a podporující
- komunikace se žáky je vstřícná, je brán zřetel na jejich názor
- žák se cítí ve škole bezpečně
- žák má důvěru ve svého třídního učitele, svěřuje se mu se svými problémy
- žák ví, kdo je výchovný poradce, čím se zabývá a v případě potřeby ví, že se má na něj obrátit

- výchovný poradce je vstřícný k problémům žáků
- všechny náznaky šikany sledují všichni pedagogičtí pracovníci a oznamují vedení školy, výchovnému poradci, metodikovi prevence
- rodiče žáků mají informace o tom, kdy mohou navštívit školu ke konzultacím s vyučujícími
- rodiče žáků jsou pravidelně zváni na třídní schůzky
- rodičům je nabízena účast na akcích školy
- školská rada se podílí na správě školy v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon)
- škola spolupracuje se zřizovatelem v otázkách ekonomických, organizačních, informuje o činnosti školy ve výroční zprávě
- škola spolupracuje s poradenskými institucemi v otázkách pedagogických
- škola spolupracuje s dalšími institucemi dle vlastních potřeb

Výsledky vzdělávání

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem hodnocení je zjištění výsledků vzdělávání žáků a jejich hodnocení, monitorování znalostí, dovedností a schopností žáků, jejich vyhodnocování a stanovování postupů k jejich zkvalitňování.

Kritéria kvality:

- učitel předkládá žákům učivo vedoucí k dosažení dílčích a očekávaných výstupů
- učivo je dostatečně procvičováno
- hodnocení probíhá v souladu s pravidly hodnocení žáků
- učitelé mají vytvořená kritéria hodnocení k jednotlivým výstupům
- učitel hodnotí svou práci v souladu s výsledky vzdělávání žáků a přizpůsobuje metody a formy výuky výsledkům žáků
- učitel individuálně pracuje se žáky, kteří vyžadují individuální pomoc
- žáci jsou hodnoceni za účast v soutěžích formou pochvaly třídního učitele
- zástupce ředitele eviduje účast žáků v soutěžích
- žáci jsou vedeni k pokračování ve středním vzdělávání
- výchovný poradce eviduje počty přihlášených žáků na střední školy a počty přijatých žáků

Řízení školy

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem je zhodnotit oblasti řízení školy, zjištění silných a slabých stránek vedení školy, zkvalitnění řízení školy.

Kritéria kvality:

- je stanovena koncepce, jsou stanoveny cíle školy
- rozhodování je efektivní
- styl řízení školy je demokratický
- vedení školy je profesně kompetentní
- klima školy je vstřícné, podporující
- je upřednostňována týmová práce
- škola je aktivně zviditelňována, prezentuje se práce školy
- vztahy se zřizovatelem jsou korektní
- je vytvořen systém komunikace s rodiči
- finanční prostředky jsou vynakládány efektivně
- jsou získávány mimorozpočtové zdroje
- zaměstnanci jsou motivováni ke kvalitní práci

- zaměstnanci jsou podporováni v dalším vzdělávání

Úroveň práce školy

Cíl autoevaluační oblasti:

Cílem hodnocení oblasti je zjištění úrovně práce školy. K tomuto účelu jsou shromažďovány údaje o práci školy a vyhodnocovány.

Kritéria kvality:

- zprávy o práci školy se shromažďují, existuje portfolio školy nebo kronika školy
- škola má plán akcí
- škola má webové stránky
- žáci mají možnost prezentovat svoji práci
- škola spolupracuje s dalšími organizacemi a institucemi
- škola prezentuje svoji práci rodičům žáků